

MESTO DOLNÝ KUBÍN

**Program
hospodárskeho a sociálneho rozvoja
Mesta Dolný Kubín
na roky 2007 – 2013**

OBSAH:

ÚVOD	3
I. ANALYTICKÁ ČASŤ	5
1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA	5
2. SITUAČNÁ ANALÝZA	10
2.1. Obyvateľstvo	10
2.1.1. Demografická štruktúra	10
2.1.2. Národnostná a náboženská štruktúra	12
2.1.3. Vzdelanostná štruktúra	14
2.1.4. Nezamestnanosť	15
2.2. Školstvo	19
2.3. Šport	22
2.4. Zdravotníctvo	23
2.5. Kultúra	26
2.6. Cestovný ruch	27
2.7. Sociálna infraštruktúra	28
2.8. Občianska vybavenosť	32
2.9. Bytový fond	34
2.10. Technická infraštruktúra	35
2.10.1. Doprava	35
2.10.2. Tepelné hospodárstvo	36
2.10.3. Odpadové hospodárstvo	39
2.11. Životné prostredie	41
2.12. Bezpečnosť	44
2.13. Výrobná sféra	47
2.14. Inžinierske siete	52
3. SWOT ANALÝZA	53
II. STRATEGICKÁ ČASŤ	69
III. IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ	80
VYHODNOTENIE DOTAZNÍKOV	87
PHSR V KONTEXTE PROGRAMOVÝCH DOKUMENTOV SR	97
LEGISLATÍVNY RÁMEC	99
POUŽITÉ SKRATKY	100
ZÁVER	102

ÚVOD

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dolný Kubín vznikol v dôsledku záujmu, snahy a potreby mesta spracovať svoj strategický plán rozvoja. Územie Dolného Kubína sa nachádza na severe Slovenska obklopené vrchmi Oravskej Magury, Oravskej vrchoviny a Chočských vrchov. Rozvoj mesta bol vždy ovplyvnený prihraničnou polohou, aj keď význam a pôsobenie tohto faktora na jeho prosperitu sa počas historického vývoja menili. Z hľadiska dopravného – strategickej polohy nezastáva Dolný Kubín na tomto území významnú pozíciu, čo v minulosti nevyhnutne prispievalo k potrebe sebestačnosti. Skutočnosť, že v súčasnosti mestom prechádza medzinárodná komunikácia **E70** a **I/59** spájajúca sever a juh Európy, je príležitosťou pre jeho ďalší rozvoj.

Cieľom programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dolný Kubín (ďalej len PHSR) je popísať súčasný stav vo všetkých oblastiach, ktoré priamo i nepriamo súvisia s rozhodovaním samosprávy, definovať jeho základné problémy, slabé a silné stránky, príležitosti a ohrozenia. Navrhnuť systematickú a trvaloudržateľnú rozvojovú stratégiu cieľov PHSR a možnosti implementácie navrhnutých opatrení, ktoré vedú predovšetkým k zlepšovaniu kvality života obyvateľov Dolného Kubína a jeho okolia.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja špecifikuje tieto oblasti rozvoja: **rozvoj ľudských zdrojov, ekonomický rozvoj, životné prostredie, rekonštrukcia infraštruktúry CR, modernizácia základnej infraštruktúry** (technická a dopravná infraštruktúra). Analýza SWOT, stratégia a implementácia opatrení reflektujú snahu všetkých zainteresovaných aktérov o takú reformu pôsobenia samosprávy, ktorá bude viesť k ekonomickej a sociálnej stabilizácii regiónu a k jeho intenzívnemu rozvoju pri zachovaní efektívneho hospodárenia so zdrojmi mesta.

Pre strategické plánovanie je dôležité definovať základné geografické, urbanistické a demografické charakteristiky oblasti ako aj širšie súvislosti a pozíciu mesta v okrese Dolný Kubín.

Územie okresu možno rozdeliť na tieto relatívne homogénne priestory:

- urbanizované pásmo v údolí rieky Orava s obytnou, výrobnou a v rámci Oravského Podzámku aj rekreačnou funkciou. Táto oblasť zahŕňa 1/2 sídiel okresu – Párnica, Istebné, Veličná, Oravská Poruba, Dolný Kubín, Bziny, Medzibrodie nad Oravou, Oravský Podzámok, Horná Lehota, Sedliacka Dubová, Dlhá nad Oravou, Krivá;

- ťažiskom sídelného pásu je okresné mesto Dolný Kubín so svojím suburbárnym pásmom (Bziny, Dolný Kubín, Istebné, Medzibrodie nad Oravou, Oravská Poruba, Veličná a Vyšný Kubín);
- zmiešaná krajina v podhorí Choča – Žaškov, Jasenová, Vyšný Kubín, Leštiny, Osádka, Malatiná, Pokryváč, Pucov, Pribiš, Chlebnice – s obytnou, poľnohospodárskou a rekreačnou funkciou;
- priestor Zázrivej s obytnou a rekreačnou funkciou;
- priestor národného parku Malá Fatra a navrhovaného Chočského národného parku s prioritnou ochranou prírody v severnej a južnej časti okresu.

Budúci rozvoj okresu bude založený na oživení resp. pretransformovaní jestvujúcej hospodárskej základne, rozmachu cestovného ruchu a skvalitnení dopravnej infraštruktúry (rýchlostná komunikácia stredoeurópskeho významu).

Rozvoj obytnej funkcie bude smerovať do okresného mesta Dolný Kubín, jeho suburbárneho pásma a vidieckych sídiel s progresívnym typom obyvateľstva.

Centrom rekreácie budú oblasti medzinárodného významu – Kubínska hoľa (dobudovanie lôžkových kapacít a vybavenosti) a Oravský Podzámok v súvislosti s rozvojom poznávacieho a tranzitného turizmu. Z rekreačných priestorov celoštátneho významu má predpoklady pre rozmach obec Zázrivá. Stredisko turizmu Lučivná sa nachádza v Národnom parku Malá Fatra a jeho prípadné rozširovanie bude potrebné zosúladiť so záujmami ochrany prírody. Z vidieckych sídiel v okrese majú dobré predpoklady pre rozvoj rekreačnej funkcie : Gäcel', Vyšný Kubín, Malatiná, Leštiny, Osádka, Žaškov, ale aj Pokryváč, Pucov, Chlebnice a Pribiš; prímestská rekreácia je rozvinutá v nadväznosti na okresné mesto Dolný Kubín – areál Kuzmínova, Brezovec a Malý Bysterec.

I. ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť PHSR sa zaoberá všeobecnou charakteristikou mesta v kontexte jeho pozície voči okresu i celému regiónu Oravy. Sústreďuje sa najmä na prírodné danosti a lokalizačné predpoklady svojho rozvoja. V situačnej analýze špecifikuje demografický aspekt, ako aj základné danosti v oblasti rozvoja kultúry, cestovného ruchu, sociálnej infraštruktúry, občianskej vybavenosti, bytového fondu, technickej infraštruktúry atď. Súčasťou tejto kapitoly je analýza životného prostredia, ktoré podmieňuje ďalší rozvoj aktivít v meste i jeho okolí.

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

Geografické podmienky

- úzke údolie rieky Oravy je uzavreté horstvami Oravskej Magury, Malej Fatry, Veľkej Fatry a Chočských vrchov s výškovým rozsahom 430 – 1611 m.n.m., ktoré sa postupne, v smere toku, zužuje do prielomového údolia;
- pozemky úzkeho údolia majú veľký relatívny sklon;
- územie má nedostatok rovných plôch vhodných na nové priemyselné investície;
- zástavba je situovaná na aluviálnych nivách popri toku Oravy a čiastočne pozdĺž jej prítokov s osídlením vidieckeho charakteru (okrem okresného sídla);
- mesto má prioritné postavenie v rámci regiónu Orava, zároveň je súčasťou Euroregiónu Tatry;
- región je geograficky otvorený smerom do Poľska;
- najbližšie veľké priemyselné aglomerácie sú v Poľsku (Krakov a Katovice) a Česku (Ostravsko – karvinská oblasť);
- susedné mestá Martin a Ružomberok majú neporovnateľne lepšie priestorové a plošné možnosti pre budovanie priemyselných parkov i väčších komplexov; podobne aj Trstená, Tvrdošín a Námestovo majú podstatne viac vhodných rovných plôch.

Prírodné podmienky

Územie okresu je pomerne členité. Zasahujú doň celky vonkajších Karpát: Oravská vrchovina, Oravská Magura, Kysucká vrchovina, Skorušina a z jadrových pohorí Malá Fatra, Chočské vrchy a Veľká Fatra. Najvyšším bodom územia je vrchol Veľkého Choča (1 611 m n.m.). Najnižší bod okresu, 435 m n.m., sa nachádza v katastri Kľačian.

Geologická stavba oblasti je veľmi pestrá. Celky vonkajších Karpát tvoria paleogénne súvrstvia pieskovcov a ílovcov. Pozdĺž Oravy sa ťahá bradlové pásmo zložené najmä z jurských vápencov a kriedových pieskovcovo-ílovcovo-slieňovcových súvrství. V Malej Fatre sú aj prvohorné granity a granodiority.

V nižších nadmorských výškach je povrch prevažne vrchovinový. Miestami sú v ňom vymyté erózne brázdy. Vystupujú z neho odolné bradlové tvrdoše a monoklinálne chrbty. Vyššie polohy majú vysočinový, prevažne hôľny reliéf s vystupujúcimi príkrovovými troskami (Veľký Choč, Rozsutce).

Väčšina územia patrí do chladného klimatického pásma, len dolina Oravy do mierne teplej klimatickej oblasti.

Okresom preteká rieka Orava, ktorá v Kľačianoch ústi do Váhu. V Dierovej je jej priemerný prietok $34,5 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Jej najväčším prítokom je pravostranná, 21 km dlhá Zázrivá.

Z pôdných typov sú najrozšírenejšie hnedé lesné pôdy kambizeme, ktoré sa viažu na pohoria vonkajších Karpát a kryštálické horniny Malej Fatre. Tam v najvyšších polohách prechádzajú do podzolov. Karbonátové horniny Malej Fatre, Chočských vrchov a bradlového pásma pokrývajú rendziny. Pozdĺž Oravy sa vinie pás nivnej pôdy fluvizeme.

Na zalesnených plochách prevládajú smrekové lesy, menej je bučín. Nad nimi sú v Malej Fatre porasty kosodreviny a alpínske lúky. Na niektorých vápencových bradlách sa vyskytujú borovice. Vzácné rastliny nájdeme najmä na vápencoch Malej Fatre a Chočských vrchov. Rastie tu astra alpínska, prvosienka holá, stokráska Micheliho, poniklec veľkokvetý, lomikameň trváci, klinček lesklý.

Zo živočíšnych druhov prevažujú zástupcovia ihličnatého lesa: jeleň lesný, srnec lesný, tetrov hlucháň, diviak lesný, kuna skalná a kuna lesná. Zo vzácných živočíchov tu žije medveď hnedý, rys ostrovid, tetrov hoľniak, výr skalný a hraboš snežný. V rieke Orave sa vyskytuje aj hlaváčka.

Poloha mesta

Dolný Kubín sa nachádza na severozápadnom Slovensku. Jeho zemepisné súradnice sú 49°12' 25" zemepisnej šírky a 19°18' 25" zemepisnej dĺžky, nadmorská výška 468 m n. m., no osídlenie presahuje izohypsu 550 m n. m. Stred územia tvorí Oravská vrchovina, ktorá sa vyznačuje pestrým a členitým reliéfom. Pozdĺž rieky Oravy, pretekajúcej stredom územia, vystupuje bradlové pásмо pozostávajúce z odolných hornín vo forme vápencových skaliek. Z geobotanického hľadiska patrí územie Dolného Kubína do oblasti západokarpatskej kveteny, obvodu západobeskydskej kveteny (Oravská Magura, Oravská vrchovina) a do obvodu Karpát (Chočské vrchy a Malá Fatra). Územie Dolného Kubína je tvorené vlastným katastrálnym územím a katastrálnymi územiami ďalších bývalých obcí, dnes častí mesta – Veľký Bysterec, Malý Bysterec, Beňova Lehota, Záskanie, Jelšava, Mokrad', Kňažia, Medzihradné a Srňacie.

Mesto má mimoriadne výhodnú a atraktívnu polohu. Vedú cezeň európske trasy spájajúce Balt s Balkánom, so strednou Európou a apeninskou oblasťou.

Profil mesta

Centrom okresu je mesto Dolný Kubín, malebne rozložené v kraji pod Chočom a Kubínskou hoľou. Dolný Kubín je metropolou Oravy, má takmer 20 000 obyvateľov. Z urbanistického hľadiska je tvorený **Starým mestom** a mestskými časťami - **Veľký Bysterec, Malý Bysterec, Banisko, Brezovec, Beňová Lehota, Záskanie, Mokrad', Kňažia, Medzihradné a Srňacie**. Do územia okresu zasahuje svojou časťou Národný park Malá Fatra s množstvom rozoklaných dolín a rôznych zaujímavých skalnatých útvarov. Vyhľadávané lyžiarske terény pre zjazdárov a bežcov ponúkajú lyžiarske strediská Kuzmínovo, Kubínska hoľa a Párnica - Malá Lučivná.

Mesto je rodiskom mnohých osobností slovenskej kultúry a vzdelanosti. Ponúka možnosť návštevy viacerých kultúrno-historických zariadení. Historickým pamiatkam dominuje Župný dom, monumentálna dvojposchodová renesančno-baroková budova s ústredným arkádovým dvorom, ktorý slúži ako sídlo Oravskej galérie. Bibliotheca Čaplovičiana a Literárne múzeum P. O. Hviezdoslava - knižnica obsahuje 60 tisíc zväzkov kníh, mapy, peniaze, obrazy, fyzikálne prístroje a ďalšie vzácne predmety. Literárne múzeum P. O. Hviezdoslava je expozíciou o živote a diele najvýznamnejšieho slovenského básnika. Historický cintorín s hrobmi P. O. Hviezdoslava,

L. Nadášiho-Jégého, Janka Matúšku, T. H. Florina a ďalších osobností slovenského národa je súčasťou historického centra mesta.

Najväčší rozkvet, a to najmä po kultúrnej stránke, prinieslo mestu 19. storočie. Dolný Kubín ako aj celá Orava sa môžu smelo považovať za kultúrne jadro slovenskej časti vtedajšieho Uhorska. Rodisko v tomto regióne majú osobnosti slovenského i európskeho významu: **Pavol Országh Hviezdoslav**, najväčší slovenský básnik, **Janko Matúška**, autor slovenskej hymny, národný buditeľ **Andrej Radlinský**, **Martin Hamuljak**, **Ctibor Zoch** či **Andrej Halaša**; **Anton Bernolák**, prvý kodifikátor spisovnej slovenčiny i **Martin Hattala**, autor slovenskej gramatiky; literáti a spisovatelia **Martin Kukučín**, **Ladislav Nádaši-Jégé**, **Milo Urban**, **Margita Figuli** a mnohí ďalší.

Dnes je Dolný Kubín živé, rozvíjajúce sa mesto s množstvom pracovných príležitostí a možností na príjemné bývanie a plnohodnotné trávenie voľného času. Silné zázemie tu majú najmä kultúra a turistický ruch. **Oravská galéria** je najvýznamnejšou slovenskou galériou s regionálnou pôsobnosťou. Domáce prostredie tu majú také podujatia ako **Hviezdoslavov Kubín** či hudobné **Talenty pre Európu**. Na športové vyžitie sú k dispozícii plavárne, futbalové štadióny, cyklistické trate, tenisové kurty, ihriská na plážový volejbal a tiež lyžiarske strediská Kubínska hoľa a Kuzmínovo, ktoré je svetovou raritou vo vzdialenosti od centra mesta – nachádza sa iba 300 metrov od historického námestia.

História mesta

O pobyte slovanských obyvateľov na Orave máme pamiatky z 9. storočia nášho letopočtu. Opevneným hradiskom boli už vo veľkomoravskom období Trniny nad Dolným Kubínom. Názov Kubín sa prvýkrát spomína roku 1325 v listine, ktorou Turčiansky konvent potvrdil zmenu majetkov a získanie osady Vyšný Kubín zemepánom z Liptovskej Revúcej. Z toho vyplýva, že v tomto období musel existovať aj Dolný Kubín. Prvá písomná zmienka o Dolnom Kubíne je z roku 1381, keď medzi vyšnokubínskymi a dolnokubínskymi obyvateľmi, patriacimi k Oravskému hradu, vypukol spor o medze.

V rokoch 1564 - 1578 mal Dolný Kubín len 10 - 11 usadlostí. Pri súpise domov pre kráľovskú daň roku 1598 ich napočítali už 34. Obyvateľstvo bolo trvalo viazané na pôdu bez práva slobodného sťahovania. Obec spravoval richtár.

Medzníkom v dejinách Dolného Kubína je rok 1632, keď riaditeľ Oravského komposesorátu Gašpar Illešházy za ročný poplatok 10 zl. oslobodil jeho obyvateľov od vykonávania robotných

povinností a povýšil ich na mešťanov. Privilégium prikazovalo Dolnokubínčanom pod pokutou stavať len pekné a úhl'adné domy, opäť postaviť obecný špitál a školu. V závere listiny sa hovorí o jarmokoch a trhoch, ktoré sa mohli podľa starších zvyklostí konať v nedeľu, ale len po skončení bohoslužieb. Gašpar Illešházy zároveň žiadal kráľovskú kanceláriu o rozšírenie vtedajších jarmočných výsad, ktoré mali mestečku priniesť ďalšie príjmy. Roku 1633 panovník Ferdinand II. žiadosti vyhovel a vydal nové privilégium, ktorým Dolnému Kubínu okrem dovtedajších dvoch trhov povolil ďalšie dva slobodné výročné jarmoky a uznal aj týždenné trhy konané každú nedeľu.

Veľmi nepokojné časy doľahli na Dolný Kubín v druhej polovici 17. storočia. Povstanie uhorskej šľachty a pustošenie poľsko - litovských vojsk tu zanechalo značné škody. V snahe o hospodárske povznesenie mestečka vydal riaditeľ Oravského komposesorátu Juraj Erdödy 30. júna 1696 privilégium na vyberanie mýta v dolnokubínskom brode. Poslednú výsadu vydal mestečku panovník Karol III. roku 1712, potvrdil ňou všetky predošlé privilégiá bez zmeny a povolil usporadúvať ešte jeden jarmok v nedeľu. Zároveň oslobodil obyvateľov od platenia mýta na súši i na vode.

O správe obce pred jej povýšením na mestečko sa zachovalo málo údajov. O voľbách richtárov, ich práci, právomoci a povinnostiach možno získať dokonalejší obraz až z prameňov z 18. storočia. Na úrad richtára určoval Oravský komposesorát troch kandidátov. Voličom mohol byť len užívateľ kubínskeho poľa. Richtári sami nemohli vykonávať celú obecnú agendu, preto si na pomoc volili prísazných. Richtár mal právo vybrať si šiestich a ďalších volilo mestečko.

Väčšia pozornosť vzhľadom mestečka sa začala venovať v období, keď sa definitívne rozhodlo, že bude sídlom stolice.

2. SITUAČNÁ ANALÝZA

2.1. Obyvateľstvo

2.1.1. Demografická štruktúra

Podľa údajov Štatistického úradu SR žilo k 31. 12. 2006 v meste Dolný Kubín 19 775 obyvateľov, z toho bolo 10 169 žien (51,4 %) a 9 606 mužov (48,6 %). Priemerná hustota osídlenia územia mesta Dolný Kubín pri katastrálnej výmere 55,05 km² je 359 obyvateľov/km².

Demografický vývoj v okrese

Po roku 1989 nastalo postupné spomalenie demografického vývoja, zmenilo sa reprodukčné správanie ľudí – znížila sa pôrodnosť, zvýšil sa pohyb obyvateľov. Aj napriek zhoršujúcim sa parametrom okres Dolný Kubín vykazuje priaznivý demografický vývoj v rámci Slovenska. Charakterizuje ho pomerne vysoká pôrodnosť, nízka úmrtnosť a z toho vyplývajúci prirodzený prírastok, ktorého hodnoty na 1 000 obyvateľov prevyšujú celoslovenské ukazovatele.

Podľa údajov za rok 1999 pôrodnosť na 1 000 obyvateľov v okrese dosiahla nárast o 1,214% a v SR 1,043%. Úmrtnosť bola 0,75% (v SR 0,987%) a miera prirodzeného prírastku 0,327% (v SR 0,082%). Keďže migračné saldo má kladnú hodnotu, miera celkového prírastku za rok 1999 bola v okrese 0,492 %.

Tabuľka č. 1

Vývoj počtu obyvateľov okresu					
Rok	1869	1921	1950	1991	1995
Počet obyv.	21 218	19 235	21 255	37 431	38 690
Index rastu	100	90,7	100,2	176,4	182,3

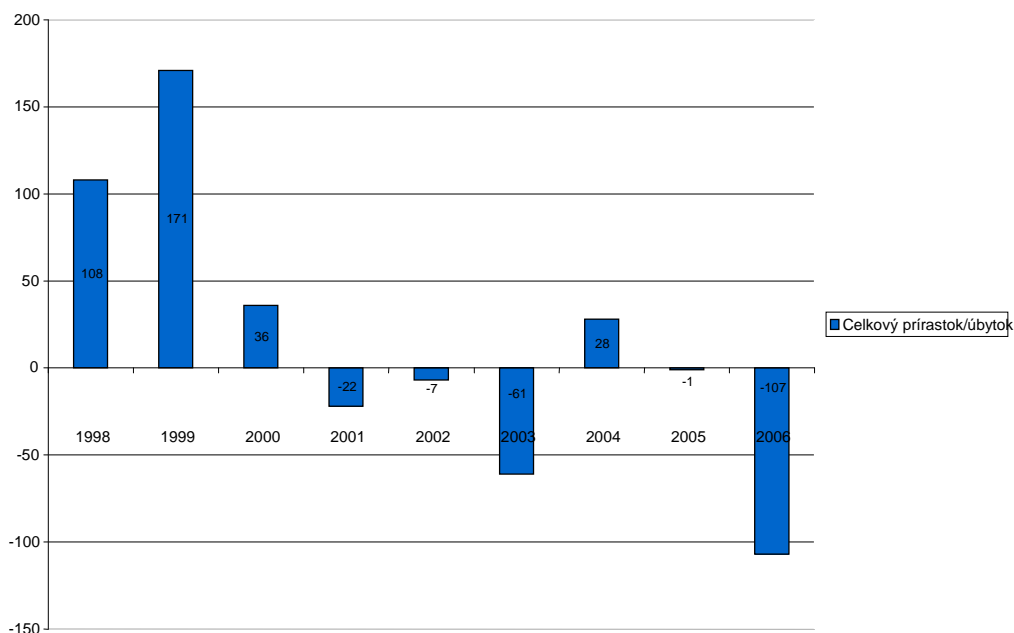
Tabuľka č. 2

Demografické ukazovatele mesta Dolný Kubín za ostatných 10 rokov									
	Rok								
Ukazovateľ	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Počet obyvateľov k 31. 12.	20 004	20 175	20 211	19 923	19 916	19 855	19 883	19 882	19 775
Celkový prírastok/úbytok	108	171	36	-22	-7	-61	28	-1	-107
Prirodzený prírastok/úbytok	94	103	87	83	74	77	119	64	53
Živonarodení	214	226	230	201	194	206	235	202	193
Zomrelí	120	123	143	118	120	129	116	138	140
Migračný prírastok/úbytok	14	68	-51	-105	-81	-138	-91	-65	-160
Pristťahovaní	251	315	214	196	233	183	203	253	198
Odsťahovaní	237	247	265	301	314	321	294	318	358
Predproduktívni (0-14 rokov)	4832	4655	4468	4119	3971	3798	3650	3517	3351
Produktívni (15-60m/54ž)	12816	13099	13253	13297	13341	13342	13402	13435	13383
Poproduktívni (61m/55ž+)	2356	2421	2490	2507	2604	2715	2831	2930	3041
Index starnutia	48,76	52,01	55,73	60,86	65,58	71,48	77,56	83,31	90,75

Pozn: Index starnutia je pomer poproduktívnej zložky k predproduktívnej zložke.

Graf č. 1

Celkový prírastok/úbytok obyvateľov v meste Dolný Kubín v rokoch 1998 - 2006

2.1.2. Národnostná a náboženská štruktúra

Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov z mája 2001 bolo národnostné a náboženské zloženie trvalo žijúcich obyvateľov mesta Dolný Kubín nasledovné:

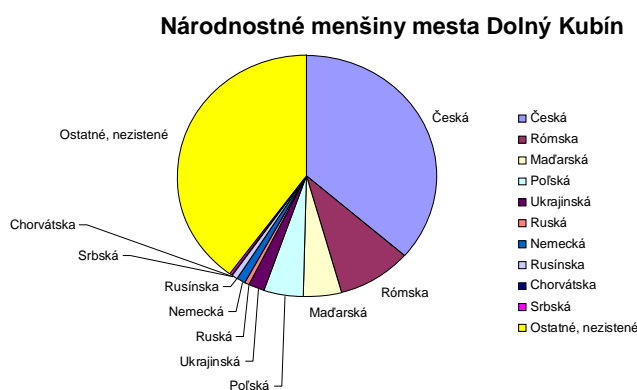
- k slovenskej národnosti sa prihlásilo 97% obyvateľov Dolného Kubína;
- k českej národnosti 1,08% (česká menšina je jednou z dvoch najpočetnejších menšín v meste Dolný Kubín, reálny počet Čechov trvalo žijúcich v Dolnom Kubíne sa odhaduje na 215);
- v roku 2001 bolo 14,6% obyvateľov mesta bez vyznania, z veriacich prevládali najmä rímskokatolíci.

Tabuľka č. 3

Národnostná štruktúra mesta Dolný Kubín		
Národnosť	Počet obyvateľov	%
Slovenská	19 365	97,15
Česká	215	1,08
Rómska	55	0,27
Maďarská	28	0,13
Poľská	30	0,15
Ukrajinská	10	0,05
Ruská	4	0,02
Nemecká	7	0,03
Rusínska	4	0,02
Chorvátska	1	0,005
Srbská	2	0,01
Židovská	-	-
Ostatné, nezistené	236	1,085
Celkom	43 789	100,0 %

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR
Údaje k máju 2001

Graf č. 2

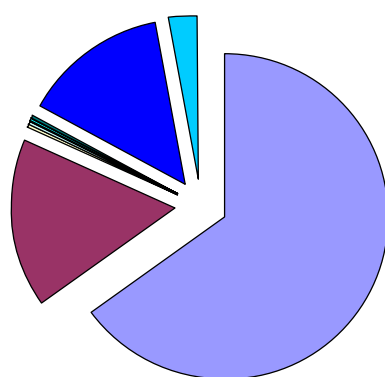
Tabuľka č. 4

Náboženská štruktúra mesta Dolný Kubín		
Náboženské vyznanie	Počet obyvateľov	%
Rímskokatolícka cirkev	12 989	63,96
Evanjelická cirkev a.v.	3 293	16,5
Gréckokatolícka cirkev	76	0,38
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	23	0,11
Kresťanské zbory	2	0,01
Evanjelická cirkev metodistická	23	0,11
Cirkev adventistov siedmeho dňa	6	0,03
Právoslávna cirkev	10	0,05
Apoštolská cirkev	-	-
Reformovaná kresťanská cirkev	1	0,005
Starokatolícka cirkev	3	0,015
Cirkev československá husitská	7	0,035
Bratská jednota baptistov	-	-
Židovské náboženské obce	3	0,015
Cirkev bratská	34	0,17
Ostatné	23	0,11
Bez vyznania	2 903	14,6
Nezistená	552	3,9 %
Celkom	19 948	100,0 %

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR, Údaje k máju 2001

Graf č. 3

Náboženská štruktúra obyvateľov
mesta Dolný Kubín /máj 2001/

- Rímsko-katolícka cirkev
- Evanjelická cirkev a.v.
- Gréckokatolícka cirkev
- Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia
- Kresťanské zbory
- Evanjelická cirkev metodistická
- Cirkev adventistov siedmeho dňa
- Právoslávna cirkev
- Apoštolská cirkev
- Reformovaná kresťanská cirkev
- Starokatolícka cirkev
- Cirkev československá husitská
- Židovské náboženské obce
- Cirkev bratská
- Ostatné
- Bez vyznania
- Nezistená

2.1.3 Vzdelanostná štruktúra

Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov z mája 2001 možno povedať, že vzdelanostná a kvalifikačná úroveň obyvateľov mesta Dolný Kubín je na nižšej úrovni. V porovnaní s priemerom SR tvorili ľudia so základným vzdelaním a bez maturity vyšší podiel, naopak počet osôb s maturitným a vysokoškolským vzdelaním bol nižší. Tretina všetkých obyvateľov mesta dosiahla stredoškolské vzdelanie.

Tabuľka č. 5

Štruktúra obyvateľov podľa dosiahnutého vzdelania v Dolnom Kubíne				
Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu	% z obyv.
Základné vzdelanie	1 092	1 764	2 856	14,3
Stredné vzdelanie	5 018	5 206	10 224	51,3
Vysokoškolské vzdelanie	1 193	1 004	2 197	11,0
Ostatní bez udania školského vzdelania	66	64	130	0,6
Ostatní bez školského vzdelania	4	14	18	0,1
Deti do 16 rokov	2 324	2 199	4 523	22,7
Spolu obyvatelia Dolného Kubína	9 697	10 251	19 948	100,0%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR
Údaje k máju 2001

Graf č. 4

Tabuľka č. 6

Štruktúra obyvateľov podľa dosiahnutého stredoškolského vzdelania v Dolnom Kubíne		
Stredné vzdelanie	Počet obyvateľov	% obyvateľov
Učňovské stredné vzdelanie (bez maturity)	3 683	36,0
Stredné odborné vzdelanie (bez maturity)	166	1,6
Úplné učňovské stredné vzdelanie (s maturitou)	1 185	11,6
Úplné stredné odborné vzdelanie (s maturitou)	3 780	37,0
Úplné stredné všeobecné vzdelanie	1 220	11,9
Vyššie stredné vzdelanie	190	1,9
Spolu stredné vzdelanie	10 224	100,0 %

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR
Údaje k máju 2001

Tabuľka č. 7

Štruktúra obyvateľov podľa dosiahnutého vysokoškolského vzdelania v Dolnom Kubíne		
Vysokoškolské vzdelanie	Počet obyvateľov	% obyvateľov
Bakalárske vzdelanie	87	3,9
Magisterské, inžinierske, doktorské vzdelanie	2 046	93,1
Doktorantské vzdelanie	64	3,0
Spolu vysokoškolské vzdelanie	2 197	100,0

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR
Údaje k máju 2001

Tabuľka č. 8

Štruktúra obyvateľov podľa zamerania vysokoškolského vzdelania v Dolnom Kubíne		
Vysokoškolské vzdelanie podľa zamerania	Počet obyvateľov	% obyvateľov
Univerzitné	1 027	46,7
Technické	558	25,3
Ekonomické	369	16,9
Poľnohospodárske	155	7,1
Ostatné	88	4,0
Spolu vysokoškolské vzdelanie	2 197	100,0 %

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR, Údaje k máju 2001

2.1.4. Nezamestnanosť

Za nezamestnaného občana sa pre účely štatistických zisťovaní úradov práce považuje občan evidovaný na úrade práce, ktorý nie je v pracovnom pomere, nevykonáva zárobkovú činnosť, pričom chce a môže pracovať. Občania nespĺňajúci tieto požiadavky sa do evidencie nezaradia alebo sa z nej vyradia. Z tohto dôvodu počet skutočne nezamestnaných občanov je vyšší ako počet nezamestnaných občanov evidovaných na úradoch práce.

Na základe údajov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne miera evidovanej nezamestnanosti za posledných 5 rokov v meste Dolný Kubín výrazne poklesla (zo 16,6% r. 2002

na 7,9% v r. 2006), čo bolo spôsobené aj vyššie uvedenou zmenou definovania nezamestnaného pre účely štatistického zisťovania.

Zo štruktúry nezamestnaných vyplýva, že nie sú výraznejšie rozdiely v nezamestnanosti mužov a žien, spomedzi absolventov majú najťažšie uplatnenie absolventi stredných škôl.

Tabuľka č. 9: Vývoj počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie a miery evidovanej nezamestnanosti podľa okresov ŽSK

okres	uchádzači o zamestnanie k 31.12.2005			miera evidovanej nezamestnanosti	uchádzači o zamestnanie k 31.12.2006			miera evidovanej nezamestnanosti
	spolu	z toho			spolu	z toho		
		ženy	v %			ženy	v %	
Dolný Kubín	2 336	1 162	49,74	12,03	1 702	907	53,29	8,92
Žilinský kraj	34 013	18 528	54,47	9,33	25 361	14 205	56,01	7,03

Zdroj: Bulletin ŠÚ KS Žilina 4/2005, údaje za rok 2006 - ÚPSVaR

Tabuľka č. 10: Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných v ŽSK v r. 2001, 2004 a 2005

územie / rok	VŠ	vyššie vzdelanie	ÚSO	ÚS	vyuč.	ZŠ	bez vzdelania
Dolný Kubín 2001	106	37	670	586	1 514	753	7
2004	66	35	451	371	1 026	484	3
2005	77	25	369	290	919	424	2
Žilinský kraj 2001	1651	232	9 494	5 933	25 010	14 115	242
2004	1 135	232	6 545	3 975	16 525	9 296	129
2005	1 072	183	5 446	3 415	13 757	8 225	116

Vysvetlivky:

VŠ – vysokoškolské vzdelanie

vyššie vzdelanie- vyššie odborné vzdelanie

ÚSO - úplné stredné odborné vzdelanie

ÚS - úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou

vyuč. – stredné odborné vzdelanie

ZŠ - základné vzdelanie

Tabuľka č. 11

Vývoj nezamestnanosti v Dolnom Kubíne						
Rok	2002	2003	2004	2005	2006	
Muži	1 719	805	558	473	327	
Ženy	913	677	580	486	409	
Spolu - počet nezamestnaných	1 719	1 482	1 138	959	736	
Miera evidovanej nezamestnanosti (%)	16,6	14,4	11,5	10,2	7,9	
Počet voľných pracovných miest *	26	63	124	204	189	
Počet evidovaných nezamestnaných na 1 voľné pracovné miesto *	151,1	56,6	22,1	11,4	9,0	
Priemer. dĺžka nezamestnanosti v mesiacoch*	11,8	10,6	10,9	10,16	8,8	

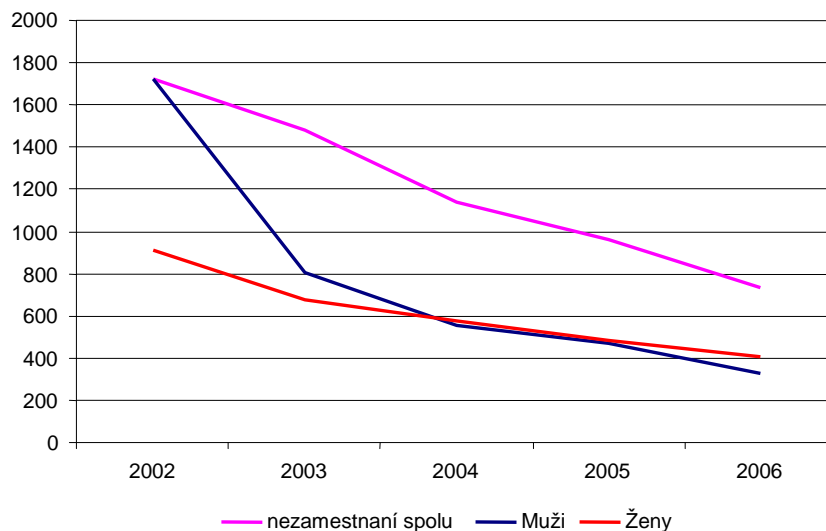
Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne

Pozn.: údaje k 31. 12. daného roku

* údaje sú za celý okres D. Kubín, v meste D. Kubín sa však tvorí asi 80% voľných prac. miest

Graf č. 5

Vývoj počtu nezamestnaných v rokoch 2002 - 2006

Tabuľka č. 12

Štruktúra nezamestnaných absolventov škôl v Dolnom Kubíne					
Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Vzdelanie učňovské - bez maturity (st. 1,2,3)*	29	21	20	15	6
Stredoškolské vzdelanie	114	60	63	54	46
Vysokoškolské vzdelanie	3	15	11	3	8
Spolu – počet evidovaných absolventov škôl	146	96	94	72	60

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne

Pozn.: údaje k 31. 12. daného roku

* Občan so zákl. vzdel. sa nepovažuje za absolventa

Tabuľka č. 13

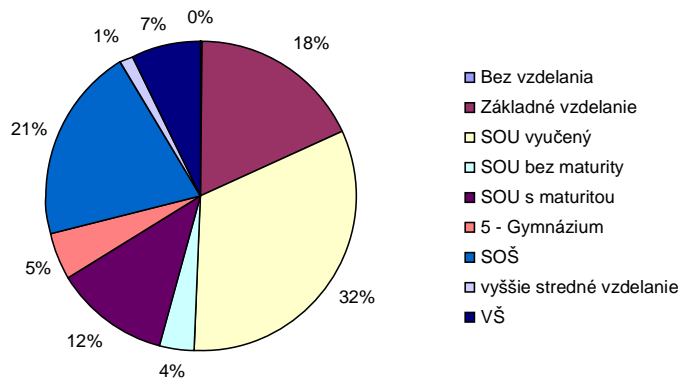
Štruktúra nezamestnaných podľa stupňa dosiahnutého vzdelania v Dolnom Kubíne					
Rok	2002	2003	2004	2005	2006
0 – Bez vzdelania	5	4	3	2	3
1 – Základné vzdelanie	225	193	168	152	131
2 – SOU vyučený	576	533	379	341	238
3 – SOU bez maturity	116	91	83	50	26
4 – SOU s maturitou	287	219	168	123	89
5 – Gymnázium	74	53	46	47	35
6 – SOŠ	325	279	227	178	151
7 – vyššie stredné vzdelanie	31	29	22	20	9
8 – VŠ	80	81	42	46	54
9 – vedecká výchova	0	0	0	0	0
Spolu – počet evidovaných nezamestnaných	1719	1482	1138	959	736

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne

Pozn.: údaje k 31. 12. daného roku

Graf č. 6

Štruktúra nezamestnaných podľa stupňa dosiahnutého vzdelania v Dolnom Kubíne

Tabuľka č. 14

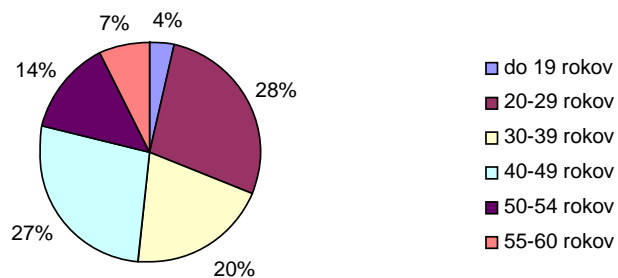
Štruktúra nezamestnaných podľa veku v Dolnom Kubíne					
Rok	2002	2003	2004	2005	2006
do 19 rokov	124	56	43	34	27
20-29 rokov	608	464	313	243	201
30-39 rokov	404	354	268	207	150
40-49 rokov	352	376	308	284	200
50-54 rokov	157	161	140	139	104
55-60 rokov	74	71	66	52	54
Spolu – počet evidovaných nezamestnaných	1719	1482	1138	959	736

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne

Pozn.: údaje k 31. 12. daného roku

Graf č. 7

Štruktúra nezamestnaných podľa veku v r. 2006

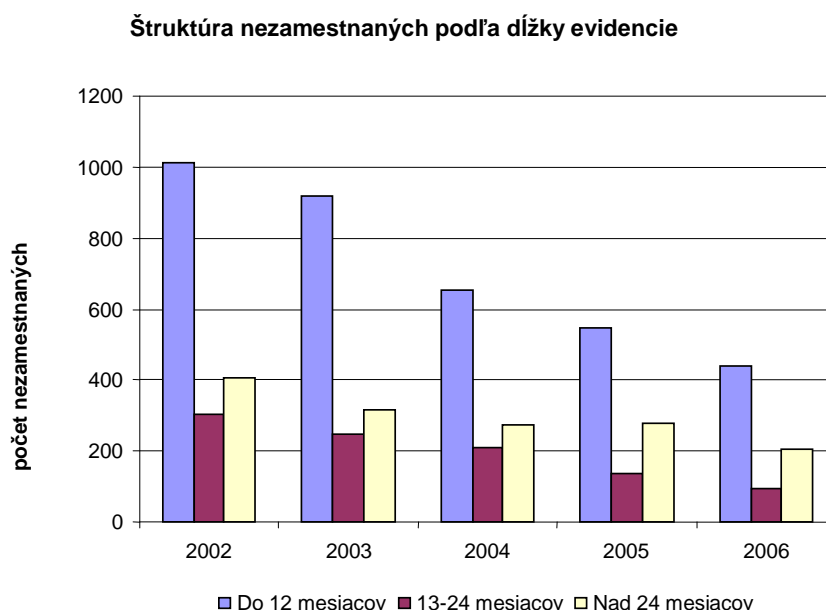
Tabuľka č. 15

Štruktúra nezamestnaných podľa dĺžky evidencie v Dolnom Kubíne					
Rok	2002	2003	2004	2005	2006
Do 12 mesiacov	1011	920	654	545	438
13-24 mesiacov	303	248	211	138	93
Nad 24 mesiacov	405	314	273	276	205
Spolu – počet evidovaných nezamestnaných	1719	1482	1138	959	736

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne

Pozn.: údaje k 31. 12. daného roku

Graf č. 8

2.2. Školstvo

Štruktúra školských zariadení

V meste pôsobí široká sieť škôl a školských zariadení. V školskom roku 2006/2007 to bolo 9 materských škôl (z toho 7 štátnych, 1 cirkevná a 1 súkromná), 6 základných škôl (4 štátne, 1 cirkevná a 1 súkromná), 3 základné umelecké školy (2 štátne a 1 súkromná), 2 centrá voľného času (1 štátne a 1 cirkevné), 5 školských stredísk záujmovej činnosti (4 štátne a 1 cirkevné). V rámci základných typov vzdelávacích zariadení svoju úlohu plní aj spojená špeciálna škola,

ktorá zriaďovateľsky patrí pod Krajský školský úrad v Žiline a pozostáva zo špeciálnej školy pre telesne a mentálne postihnutých a špeciálnej školy pri nemocnici s poliklinikou.

Zriaďovateľom štátnych stredných škôl je Žilinský samosprávny kraj, v meste je ich 5: Gymnázium P.O. Hviezdoslava, Obchodná akadémia (ďalej len OA), Združená stredná škola obchodu a služieb, Stredná zdravotnícka škola (ďalej len SZŠ) a spojená stredná škola Kňažia. Neštátne stredné školy sú 3: 8-ročné cirkevné gymnázium, súkromná stredná odborná škola so súkromným 8-ročným gymnáziom a súkromná obchodná akadémia zameraná na externé štúdium.

Vyššie odborné vzdelanie ponúkajú OA a SZŠ. Vysoké školstvo je v meste zastúpené detašovaným pracoviskom Katolíckej univerzity v Ružomberku a VV – centrom (súkromná inštitúcia, ktorá poskytuje vysokoškolské vzdelávanie v spolupráci s UMB v Banskej Bystrici).

Celoživotné záujmové vzdelávanie je zastúpené Univerzitou tretieho veku – detašované pracovisko UMB v Banskej Bystrici. V rámci neformálneho vzdelávania pôsobí v meste Akadémia vzdelávania, 2 súkromné jazykové školy a niekoľko ďalších inštitúcií.

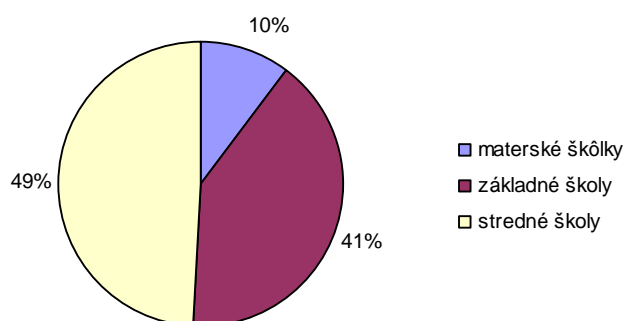
Tabuľka č. 16

Štruktúra školských zariadení V Dolnom Kubíne		
Školské zariadenie	Počet zariadení	Počet detí, žiakov, študentov
materské škôlky	9	655
základné školy	6	2 624
stredné školy	8	3 176

Zdroj: Odbor školstva, mládeže a telesnej kultúry MsÚ Dolný Kubín
Údaje k školskému roku 2006/2007

Graf č. 9

Štruktúra školských zariadení podľa počtu žiakov

Tabuľka č. 17

Štruktúra materských škôl v Dolnom Kubíne	
Materská škola	Počet detí/štvrtov
1. Obrancov mieru II.	0
2. Obrancov mieru III.	106
3. Lucenkova	0
4. Na Sihoti	122
5. Kňažia	40
6. Nám. Slobody	113
7. Odbojárov	162
8. Chočská	42
9. Záskalická	20
10. Nám. slobody	0
11. Nemocničná	0
12. CMŠ Radlinského	50
Spolu	655

Zdroj: Odbor školstva, mládeže a telesnej kultúry MsÚ Dolný Kubín
 Údaje k školskému roku 2006/2007

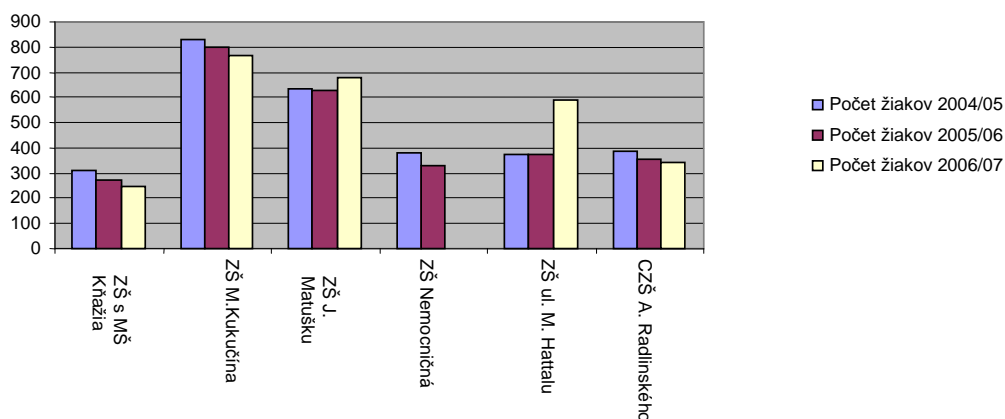
Tabuľka č. 18

Štruktúra základných škôl v Dolnom Kubíne			
Základná škola	Počet žiakov 2004/05	Počet žiakov 2005/06	Počet žiakov 2006/07
1. ZŠ s MŠ Kňažia	309	272	249
2. ZŠ M.Kukučina	833	801	764
3. ZŠ J. Matúšku	632	629	678
4. ZŠ Nemocničná	383	328	0
5. ZŠ ul. M. Hattalu	375	376	591
6. CZŠ A. Radlinského	384	357	342
Spolu	2 916	2 763	2 624

Zdroj: Odbor školstva, mládeže a telesnej kultúry MsÚ Dolný Kubín

Graf č. 10

Štruktúra ZŠ v meste podľa počtu žiakov

2.3. Šport

Dolný Kubín a jeho okolie poskytujú bohaté možnosti relaxácie a športového vyžitia. V meste je zaregistrovaných 18 telovýchovných jednôt a klubov, ktoré vyvíjajú svoju činnosť na úseku športových a branných aktivít pre obyvateľov mesta a blízkeho okolia. Do športovej činnosti sú zapojení jednotlivci aj celé družstvá.

Okrem týchto telovýchovných jednôt a klubov sa na pohybových aktivitách podieľajú občianske združenia alebo jednotlivci bez registrácií a súťažných ambícií (pohybové cvičenia žien za účasti školených cvičiteliek, u mužov sú to prevažne futbalové, volejbalové a hokejové stretnutia bývalých aktívnych hráčov a ich priateľov – mestská futbalová liga, učiteľský volejbal, cvičenia aerobiku a pod.). Na svoju činnosť využívajú telocvične ZŠ a SŠ a iné objekty (Mestský futbalový štadión MUDr. Ivana Chodáka, posilňovňa pod reštauráciou Kopačka, umelé futbalové plochy, Zimný štadión, Kubínska hoľa – zjazdové a bežecké trate, Kuzmínovo – zjazdové trate, plaváreň na Bysterci, tenisové kurty, vodnoslalomárska trať na Gäceli, atletické dráhy a skokanské sektory, fitness centrá, spinning, sídliskové športové objekty, ihriská a ďalšie).

Tabuľka č. 19: Športové kluby v meste Dolný Kubín

P.č.	Názov TJ, klub, oddiel	Adresa	Kontaktná osoba	Telefón
1	Orava Dolný Kubín – atletika	Na Sihoti 1162/29	B. Ůvegeš	0907875715
2	ŠKP Dolný Kubín – vodné športy	L. Štúra 2046/13	M. Stanovský	0907595373
3	Volejbalový klub Orava Dolný Kubín	M. Uhra 978	Ing. J. Haluška	0905756906
4	Mestský futbalový klub Dolný Kubín	Športovcov 1181/2	Ing. J. Dávid	0911818216
5	Stolnotenisový klub Dolný Kubín	Matušková 1639/51	A. Záh	0908023378
6	Mestský hokejový klub Dolný Kubín	M. Hattalu 30/40	Mgr. M. Dráb	0905436488
7	Mestský plavecký klub Dolný Kubín	Bysterecká 2066/11	J. Štajer	0905895000
8	ELKOP WLC D. Kubín	Ul. SNP 1196/28	P. Janíček	0904474302
9	I.M.P.A FC Dynamic Dolný Kubín	Bysterecká 2066/11	P. Kokoška	0905768027
10	Športový klub Meteor Dolný Kubín	Hurbanova 1183/1	G. Majdiš	0905413268

11	ŠK – Kubínska hoľa	A. Slobody 2244	Ing. I. Dudáš	0910215215
12	Karate klub Dolný Kubín	Severná 812/10	J. Kotlín	0905216277
13	KICKBOX CLUB Dolný Kubín	Matušková 7	Mgr. L. Svrčan	0903559766
14	Basketbalový klub Dolný Kubín	M. R. Štefánika 12	Ing. J. Balko	0908929350
15	Mestský šachový klub	Športovcov 1175/58	Ing. P. Palider	0903513497
16	Horolezecký klub JAMES	Okružná 2060/5	J. Čabo M. Konštiak	0910646358 0918424890
17	Športový klub STRELEC	Odbojárov 1955/13	L. Mäsiar	0905806707
18	Turistický klub	L. Štúra 2296/4	MUDr. Štefák	0903543046

2.4. Zdravotníctvo

Nemocnica s poliklinikou MUDr. L. Nádašiho–Jégého, ako organizácia so samostatnou právnou subjektivitou, bola zriadená MZ SR zriaďovacou listinou č. 1970/1991-AV/VI 1 zo dňa 14. 6. 1991. Na základe zákona NR SR č. 416/2001 o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky sa zriaďovateľom s účinnosťou od 1. 1. 2003 stal Žilinský samosprávny kraj.

Právne vzťahy nemocnice so zdravotnými poisťovňami sú ošetrené zmluvami o poskytovaní zdravotnej starostlivosti a cenách za poskytovanú zdravotnú starostlivosť. Nemocnica vykonáva podnikateľské aktivity na základe živnostenského listu. Predmetom činnosti je poskytovanie ambulantnej a ústavnej liečebno-preventívnej starostlivosti, lekárskej starostlivosti, prevádzkovanie dopravnej zdravotnej služby a záchranej zdravotnej služby.

Nemocnica s poliklinikou MUDr. L. N. Jégého Dolný Kubín je definovaná ako bývalá NsP II. typu, ktorá poskytuje liečebno-preventívnu starostlivosť pre spádovú oblasť okresu Dolný Kubín s počtom obyvateľov 39 388 a nadregionálnu ústavnú a odbornú ambulantnú starostlivosť pre región Orava s počtom obyvateľov 132 877. Od 24. 11. 2004 je držiteľom certifikátu UNICEF „Baby Friendly hospital.“

Lôžkové oddelenia OAIM, ortopedicko–traumatologické oddelenie, neurologické, chirurgické, novorodenecké a úsek patologických novorodencov, SValZ-ové oddelenia (OKM, OKB, HTO), patologicko-anatomické oddelenie a mnohé špecializované ambulancie poskytujú zdravotnícke služby aj pre obyvateľov okresov Námestovo, Tvrdošín a Ružomberok.

Niektoré nadštandardné služby poskytuje NsP aj pacientom z iných okresov, hlavne Liptovského Mikuláša, Čadce a Žiliny (operácie štítnej žľazy s celoslovenskou pôsobnosťou, angiografické vyšetrenia, histopatologické vyšetrenia, operácie hemoroidov Longovou metódou, LAVH a iné).

NsP Dolný Kubín mala k 31. 12. 2006 11 lôžkových oddelení: interné, doliečovacie, oddelenie dlhodobo chorých, nervové, detské, gynekologicko-pôrodné, chirurgické, ortopedicko-traumatologické, oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny, fyziatricko-rehabilitačné a novorodenecké.

Špecializované oddelenie dialýzy prešlo od 1. 5. 2005 do pôsobnosti akciovej spoločnosti B. Braun; OUM (oddelenie urgentnej medicíny) patrí od 1. 3. 2006 akciovej spoločnosti Slovenská záchrana – Falck.

Medzi oddelenia SValZ sú zaradené OKB + HTO (oddelenie klinickej biochémie), OKM (oddelenie klinickej mikrobiológie), RDG (rádiodiagnostické oddelenie), patologicko-anatomické, oddelenie funkčnej diagnostiky, FBRL, HTO (hematologicko transfúzne oddelenie).

Kompletne je zabezpečená ambulantná starostlivosť v odborných špecializovaných ambulanciách, ktoré majú sídlo v NsP po ich odštátnení (kardiologické, imunoalergiologické, gastroenterologické, neurologické, chirurgická, ortopedická, urologická, ambulancia klinickej onkológie - POKO, diabetologická, endokrinologická, reumatologická a pod.)

V NsP je poskytovaná 24-hodinová pohotovostná služba (neštátna LSPP - detská, nemocničná LSPP pre dospelých), ústavná pohotovostná služba chirurgická, ortopedicko-traumatologická, detská, interná, neurologická a gynekologicko-pôrodná.

Využitelnosť postelí na jednotlivých oddeleniach za rok 2005 a 2006

Tabuľka č. 20: Údaje charakterizujúce poskytovanie liečebno-preventívnej starostlivosti rok 2006

Oddelenie	Priem.počet lôžok		Počet hospitalizov.		Využitost' lôžok v %		Počet lek.miest		Priem.oš.doba	
	Rok 2006	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2005	Rok 2006	r.2005
interné	50	50	1736	1695	72,51	76,28	6,60	5,60	7,28	8,20
nervové	35	35	1337	1341	77,00	77,69	3,00	4,00	7,13	7,42
detské	44	44	1977	1910	65,36	65,48	4,70	5,60	5,10	4,88
novorodenecké	15	15	548	595	51,84	55,65	1,00	0,90	5,18	5,12
gynek.-pôrodníc.	40	40	1652	1566	59,82	60,73	5,80	5,10	5,29	5,55
chirurgické	40	40	1660	1682	66,29	65,59	6,70	6,30	5,83	5,59
OAIM	6	6	218	250	44,79	41,74	5,50	3,50	4,51	3,66
ortopedické	20	20	987	985	64,84	64,41	3,90	4,00	4,80	4,79
doliečovacie	20	20	192	186	51,51	61,62	1,90	2,00	9,79	12,98
ODCH	40	40	361	382	71,97	78,31	3,00	4,00	29,15	28,74
FRO	10	10	176	185	50,19	55,34	0,90	0,90	10,41	10,92
Dialýza										
NsP spolu	320	320	10844	10777	65,98	67,51	43,00	41,90	6,77	7,01

Počas roku 2006 nenastala zmena v počte lôžok v NsP.

Tabuľka č. 21

Vybraté číselné údaje za NsP	Rok 2006	Rok 2005
Poč.lek.miest na lôž. odd.	43,00	41,90
Počet ošetrov.dní	73442	75496
Poč.zomretých v NsP	272	265
Poč.l.m.v ŠAS a SVaLZ	21,00	21,10
Poč.l.m.v RA	1,20	1,20
Poč.SVaLZ vyš.	905429	872219
Poč.amb.vyšetr.	63187	68 480

Tabuľka č. 22

	Rok 2006	Rok 2005
Poč. pôrodov	598	656
Poč.narod.detí	605	660
Perinatálna úmrtnosť	8,25 promile	6,06 promile

Počet pacientov odliečených v NsP Dolný Kubín za roky 2005 a 2006

Tabuľka č. 23

oddelenie	zo spádu Dolný Kubín		počet mimorajónových pacientov		počet odliečených spolu	
	2006	2005	2006	2005	2006	2005
ARO	153	151	64	99	217	250
Chirurgia	1 270	1 077	375	588	1 645	1 665
Detské	1 263	835	149	491	1 412	1 326
Doliečovacie	174	142	19	46	193	188
FRO	135	144	40	41	175	185
GynPo	1 362	1 066	287	496	1 649	1 562
Interné	1 595	1 325	137	369	1 732	1 694
ODCH	166	181	197	201	363	382
Nedonosenecké	50	58	6	3	56	61
Neurologia	1 071	1 153	264	184	1 335	1 337
Novorodenecké	486	401	62	194	548	595
Ortopedické	787	772	198	198	985	970
spolu	8 512	7 305	1 798	2 910	10 310	10 777

2.5. Kultúra

Ku kultúrnym inštitúciám, ktoré participujú na tvorbe a prezentácii kultúrnych hodnôt v meste Dolný Kubín patria Oravská galéria, Oravské osvetové stredisko, Oravská knižnica Antona Habovštiaka, Oravské múzeum, Kino Choč a Mestské kultúrne stredisko.

Nezastupiteľnú funkciu majú a veľmi dôležitú prácu vykonávajú tiež Centrum voľného času a základné umelecké školy, ktoré ponúkajú deťom a mládeži prostredníctvom rôznych záujmových súborov a krúžkov zmysluplné využitie voľného času a sú neprehliadnuteľným a nesporne aj účinným nástrojom na formovanie kultúrnej gramotnosti mladých ľudí.

Na formovanie verejnej mienky, zvyšovanie informovanosti o dianí v regióne a šírenie kultúry vplývajú aj regionálne médiá (Infoštúdio Mesta Dolný Kubín, s.r.o.) a regionálna tlač (redakcia Orava, redakcia MY – Naša Orava atď.).

- Oravská galéria – jej poslaním je šírenie a prezentácia výtvarných diel. Sídli v bývalom Župnom dome na Hviezdoslavovom námestí;
- Oravské múzeum – jeho úlohou je zachovanie kultúrneho – historického dedičstva, budovanie zbierok, prezentácia stálych a príležitostných expozícií, organizovanie odborných podujatí a

edičná činnosť. V Dolnom Kubíne spravuje Florinov dom a Čaplovičovú knižnicu, v Oravskom Podzámku NKP Oravský hrad;

- Okresná knižnica – eviduje viac ako 87 000 knižných jednotiek;
- Kino Choč – nachádza sa na Hviezdoslavovom námestí, jeho kapacita je 205 sedadiel;
- Mestské kultúrne stredisko – má dve hlavné sály – pre divadlo a kino s kapacitou 387 sedadiel a estrádu s kapacitou 380 sedadiel.

2.6 Cestovný ruch

Dolný Kubín je destináciou, ktorá disponuje komplexom turistických hodnôt i ubytovacích, stravovacích, informačných a ďalších doplnkových služieb. Ich spojením do atraktívnych produktov a zabezpečením vhodnej prezentácie sa Dolný Kubín môže stať rovnakým magnetom pre turistov ako ktorékoľvek iné centrum cestovného ruchu v Európe. Disponuje totiž nielen dobrou polohou, ale aj prírodným, historickým, kultúrnym či ľudským potenciálom, ktoré mu dávajú predpoklad uplatniť sa na trhu. Podmienkou úspechu v tejto sfére je vytvorenie komplexného balíka služieb.

Charakteristika cestovného ruchu a jeho potenciálu v Dolnom Kubíne a okolí vychádza z histórie mesta, prírodných daností, dochovaných tradičných ľudových prejavov, z odkazu historických a súčasných osobností a potenciálu organizovania kultúrnych podujatí (Hviezdoslavov Kubín, Talenty pre Európu, Bohúňova paleta, Violino Arvenzis...).

Cestovný ruch sa orientuje na využívanie kultúrno-historických kapacít mestskej zóny formou kultúrneho a mestského turizmu a tiež ako lokality uprostred hôr, ktorá ponúka návštevníkom mnoho príležitostí na využitie voľného času, či už je to turistika, lyžovanie alebo iné alternatívne formy trávenia voľného času. Dôležitým faktorom, ktorý ovplyvňuje rozvoj mesta v oblasti cestovného ruchu, je blízkosť hraníc s Poľskou republikou, ako aj niekoľkoročná spolupráca s mestami v poľskom pohraničí. Tento aspekt umožňuje nadviazať na už existujúce aktivity aj za hranicami našej krajiny.

Dolný Kubín ako cieľ cestovného ruchu je preferovaný doposiaľ len u obmedzenej skupiny návštevníkov. Hlavná turistická sezóna je najmä v zimnom období, kedy sa mesto stáva určitým ubytovacím zázemím pre lyžiarske stredisko Kubínska hoľa.

Dolný Kubín je špecifický aj ako centrum prehliadky slovenskej poézie vďaka dlhej tradícii súťaže Hviezdoslavov Kubín. S odklonom od klasiky sa však okruh návštevníkov v ostatných rokoch zužuje na úzky okruh milovníkov moderného umenia.

Rozvoj cestovného ruchu je potrebné vnímať ako prostriedok na zvýšenie prosperity mesta, rast pracovných príležitostí, zachovanie kultúrno-historickej identity mesta a aktivizácia jeho doposiaľ nevyužitého potenciálu. Toto všetko by malo viesť aj k zvýšeniu kvality života obyvateľov Dolného Kubína a okolia a posunúť mesto vyššie na priečke medzi najnavštevovanejšie turistické destinácie Slovenska.

2.7. Sociálna infraštruktúra

Sociálne služby

Sieť sociálnych zariadení v Dolnom Kubíne je pomerne široká, nepokrýva však všetky potreby mesta. Nedostatočný je potenciál a sortiment zariadení pre poskytovanie sociálnych služieb, ktoré je potrebné riešiť vhodnou lokalizáciou na území mesta a v optimálnych kapacitách vyplývajúcich z predpokladov demografického vývoja obyvateľstva.

Tabuľka č. 24

Zariadenia sociálnej starostlivosti v Dolnom Kubíne			
Zariadenie	Počet	Zoznam + aktivity	Počet klientov
Materské centrá	1	MC Píšťalka o.z.	30
Opatrovateľská služba v teréne	3	SoCÚ pri MsÚ Dolný Kubín	57
		SpKCH Spišská Nová ves	30
		Diakonia ECAV	3
Jedálne pre dôchodcov	1	ZSS pri KD MsÚ Dolný Kubín	82
	3	CZŠ A. Radlinského, MŠ Banisko, MŠ Bysterec	45
Zariadenie opatrovateľskej služby	1	MsÚ Dolný Kubín	10
Prepravná služba	1	MsÚ Dolný Kubín	35
Poradenstvo	3	ÚPSVaR – referát CPPS	160
		MsÚ Dolný Kubín	80
		EDUKOS o.z. Dolný Kubín	45
Kluby dôchodcov	1	MsÚ Dolný Kubín	220
Domovy dôchodcov a domovy sociálnych služieb pre dospelých	1	VÚC Žilina	123
Domov sociálnych služieb pre deti	1	VÚC Žilina	42

Domov sociálnych služieb pre osamelé matky	1	VÚC Žilina	32
Pobytové zariadenia pre neprispôsobivých a občanov v sociálnej núdzi	4	MsÚ Dolný Kubín (Útulok STOP, ŠANCA, KOTVA I, KOTVA II)	132

Zdroj: Odbor sociálnych vecí a zdravotníctva MsÚ Dolný Kubín

Popis existujúcich sociálnych služieb a zariadení :

Zariadenie opatrovateľskej starostlivosti - ZOS, ul. Zochova (Malý Bysterec)

Zariadenie s kapacitou **10 klientov** slúži na celoročný pobyt občanov, ktorí pre svoj vek a zdravotný stav nedokázali udržiavať vlastnú domácnosť. Títo občania stratili svojich životných druhov, priateľov a častokrát aj príbuzných. V ZOS-ke je poskytované ubytovanie, stravovanie a zaopatrenie, pričom kapacita je využitá na 100%. O desať klientov, prípravu stravy, pranie, žehlenie a hygienu sa stará 5 pracovníkov v dvojsmennej prevádzke (6:00–21:00 hod.), zabezpečená je tiež odborná zdravotnícka starostlivosť podľa územnej pôsobnosti. Priemerný vek obyvateľov zariadenia je 78 rokov, najstarší má 90, najmladší 57; všetci sú občanmi mesta. Od roku 1979, keď bolo ZOS zriadené, tu bolo umiestnených 48 klientov. Od roku 2005 sa systematicky pracuje na tom, aby klienti pri zhoršenom zdravotnom stave, mobilite a samoobslužnosti postupovali do špecializovanej starostlivosti DSS (Domovy dôchodcov s 24-hodinovou službou). V tomto zariadení sú **umiestňovaní klienti na prechodné obdobie**, t.j. dobu medzi stratou samoobslužnosti v prirodzenom domácom prostredí a fázou zvýšenej zdravotníckej starostlivosti. Zavedený je tzv. **rezidentný pobyt** - odľahčovacia služba - pre rodinných príslušníkov opatrovaných seniorov.

Opatrovateľská terénna služba – SOcÚ, Hviezdoslavovo nám 1651/2 (budova MsÚ)

Táto terénna sociálna služba je pre občanov mesta zabezpečená prostredníctvom spoločnej obecnej úradovne (SOcÚ). V SOcÚ je združených 22 obcí okresu (okrem Zázrivej), z toho 15 využíva služby SOcÚ aktívne. Mesto Dolný Kubín zabezpečuje starostlivosť o seniorov v ich prirodzenom rodinnom prostredí pomocou 10 pracovníkov. Roku 2006 bolo takto opatrovaných 55 občanov. Na území mesta sa 6 opatrovateľiek staralo o 42 občanov a 4 sa starali o svojich rodinných príslušníkov (hlavne deti ZŤP). V roku 2006 bol zaznamenaný vyšší záujem rodinných príslušníkov o starostlivosť, hlavne o odborný dohľad nad opatrovanými, v poobedňajších hodinách a cez dni pracovného pokoja.

Opatrovateľskú službu poskytujú aj iné neštátne subjekty :

- ADOS, Námestie J. Vojtaššáka 1151/1 – zriaďovateľ SpKCH
- Zborová diakonia, Hviezdoslavovo námestie – zriaďovateľ ECAV

Prepravná služba

V októbri 2006 bolo z rozpočtu mesta zakúpené vozidlo PEUGEOT 290 C pre účely poskytovania prepravnej služby, ktorá sa poskytuje občanom s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý podľa posudku príslušného orgánu je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom s trvalým pobytom v meste Dolný Kubín ako aj dôchodcovi nad 65 rokov veku s trvalým pobytom v meste Dolný Kubín.

Domov dôchodcov a Domov sociálnych služieb pre dospelých – M. Hattalu 2161

V zariadení sa poskytujú služby spoluobčanom, ktorým vek, zdravotný stav alebo sociálna neprispôsobivosť znemožňujú zabezpečiť si starostlivosť o svoju osobu. V domove sú aj klienti využívajúci pobytové služby v penzióne pre dôchodcov. Komplexná starostlivosť je poskytovaná **123 občanom** (v Domove sociálnych služieb pre dospelých 73, v penzióne 50), o ktorých sa stará 40 pracovníkov, z toho 4 sociálni. Strava je dovážaná z DSS na Matúškovej ulici. Zdravotnícka opatera je zabezpečená slobodnou voľbou lekára, pričom zariadenie v pravidelných intervaloch navštevujú odborní doktori. Na špecializované vyšetrenia chodia klienti v sprievode zdravotníckeho personálu. V zariadení vykonávajú prax študenti SZŠ v odboroch zdravotnícky asistent a sanitár; sociálno-kultúrnu starostlivosť poskytujú sociálni pracovníci, v areáli je aj miestnosť na bohoslužby. V súčasnosti je evidovaných **27 čakateľov o umiestnenie v DD**.

Klub dôchodcov – KD, ul. Obrancov mieru

Klub dôchodcov sa riadi podľa štatútu a spravuje ho samospráva (9 členov + 3 náhradníci). Medzi základné činnosti v KD patrí organizovanie alebo návšteva kultúrno-spoločenských podujatí. Do KD sú na besedy prizývaní rôzni odborníci, ktorí poskytujú seniorom poradenstvo (bezpečnosť, zdravie, financie). Klub dôchodcov bol vybavený počítačmi a je tu zavedený internet. Pri KD pracujú krúžky: záhradkársky, šikovných rúk, spevácky a turistický. **V klube dôchodcov je registrovaných 220 platiacich členov.** Pre rok 2007 je plánované spracovanie projektovej dokumentácie na vnútornú prestavbu sociálnej a technickej infraštruktúry klubu.

Zariadenie spoločného stravovania – ZSS, ul. Obrancov mieru

Zariadenie spoločného stravovania má kapacitu 90 jedál denne a priemerný denný výdaj 82 jedál. V roku 2006 poskytovalo obedy hlavne pre seniorov navštevujúcich jedáleň a opatrovaným dôchodcom roznáškou prostredníctvom opatrovateľskej služby, pričom bolo vydaných 15 475 obedov. ZSS sa zameriava aj na poskytovanie obedov pre iné cieľové skupiny, napr. pre obyvateľov zariadení dočasného bývania.

Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých – DSS, Matúškova ul. 1631

DSS je moderné nízkapacitné sociálne zariadenie s denným a týždenným pobytom pre 42 klientov (28 pochádza z Dolného Kubína, ostatní z okolitých obcí) s telesným postihnutím, duševnými chorobami, duševnými poruchami a poruchami správania. V zariadení pracuje 35 zamestnancov, ktorí zabezpečovali stravovanie, bývanie, zaopatrovanie, výchovu, záujmovú, kultúrnu a rekreačnú činnosť, rehabilitačno–zdravotnú starostlivosť, niektoré druhy terapií (logopedická starostlivosť, muzikoterapia, terapia hrou). V rámci realizácie záujmovej činnosti patria medzi obľúbené aktivity práca s hlinou, výtvarný krúžok, návšteva plavárne, športová činnosť (armwrestling, 3 klienti sú evidovaní v klube Slovenského hnutia špeciálnych olympiád). V rámci zdravotno-rehabilitačnej starostlivosti sa pracuje individuálne a skupinovo (hippoterapia, teploliečba, vodoliečba, elektroliečba, masáže ap.).

Špeciálna základná škola – ŠZŠ, Matúškova ulica 1631

ŠZŠ poskytuje výučbu pre deti s kombinovaným postihnutím. Od septembra 2004 je majiteľom poschodovej budovy (oproti požiarnej zbrojnici), kde poskytuje diagnostické, psychoterapeutické, špeciálciálno–pedagogické, rehabilitačné a poradenské služby pre postihnuté deti.

Bývanie pre zdravotne postihnutých občanov – ul. Na Sihoti 2069/22

V tomto bytovom dome zabezpečuje Mesto Dolný Kubín bývanie pre občanov so zdravotným postihnutím. Z 13 bezbariérových bytov osobitného určenia 10 využívajú občania s rôznym stupňom ZP.

Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých – Záskalická ulica 907 – Domov pre osamelých rodičov a krízové stredisko

DSS poskytuje poradenstvo a bývanie osamelému rodičovi a maloletým, ktorých život a zdravie sú ohrozené, alebo osamelej tehotnej žene, ktorá sa ocitla v sociálnej núdzi spôsobenej stratou rodinného prostredia. V krízovom stredisku sa poskytuje výchovná starostlivosť na predchádzanie sociálnopatologickým javom, na ich zmiernenie, ďalej liečebno-výchovná starostlivosť, sociálna prevencia ap. Tieto služby sa v prípade potreby vykonávajú len ambulantne, nakoľko zariadenie s kapacitou 32 lôžok nie je personálne vybavené na celoročnú činnosť.

Komunitná sociálna práca

Tento druh práce je zameraný na činnosť v teréne. Od roku 2005 ju vykonávajú traja komunitní pracovníci vďaka grantu z Fondu sociálneho rozvoja.

Zariadenia krízovej intervencie

Na základe Komunitného plánu sociálnych služieb a následne Uznesenia MsZ č.190/2005 zo dňa 30. 6. 2005 bol schválený trojstupňový systém zariadení krízového a dočasného bývania. V roku 2005 a 2006 sa z prostriedkov USVSR RK, MPSVaR, FSR a z rozpočtu mesta vybudovali zariadenia Útulok STOP, KOTVA I a KOTVA II a koncom roka 2006 aj zariadenie ŠANCA.

2.8. Občianska vybavenosť

Ponuka služieb je v Dolnom Kubíne rozložená nerovnomerne, najmä na sídliskách je jej počet a skladba nedostatočná.

Základnú vybavenosť mesta tvoria predovšetkým obchody s potravinami a zeleninou, malé zariadenia pohostinstva a služieb, ktoré sa nachádzajú vo všetkých obytných územiach mesta v kapacitách väčšinou zodpovedajúcich kumulácii bývajúceho obyvateľstva. Technický stav týchto objektov, ktoré sú už väčšinou súkromnými prevádzkami, je vyhovujúci. Nedostatok pestrejšej ponuky vybavenosti je predovšetkým mimo centrálnej mestskej zóny.

Vyššia občianska vybavenosť, zameraná na administratívu, obchod, služby, ubytovanie a stravovanie, je sústredená predovšetkým v priestoroch centrálnej mestskej zóny, odtiaľ sa ďalej kumuluje pozdĺž hlavných mestských tried k centráram jednotlivých obytných súborov. Sortiment

a kapacity zariadení v centre mesta vyhovujú potrebám obyvateľov avšak nie v ostatných mestských častiach.

Tabuľka č. 25

Zariadenia občianskej vybavenosti v Dolnom Kubíne (máj 2001)	
Rok	2006
Zariadenie	
Obchodné domy, nákupné strediská a supermarkety	6
Predajne potravinárskeho tovaru	16
Predajne zmiešaného tovaru	35
Predajne nepotravinárskeho tovaru	45
Strediská služieb	-
Benzínové čerpacie stanice	3
Predajne motorových vozidiel	3
Servisy motorových vozidiel	6
Kostoly	4
Pošty	1
Domy smútku	2
Cintoríny, urnové háje a rozptyl. lúčky	8
Verejná zeleň (ha)	62,45

Zdroj: Štatistický úrad SR, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov v máji 2001

Inštitúcie v meste

Dolný Kubín je okresným mestom a administratívnym centrom regiónu, sídlo tu má viacero verejných inštitúcií, ktoré zabezpečujú výkon štátnej správy v ich pôsobnosti.

Tabuľka č. 26

Verejné inštitúcie so sídlom v Dolnom Kubíne	
Názov a sídlo úradu	Adresa:
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	Námestie slobody 1, Dolný Kubín
Daňový úrad	Kohútov sad 1750/10, Dolný Kubín
Katastrálny úrad	Obrancov mieru 12, Dolný Kubín
Mestský úrad	Nám. P.O.Hviezdoslava 2, Dolný Kubín
Obvodný úrad	Námestie slobody 1, Dolný Kubín
Obvodný lesný úrad	Námestie slobody 1, Dolný Kubín
Obvodný pozemkový úrad	Námestie slobody 1, Dolný Kubín
Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie	Námestie slobody 1, Dolný Kubín
Obvodný úrad životného prostredia	Námestie slobody 1, Dolný Kubín

Okresná prokuratúra	Radlinského 1713, Dolný Kubín
Hasičský a záchranný zbor	Matušková 1636, Dolný Kubín
Okresné riaditeľstvo Policajného zboru SR	Bysterec, Dolný Kubín
Okresný súd	Radlinského 36, Dolný Kubín
Štátny veterinárny ústav	Jánoškova 1611/58, Dolný Kubín

2.9. Bytový fond

Podľa údajov z posledného Sčítania obyvateľov, domov a bytov v máji 2001 sa v meste Dolný Kubín nachádzalo 1 533 obývaných budov so 6 104 obývanými bytovými jednotkami, z ktorých väčšinu tvorili rodinné domy (69%). Najviac bytov sa nachádzalo v bytových domoch (85%). Priemerný Kubínčan obýva spolu s ďalšími 2 osobami 3-izbový byt v osobnom vlastníctve, I. kategórie, ktorý má 37 rokov a rozlohu 70 m². V roku 2001 bolo v meste Dolný Kubín 27% bytov plynofikovaných, 98% bytov napojených na verejný vodovod, 97% bytov napojených na kanalizáciu, 97% malo vlastné/spoločné splachovacie WC a kúpeľňu.

Vzhľadom na celkový trend nárastu málopočetných domácností (1-2 členné domácnosti obývané prevažne mladými alebo starými ľuďmi), rastúce ceny obstarania a prevádzky bytov je počet 1-izbových bytov nedostatočný. Súčasná priemerná obývanosť bytu v meste (3,23 obyvateľa/byt) klesne v roku 2020 pravdepodobne na hodnotu 2,7 obyvateľa/byt.

Tabuľka č. 27

Bytový fond podľa druhu budovy v Dolnom Kubíne				
	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Spolu
Budovy – počet	1 182	314	37	1 533
z toho obývané budovy	1 062	314	25	1 401
z toho neobývané budovy	120	0	0	120
Bytové jednotky – počet	1 213	5 112	109	6 434
z toho obývané byty	1 079	4 921	104	6 104
z toho neobývané byty	134	191	5	330
Priemerná plocha bytu (m ²)	80,9	44,7	34,1	50,9
Priemerný počet miestností na 1 byt	4,38	2,7	2,1	2,99
Priemerný počet osôb na 1 byt	3,7	3,15	2,4	3,23
Priemerný vek bytu	30	27	32	29

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR
Údaje k máju 2001

Tabuľka č. 28

Bytový fond podľa počtu obytných miestností		
	Počet bytov	%
1-izbové byty	484	8 %
2-izbové byty	1 503	25 %
3-izbové byty	2 710	44 %
4-izbové byty	830	13 %
5- a viacizbové byty	577	10 %
Spolu	6 104	100%

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR
Údaje k máju 2001

2.10. Technická infraštruktúra

2.10.1. Doprava

V rámci mesta a jeho častí je doprava realizovaná mestskou autobusovou dopravou (MAD), ktorú zabezpečuje SAD. Urbanistická poloha jednotlivých mestských častí je lúčovitá k centru, čo znemožňuje zokruhovať obsluhu prevažnej časti územia.

V rámci mesta premáva sedem liniek MAD:

1. Banisko – Aleja slobody – Kňažia – linka č. 1
2. Brezovec – Aleja slobody – Okresný úrad – Beňova Lehota – linka č. 2
3. Záskalie – Okresný úrad – Aleja slobody – Medzihradné – linka č. 3
4. Brezovec – ZVL – Kňažia – linka č. 5
5. Beňova Lehota – ZVL – Kňažia – linka č. 7
6. Brezovec – PNZ – Okresný úrad – Beňova Lehota – linka č. 12
7. Brezovec – Aleja slobody – Medzihradné – Banisko – linka č. 51

City Bus

Od 2. 5. 2007 na území mesta premáva aj osobitná doprava realizovaná malokapacitným autobusom. Ide o doplnkovú službu k MAD najmä v čase znížených dopravných nárokov, resp. po trasách, kde nie je klasické spojenie MAD. Osobitný režim tejto dopravy umožňuje na požiadanie vykonávať zachádzky od stanovenej trasy a zastaviť na znamenie aj mimo zastávok. City Bus ako jediný prechádza centrom mesta cez pešiu zónu.

Vozový park MAD

Preprava v rámci MAD je zabezpečená 6 autobusmi, v dopravných špičkách im vypomáha ďalších 12 – 15 autobusov prímestskej dopravy. Priemerný vek vozového parku je 13 rokov.

Prímestská doprava

Spojenie mesta s obcami na Orave, ale aj mimo nej, je zabezpečované dvadsiatimi prímestskými linkami SAD, ale aj ďalšími spojmi malých dopravcov. Mestom prechádzajú diaľkové linky do Bratislavy, Banskej Bystrice, Nitry, Prievidze, Prešova, Štúrova a Zvolena, ako aj medzinárodná linka do poľského Nového Targu.

Statická doprava

Mesto pociťuje potrebu vybudovania centrálnej autobusovej stanice pri železničnej stanici s moderným riešením prepojenia jednotlivých druhov dopravy s ohľadom na potreby a bezpečnosť.

Tabuľka č. 29

Stav miestnych komunikácií k 31. 12. 2006	Počet / dĺžka (km)	Plocha (m ²)
Miestne komunikácie I. až IV. triedy spolu	48,6	308 704
- z toho I. trieda - hlavné (ver. doprava, zberné)	10,9	81 189
- z toho II. trieda - vyhovujú všetkým mot. vozid.	5,3	42 118
- z toho III. trieda - sú obmedzene prístupné	30,8	180 922
Chodníky pri cestách a MK	36,6	83 715
- z toho chodníky pri MK I. až III. triedy	29	64 330
Námestia	3	9 150
Parkoviská	22	8 455
Mosty spolu	5 / 27 bm	
Nadchody a lávky pre peších	8	1 584
Priecestia so železnicou ŽSR	5	
Kruhové objazdy	2	
Svetelne riadené križovatky	1	

2.10.2. Tepelné hospodárstvo

Energetika je základnou podmienkou rozvoja hospodárstva. Umožňuje činnosť ďalších priemyselných odvetví a zabezpečuje pohodu obyvateľov. Dodáva elektrickú energiu a teplo pre potreby technologických procesov priemyselných odberateľov.

Popis súčasného stavu tepelného hospodárstva

Tepelné hospodárstvo v Dolnom Kubíne je sústredené do štyroch sídliskových celkov Banisko, Brezovec, Bysterec a ul. Obrancov mieru, ktoré majú vybudovanú sieť centrálného zásobovania teplom.

Sídliskové celky Banisko a Obrancov mieru sú samostatne zásobované z teplovodných plynových kotolní so základným tepelným spádom 90/70°C. Brezovec a Bysterec sú samostatne zásobované z centrálnych zdrojov tepla – horúcovodných plynových kotolní s primárnym médiom horúcou vodou so základným tepelným spádom 130/70°C.

Centrálné zdroje tepla, výmenníkové stanice a sekundárne rozvody sú vo vlastníctve mesta Dolný Kubín a ich správou a prevádzkovaním je poverená firma TEHOS, s.r.o., Dolný Kubín.

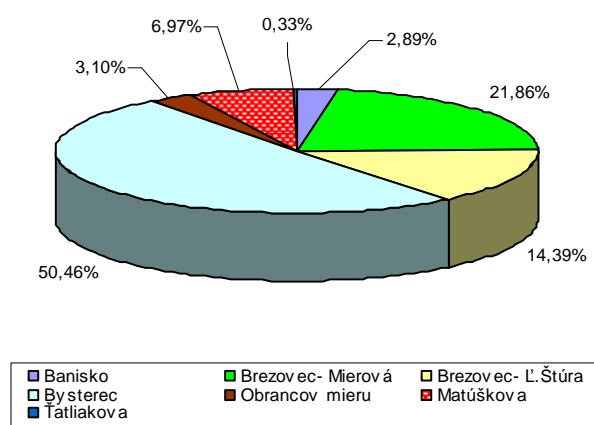
Na základe objednávky firmy TEHOS, s.r.o., bola v roku 2000 projekciou URBAN Dolný Kubín spracovaná „**Teplofikačná štúdia mesta Dolný Kubín**“, v ktorej okrem podrobnej analýzy existujúceho stavu tepelného hospodárstva boli navrhnuté štyri varianty zaoberajúce sa jeho modernizáciou. Nasledujúce údaje boli prevzaté z uvedenej teplofikačnej štúdie.

- Klimatické podmienky mesta podľa SHMÚ Banská Bystrica:
- Vonkajšia výpočtová teplota -18°C
- Priemerná vonkajšia teplota vo vykurovacom období 3,9°C
- Počet dní vykurovacieho obdobia 255

Tepelné okruhy spoločnosti TEHOS, s.r.o.

Spoločnosť TEHOS, s.r.o., zabezpečuje výrobu a dodávku tepla v siedmich tepelných okruhoch s celkovým inštalovaným výkonom 46,047 MW (viď tab. č. 30, resp. graf č. 11 .

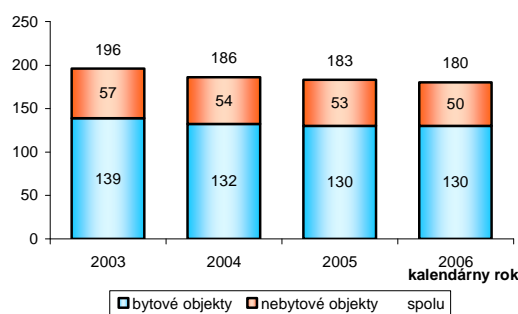
Názov tepelného okruhu	Predané teplo r.2006 (GJ)	Inštalovaný výkon (MW)	Podiel z predaného tepla (%)
Banisko	6 824	1,150	2,9
Brezovec - Mierová	51 657	7,000	21,9
Brezovec - L.Štúra	33 993	4,220	14,4
Bysterec	119 229	12 + 13,8	50,5
Obrancov mieru	7 325	3,785 + 0,02	3,1
Matúškova	16 462	1,7 + 2,3	7,0
Ľatliakova	788	0,072	0,3
SPOLU	236 278	46,047	100,0

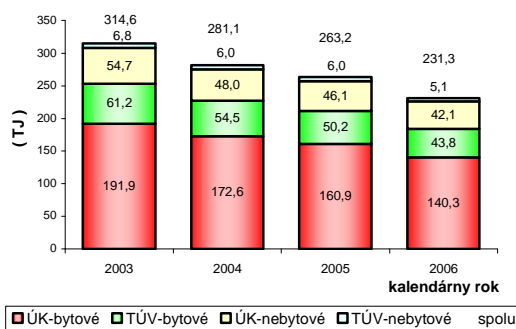
Analýza zariadení na spotrebu tepla

TEHOS, s.r.o., mal ako najväčší dodávateľ tepla v meste Dolný Kubín v roku 2006 evidovaných 180 odberateľov, pričom z tohto počtu je 130 bytových jednotiek, čo je 72,2% (viď graf č. 11). Tieto sa podieľali na spotrebe tepla predaného Tehosom 79,6%-ným podielom. Absolútne hodnoty predaja tepla v rokoch 2003 – 2006 v členení podľa zdrojov a druhu spotreby pre bytové a nebytové objekty sú uvedené v tabuľkách č. 31 – 33.

Graf č. 12: Počet odberateľov podľa druhu objektov

Graf č. 13: Spotreba tepla podľa druhu objektov

Tabuľka č. 31: Spotreba tepla v objektoch tepelných okruhov Banisko a Brezovec

	Tepelný okruh Banisko	Tepelný okruh Brezovec
--	-----------------------	------------------------

Rok	Bytové objekty		Nebytové objekty		Spolu (GJ)	Bytové objekty		Nebytové objekty		Spolu (GJ)
	ÚK (GJ)	TÚV (GJ)	ÚK (GJ)	TÚV (GJ)		ÚK (GJ)	TÚV (GJ)	ÚK (GJ)	TÚV (GJ)	
2003	15 740,9	5 717,2	885,2	-	22 343,3	75 984,1	23 622,7	13 816,2	1 622,5	11 5045,5
2004	9 148,8	3 284,4	747,9	-	13 181,1	70 873,6	21 950,2	12 071,0	1 351,3	10 6246,1
2005	5 921,9	2 007,1	623,2	-	8 552,2	65 281,1	20 714,5	11 442,6	1 283,2	9 8721,4
2006	4 606,4	1 612,2	605,8	-	6 824,4	56 802,0	18 303,7	9 470,9	1 056,9	8 5633,5

Tabuľka č. 32: Spotreba tepla v objektoch tepelných okruhov Bysterec a Obrancov mieru

Rok	Tepelný okruh Bysterec					Tepelný okruh Obrancov mieru				
	Bytové objekty		Nebytové objekty		Spolu (GJ)	Bytové objekty		Nebytové objekty		Spolu (GJ)
	ÚK (GJ)	TÚV (GJ)	ÚK (GJ)	TÚV (GJ)		ÚK (GJ)	TÚV (GJ)	ÚK (GJ)	TÚV (GJ)	
2003	86 518,1	27 025,0	24 960,0	4 006,5	142509,6	4 444,4	1 189,5	3 528,0	588,7	9 750,6
2004	81 696,9	25 285,1	22 155,6	3 641,6	132779,2	4 537,3	1 366,1	2 493,1	320,1	8 716,6
2005	79 074,5	23 733,9	21 523,7	3 796,1	128128,2	4 261,7	1 367,3	2 450,3	261,0	8 340,3
2006	69 680,7	20 926,0	20 255,3	3 463,9	114326,0	3 505,9	1 286,0	2 239,7	293,0	7 324,6

Tabuľka č. 33: Spotreba tepla v objektoch tepelných okruhov Matúškova a Ťatliakova

Rok	Tepelný okruh Matúškova					Domová kotolňa Ťatliakova				
	Bytové objekty		Nebytové objekty		Spolu (GJ)	Bytové objekty		Nebytové objekty		Spolu (GJ)
	ÚK (GJ)	TÚV (GJ)	ÚK (GJ)	TÚV (GJ)		ÚK (GJ)	TÚV (GJ)	ÚK (GJ)	TÚV (GJ)	
2003	8 574,7	3 429,0	11 480,8	607,0	24 091,5	646,6	229,5	-	-	876,1
2004	5 854,0	2 440,3	10 548,1	705,7	19 548,1	505,5	217,0	-	-	722,5
2005	5 760,0	2 178,9	10 086,1	641,1	18 666,1	554,7	219,8	-	-	774,5
2006	5 114,7	1 468,4	9 569,8	309,5	16 462,4	542,4	245,3	-	-	787,7

Z uvedeného prehľadu spotreby tepla je v priebehu sledovaného obdobia zrejмый klesajúci trend, hlavne u bytových objektov. Je to spôsobené postupným zavádzaním pomerových meračov a úpravami jednotlivých objektov (zateplenie obvodového plášťa a strechy, výmena okien).

2.10.3. Odpadové hospodárstvo

Mesto Dolný Kubín v súlade s platnou legislatívou Slovenskej republiky zabezpečuje nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom (zber, odvoz a triedenie pre zhodnotenie a zneškodnenie skládkovaním) prostredníctvom poverenej odbornej organizácie Technické služby, s.r.o., Dolný Kubín. V katastri mesta a obce Medzibrodie je situovaná skládka komunálneho odpadu Široká, ktorá slúži na zneškodňovanie odpadu aj pre ďalších 26 obcí s približne 50 tis. obyvateľmi, má teda regionálny charakter.

Tabuľka č. 34 Prehľad o zložení a množstve odpadu skládkovaného na skládke KO Široká v rokoch 2004 - 2006

Rok	Zmesový kom. odpad		Objemný odpad		Odpady zo stavieb		Biolog. rozl. odpad	Uličné smeti	Zemina	Kaly	Spolu ton
	20 03 01		20 03 07		17 09 04		20 02 01	20 03 03	20 02 02	19 08 05	
	DK	obce	DK	obce	DK	obce	DK	DK	DK	DK	
2004	4 446	2 931	2 008	650	602	14	136	257	494	82	11 620
2005	4 218	3 395	2 386	664	447	155	191	142	156	31	11 785
2006	4 386	4 298	3 069	1 045	754	57	183*	1 088	88	33	15 001
Spolu	13 050	10 624	7 463	2 359	1 803	226	510	1 487	738	146	38 406

* využitý na výrobu kompostu

Povolenie na prevádzku skládky vydané ObÚŽP v Dolnom Kubíne je platné do 31. 10. 2007. V súčasnosti je na SIŽP v Žiline žiadosť na predĺženie jej životnosti do konca roku 2008. Následne by mala byť činnosť skládky ukončená a priestor rekultivovaný.

Od roku 1996 je v meste Dolný Kubín zavedený separovaný zber druhotných surovín z komunálneho odpadu, ktorý sa sústavne rozširuje.

Tabuľka č. 35 Množstvá vyseparovaných druhotných surovín

Komodita t/ rok	1996 polrok	2004	2005	2006	2007 polrok
Plasty (PET fľaše)	-	14,3	18,7	20,3	11,2
Papier	4,2	30,8	31,7	52,8	39,6
Sklo	6,7	74,8	110,2	199,7	153,7
Celkom	10,9	119,9	160,6	272,8	204,5

V roku 2007 bola z prostriedkov Recyklačného fondu SR zakúpená triediaca linka s kapacitou min. 400 t/rok, výkonný lis a kontajnery na zber skla. Ďalšie poskytnuté finančné prostriedky boli využité na generálnu opravu zberového vozidla. Komodity boli rozšírené o zber kovových obalov a viacvrstvových kombinovaných obalov.

V spolupráci so spoločnosťou Ekolamp Slovakia Nové Zámky sa začal realizovať aj zber vyradených svetelných zdrojov (žiarovky, žiarivky a pod.), na ktorý spoločnosť poskytla zberné kontajnery. Pre zneškodňovanie drobného stavebného odpadu pochádzajúceho z úprav bytov je zriadený zberný dvor v areáli TS, s.r.o. Objemný odpad je v rámci mesta zbieraný raz mesačne, odvoz nebezpečného odpadu zabezpečuje firma ENZO raz za polrok.

Biologicky rozložiteľný odpad z údržby verejnej zelene (tráva, opadané lístie) je využívaný na výrobu kompostov alebo na mulčovanie záhonov a živých plotov (štiepka z konárov a spílených stromov). Nelegálne skládky sú monitorované a pravidelne odstraňované.

2.11. Životné prostredie

Pôda

Z hľadiska štruktúry pozemkov katastrálneho územia z celkovej výmery 5 505,55 ha tvorí poľnohospodárska pôda 2 483,37 ha (45,1%), lesná pôda 2 287,64 ha (41,5%), vodné plochy 88,17 ha (1,6%), zastavané plochy 339,77 ha (6,2%) a ostatné plochy 306,59 ha (5,6%).

Poľnohospodárske pôdy sú zaradené do 5., 6., 7., 8. a 9. stupňa BPEJ. Pôdy sú prevažne hnedé, stredne ťažké až ťažké, vo vyšších polohách sa vyskytujú rendziny plytké a rendziny hnedé, pri rieke Orave stredne ťažké nivné pôdy na nekarbonátových nivných sedimentoch.

Kvalita pôdy v riešenom území je ovplyvňovaná kvalitou ovzdušia, vody i poľnohospodárskou výrobou. Kontaminácia pôdy sa oproti znečisteniu ovzdušia a vody prejavuje s určitým oneskorením od počiatku pôsobenia negatívnych vplyvov.

Potenciálnym znečisťovateľom pôdy v katastrálnom území je najmä poľnohospodárska výroba. V riešenom území sú dva hospodárske dvory: Poľnohospodárskeho družstva Dolný Kubín so sídlom v Bzinách – v Záskalí a v Kňažej. Likvidácia odpadových vôd bude vyhovujúco zabezpečená až po napojení na verejnú kanalizáciu a ČOV (v súčasnosti žumpa). Hospodársky dvor Záskalie sa využíva sezónne (v lete). Je vhodne umiestnený a nemá negatívny vplyv na okolité prostredie. Potrebná je však pravidelná kontrola stavu – najmä zariadení na uskladnenie tuhých a tekutých exkrementov a silážnych žlabov, aby nedochádzalo k znečisťovaniu pôdy a spodných vôd. Na hospodárskom dvore v Kňažej je vzhľadom na blízkosť obytných plôch navrhnuté zrušenie chovu hospodárskych zvierat. K ochrane pôdy prispeje výber vhodného spôsobu obhospodarovania a tiež účelné používanie chemických ochranných prostriedkov a hnojív.

Voda

Zásobovanie obyvateľov mesta pitnou vodou je vyhovujúce. Vo všetkých častiach mesta s výnimkou Jelšavy a Srňacieho je vybudovaný verejný vodovod napojený cez mestské vodojemy na zdroje Oravského skupinového vodovodu v Oraviciach a pod Chočom. Mestská časť Kňažia je zásobovaná pitnou vodou z vrtu na vlastnom území. V súčasnosti riadenie vodného hospodárstva na Orave zastrešuje Oravská vodárenská spoločnosť, a.s. Hlavným predmetom jej činnosti je výroba a dodávka vody verejnými vodovodmi, odvádzanie a čistenie odpadových vôd. OVS, a.s., okrem iných projektov pripravuje v Dolnom Kubíne rozšírenie verejného vodovodu a kanalizácie v Beňovej Lehote a pod Kubínskou hoľou.

Podzemné vody

Kvalita podzemných vôd je sledovaná vo vrtoch základnej siete SHMÚ, objekty sú zabudované pozdĺž toku Oravy. V okrese Dolný Kubín je vrt č. 242990 vo Veličnej a č. 243590 v Párnici. Mineralizácia dosahuje nízke až stredne vysoké hodnoty; na antropogénne vplyvy poukazuje zastúpenie chloridov a dusičnanov. V odberných miestach Veličná a Párnica boli namerané zvýšené koncentrácie Fe a Al vo vzorkách podzemných vôd v porovnaní s medznými hodnotami podľa STN 75 7111.

Povrchové vody

Osou regiónu je rieka Orava, pri nej sú umiestnené aj najväčšie zdroje znehodnotenia. Do okresu vteká rieka značne znečistená, keďže v mnohých dedinách pri hornom toku chýbajú čistiarne odpadových vôd (ČOV), ďalší problém predstavuje nízka úroveň odkanalizovania obcí.

V rámci mesta je závažná situácia najmä v časti Kňažia, kde verejná kanalizácia bez čistenia ústi do rieky Orava (vlastnú ČOV má len SOU Kňažia). Verejná kanalizácia nie je vybudovaná v častiach Jelšava a Srňacie (táto lokalita je však v súčasnosti takmer nevyužitá, rekreačné zariadenie ZV OZ Stavba v Srňacom má vlastnú ČOV). V ostatných častiach mesta zabezpečuje likvidáciu odpadových vôd ČOV Dolný Kubín v kat. území Oravská Poruba – Gäcel' a v ČOV Mokrad'. V rámci okresu je ČOV vybudovaná iba v Krivej a v Istebnom, čiastočne v Dlhej nad Oravou a Oravskom Podzámkou.

Na kvalitu povrchových vôd významnou mierou vplývajú aj poľnohospodárska a priemyselná výroba. Poľnohospodárstvo sa podieľa najmä na plošnom znečistení látkami, ktorých zdrojom sú

najmä objekty s nevyhovujúcim skladovaním hnojív, priepustnosťou močovkových nádrží, silážnych žľabov a pod.

Nebezpečnými zdrojmi znečistenia sú skládky odpadu firiem (OFZ Istebné a Široká), ktoré nie sú zabezpečené proti presaku skládkových vôd do podlažia a následne do povrchových tokov.

Ovzdušie

Územie okresu Dolný Kubín v súčasnosti nie je v rámci Slovenska zaradené medzi oblasti zaťažované emisiami. V ostatných rokoch bol dokonca zaznamenaný ich pokles, ktorý nebol spôsobený technologickými opatreniami, ale prevažne znižovaním produkcie.

Útlmom hutníckej výroby v OFZ, prevádzka Istebné, ako aj realizáciou niektorých opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia (vybudovanie kotolne v OFZ Široká, modernizácia technologického zariadenia fy DREVOMAX - teraz AMICO DREVO v Oravskom Podzámku, plynofikácia kotolne SOUP v Oravskom Podzámku) sa množstvo emisií od roku 1998 výrazne znížilo:

Tabuľka č. 36: Emisie v tonách - (stav 2001)

Prevádzkovateľ	TE	SO ₂	NO _x	CO	Σ C
OFZ,a.s.Istebné (spolu prevádzka v Istebnom aj v Širokej)	57,9	414,9	411,1	1 861,4	7,2
Drevomax, s.r.o. Oravský Podzámok - briketovacia linka	2,41		1,3	11,8	5,8
Drevomax, s.r.o. - spracovanie dreva a kotolňa (teraz AMICO DREVO)	5,7		0,9	4,8	0,03

Z opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia v okrese Dolný Kubín boli od roku 1996 realizované nasledovné :

- odsávanie úpravárenských liniek OFZ
- rekonštrukcia kotolne Istebné
- využitie druhotného tepla Široká
- rekonštrukcia kotolne NsP Dolný Kubín
- technologická modernizácia galvanizovne SEZ Dolný Kubín

- modernizácia technol. zariadenia fy AMICO Drevo (býv. prevádzka na spracovanie dreva fy Drevomax)
- kotolňu v OFZ Širokej
- plynofikácia obcí Krivá, Dlhá, Sedliacka Dubová, Veličná a Revišné, Malatiná, Istebné, čiastočne Dolný Kubín, Chlebnice, Zázrivá a Oravská Poruba – potrebné je ukončiť plynofikáciu obcí v okrese.

V okrese Dolný Kubín zatiaľ neexistuje pravidelná kontrola emisií, nie je tu žiadna automatizovaná monitorovacia stanica (AMS) SHMÚ.

Hluk

K negatívnym faktorom, ktoré nepriaznivo pôsobia na kvalitu životného prostredia, patria hluk a vibrácie. Ochrana obyvateľstva pred nadmerným hlukom a vibráciami je ošetrená zákonom č. 596/2002 Z.z. o ochrane zdravia ľudí. Prípustná hodnota hluku je 60 dB pre dennú dobu a 50 dB pre nočnú dobu.

V meste Dolný Kubín najväčším zdrojom hluku je intenzívna automobilová doprava prechádzajúca obytnou zónou res. v tesnej blízkosti obytnej zóny ako na ul. Matúškovej, ul. Jánošovej, ul. Alej Slobody. Menším podielom sa na zvýšenej hlučnosti podieľa taktiež železničná doprava, ktorá prechádza v blízkosti sídliska Bysterec.

Nezanedbateľný je aj hluk z občasnými hromadne organizovaných kultúrnych a športových podujatí v meste.

Posledné komplexné merania hluku v meste boli prevedené v roku 1987 štátnym veterinárnym a potravinovým ústavom v Dolnom Kubíne.

Lokálne merania hluku v meste sa v súčasnosti uskutočňujú len na podnety občanov mesta.

2.12 Bezpečnosť

V meste pôsobia nasledovné bezpečnostné zložky:

- Mestská polícia
- Obvodné riaditeľstvo Policajného zboru SR

- Okresné riaditeľstvo Policajného zboru SR
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru

Mestská polícia (MsP)

MsP je poriadkovým útvarom mesta. Zabezpečuje dodržiavanie verejného poriadku na jeho území, ochranu životného prostredia a povinnosti vyplývajúce zo zákonov, všeobecne záväzných právnych predpisov, nariadení, uznesení MsZ a rozhodnutí primátora. MsP plní aj úlohy vyplývajúce zo zákona o premávke na pozemných komunikáciách. Ochranu verejného poriadku, zdravia, života a majetku občanov alebo iných subjektov zabezpečuje prostredníctvom fyzickej ochrany (pešie hliadky) a technickej ochrany (kamerový systém, pult centrálnej ochrany, motohliadky). Monitorovací kamerový systém je umiestnený na verejných priestranstvách, kde je sledovanie nevyhnutné z dôvodu ochrany majetku a osobnej bezpečnosti, a to najmä na obmedzenie sociálno – patologických javov, porušovanie dopravných predpisov, poškodzovanie historických pamiatok a pod. Okrem lokalít, ktoré sú monitorované kamerovým systémom, vykonáva MsP operatívne aj kontroly objektov a priestorov, kde dochádza k páchaniu priestupkov proti verejnému poriadku a majetku, k sprejerstvu, vandalizmu, poškodzovaniu verejnej zelene, verejnoprospešných zariadení a pod.

Policajný zbor SR (PZ SR)

Územie mesta spadá pod miestnu príslušnosť Okresného riaditeľstva Policajného zboru Dolný Kubín (ďalej len OR PZ). Jeho zložkou je Obvodné oddelenie PZ Dolný Kubín (ďalej len OO PZ), ktoré zabezpečuje na území mesta boj s trestnou činnosťou, verejný poriadok a vykonáva dohľad nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky. Aj ďalšie zložky OR PZ (okresný dopravný inšpektorát, justičná a kriminálna polícia, oddelenie dokladov a iní) sa podieľajú na služobných činnostiach v rámci mesta.

OO PZ je oddelenie II. typu a v súčasnosti má tabuľkový stav 39 príslušníkov PZ. Počas roku 2006 bolo na území mesta Dolný Kubín zaevidovaných celkom 127 trestných činov, z ktorých 51 bolo objasnených (40%). Z uvedeného počtu predstavovala násilná kriminalita 6 prípadov (5 objasnených), 12 prípadov krádeží vlámaním (7 objasnených) a 58 prípadov iných krádeží (13 objasnených), ostatné prípady boli všeobecného charakteru.

Roku 2006 bolo na území Dolného Kubína zaevidovaných celkom 363 priestupkov, z toho 209 proti majetku (objasnených 84 – 40%), 154 proti občianskemu spolunažívaniu (objasnených 103 – 68%) a 16 priestupkov na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami. V

priebehu roka bolo vykonaných celkom 7 spoločných policajných akcií zameraných na pozitívne ovplyvnenie verejného poriadku, ochranu majetku mesta a jeho obyvateľov a ochranu pred alkoholizmom a inými toxikomániami. Sústavne prebiehajú náhodné kontroly vytypovaných pohostinských, reštauračných a zábavných podnikov, kde je predpoklad podávania alkoholických nápojov mladistvým osobám.

Z hľadiska organizácie dopravy je mesto Dolný Kubín v súčasnej dobe značne zaťaženým uzlom najmä kvôli tranzitu kamiónovej dopravy po dvoch cestách I. triedy, a to I/70 Kral'ovany – Dolný Kubín a I/59 Ružomberok – Trstená.

Okresné riaditeľstvo PZ plní úlohy s nasledovným zameraním:

- operatívno-pátracia činnosť (pátranie po nezvestných a hľadaných osobách a veciach pochádzajúcich z trestnej činnosti, získavanie poznatkov o páchatel'och),
- trestno-procesná činnosť (odhaľovanie a objasňovanie trestných činnov, zisťovanie ich páchatel'ov),
- správno-bezpečnostná činnosť (ochrana verejného poriadku, odhaľovanie, objasňovanie, oznamovanie a prejednávanie priestupkov), ktorá v sebe zahŕňa: správnu agendu (hlásenie a evidencia pobytu občanov, výdaj občianskych preukazov, konanie na úseku zbraní a streliva, správne konanie), dopravno-bezpečnostnú agendu (evidencia vodičov a nevodičov, vodičských preukazov a motorových vozidiel, výdaj vodičských preukazov a osvedčení, správne konanie, dopravné inžinierstvo, konanie v rámci dopravných nehôd) a cudzineckú agendu (výdaj cestovných dokladov, vízová agenda, evidencia a vydávanie povolení k pobytu cudzincov).

V rámci preventívnej činnosti, zameranej na pôsobenie na právne vedomie detí a mládeže, uskutočňuje PZ besedy, prednášky a projekty, do ktorých sú zapojení policajti obvodných oddelení, oddelenia služobnej kynológie, kriminálnej a dopravnej polície.

Hasičský a záchranný zbor (HaZZ) je jednotne organizovaným zborom, ktorý:

- plní úlohy štátnej správy na úseku ochrany pred požiarom,
- vykonáva štátny požiarny dozor,
- plní úlohy súvisiace so zdolávaním požiarov, s poskytovaním pomoci a vykonávaním záchranných prác pri haváriách a živelných pohromách; podieľa sa na poskytovaní pomoci pri iných mimoriadnych udalostiach,

- poskytuje pomoc v prípadoch ohrozenia života a zdravia osôb, ako aj životného prostredia,
- plní úlohy na úseku materiálneho vybavenia a technického zabezpečenia bezprostredne súvisiacich s výkonom služby,
- plní úlohy v oblasti výchovy, vzdelávania a odbornej prípravy na úseku ochrany pred požiarmi a v oblasti preventívno-výchovného pôsobenia,
- plní úlohy pri zabezpečovaní jednotného uplatňovania technických požiadaviek požiarnej bezpečnosti, posudzovania zhody a výkonu dohľadu nad výrobkami,
- podieľa sa na plnení úloh vedecko-technického rozvoja na úseku ochrany pred požiarmi,
- podieľa sa v rozsahu vymedzenom osobitnými predpismi aj na plnení úloh civilnej ochrany, pri príprave na obranu štátu a úloh spojených s mobilizáciou,
- spolupracuje s inými slovenskými a medzinárodnými orgánmi,
- poskytuje pomoc iným štátom v rozsahu medzinárodných zmlúv, ktorými je SR viazaná.

2.13. Výrobná sféra

Podľa monitoringu na celoštátnej úrovni už v roku 1991 sa okres Dolný Kubín dostal do zložitej ekonomickej situácie, pričom aj v minulosti bol produkčne, spotrebne a infraštruktúrne poddimenzovaný. Pre hospodársky potenciál okresu je charakteristická jeho priemyselno – poľnohospodárska základňa.

Priemysel a stavebníctvo

Najvýznamnejšie sú v okrese zastúpené tieto odvetvia:

- hutnícky priemysel (výroba ferozliatin) – má v okrese výrobné predpoklady a tradíciu
- kovospracujúci priemysel
- elektrotechnický priemysel

Štruktúru odvetví dopĺňajú menšie prevádzky spotrebného a potravinárskeho priemyslu. V roku 2006 bolo v rámci okresu zamestnaných v priemysle 43,8% z celkového počtu pracujúcich, ktorí našli uplatnenie v elektrotechnickom, strojárskom, hutníckom, energetickom a odevnom priemysle, pri ťažbe a spracovaní nerastných surovín, pri ťažbe a spracovaní dreva. Okres je možné charakterizovať ako región s pomerne nízkou podnikateľskou aktivitou pri aktuálnej miere nezamestnanosti na úrovni 7% .

Princípy rozvoja priemyselnej výroby a stavebníctva v okrese (VÚC Žilinského kraja):

- prednostne zužitkovať priestorové možnosti súčasných extenzívne využívaných areálov
- prijať opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia
- vytvoriť podmienky pre rozvoj turizmu ako významného hospodárskeho odvetvia (v zmysle ekonomického prínosu)

V celom regióne Oravy je potrebné hľadať nové možnosti, programy a ponuky využívajúce miestne zdroje surovín a regionálne špecifiká:

- pestovanie technologických plodín pre rozvoj remeselnej výroby
- výroba ekologicky neškodlivých produktov
- obnova tradičných remesiel – súkeníctvo, textil, ručne tkané koberce, spracovanie kožušín a výrobkov z kože, hrnčiarstvo, košíkárstvo, doplnky, hračky; využitie ľudových motívov a techník
- produkcia finálnych výrobkov z dreva (hračky, nábytok)

V procese transformácie hospodárstva došlo k zmenám v štruktúre ekonomickej základne. Diverzifikáciou vznikli viaceré malé a stredné podniky priemyselného charakteru. Podnikateľské zámery rozvoja väčšiny subjektov predpokladajú stabilizáciu, resp. hospodársky rast i pri pretrvávajúcich problémoch. Ide v nich o rozšírenie sortimentu o nové výrobky, zavádzanie progresívnych technológií do výroby, zvyšovanie kvality a udržanie si konkurencieschopnosti na domácom i zahraničnom trhu. Predpokladom na dosiahnutie uvedených zámerov je rekonštrukcia a modernizácia výrobných zariadení, technologické inovácie, nové produkty a nákupy know-how. Viaceré výrobné firmy a spoločnosti disponujú dostatočnou kapacitnou rezervou, ktorej využitie závisí od získania nových trhov.

Súčasnú štruktúru priemyslu, ktorá je zameraná na spracovanie kovov, produkciu elektrických prístrojov, kovových, chemických a drevených výrobkov, možno z hľadiska ďalšieho rozvoja pokladať za rozhodujúcu s tým, že reštrukturalizáciou by jednotlivé podnikateľské subjekty mali rozširovať a inovovať výrobné programy. Ďalšie rezervy sú v ľahkom strojárstve, prípadne v odvetviach s nižšou náročnosťou na materiálové vstupy.

Prehľad najvýznamnejších priemyselných podnikov, pôsobiacich v meste Dolný Kubín :

Key Plastics Slovakia, s.r.o. – zameraný na dodávky plastových výrobkov pre automobilový priemysel. V súčasnosti zamestnáva 468 pracovníkov, približne v rovnakom počte by sa mal počet zamestnancov zachovať aj v roku 2008.

MIBA Sinter Slovakia, s.r.o., Dolný Kubín – firma sa zaoberá výrobou súčiastok práškovou metalurgiou na báze Fe pre automobilový priemysel a produkciou bronzových filtrov ako aj výrobou motorových a prevodkových dielov. Vyrábané diely sa v 98% exportujú na trhy EÚ. K 31.12.2006 mala 406 zamestnancov. Do roku 2012 firma plánuje zdvojnásobenie produkcie na 50 mil EUR, ako aj investície do nových moderných technológií.

SEZ, a.s., Dolný Kubín – výrobný program tvorí produkcia elektroinštalačného materiálu a výrobkov z lisovaných plastov ako napríklad priemyselné zásuvky a vidlice, domové spínače a zásuvky, inštalačné škatule a ďalší tovar. K 30. 6. 2007 bolo v a.s. zamestnaných 266 pracovníkov. Obchodná činnosť firmy smeruje k rozšíreniu portfólia zákazníkov, k rozvoju vzťahov a k prieniku do dodávateľských sietí pre elektroinštalačný, spotrebný a automobilový priemysel.

ELKOP, s.r.o. – producent priemyselných a bytových rebríkov rôzneho typu. Momentálne vyrába 76 typov rebríkov, ktoré vyváža do 36 krajín. K 30. 6. 2007 zamestnával 455 pracovníkov, ich počet je ustálený.

MAHLE Engine Components Slovakia, s.r.o – je zameraná na výrobu motorových ložísk a púzdier. 90% vyrobených komponentov sa exportuje do zahraničia. V roku 2007 firma zamestnáva 270 pracovníkov.

Nobel Automotive Slovakia, s.r.o., – technológia firmy je zameraná na spracovanie extrudovaných polyamidových potrubí t.j. ich formovanie a spájanie do zväzkov pre automobilový priemysel. Tieto výrobky sú používané najmä v palivových, olejových, chladiacich a brzových systémoch automobilov. V spoločnosti bolo k 30. 6. 2007 zamestnaných 202 zamestnancov, ich počet je momentálne ustálený. Plány rozvoja na rozšírenie výrobných priestorov formou výstavby novej haly v pripravovanom priemyselnom parku Dolný Kubín časť Mokrad' boli prehodnotené z dôvodu posunu možnosti výstavby.

KOVOHUTY Dolný Kubín, s.r.o. - predmetom podnikania spoločnosti sú tri samostatné výrobné činnosti a to výroba atomizovaných ferozliatin, výroba mletých ferozliatin a výroba práškov z farebných kovov. 90% produkcie firma exportuje do krajín EÚ. K 30. 6. 2007 vo firme pracovalo 140 zamestnancov.

Budúci ekonomický rozvoj okresu bude založený na pretransformovaní existujúcej hospodárskej základne, rozvoji cestovného ruchu a dopravnej infraštruktúry. Podpora ekonomickej základne prostredníctvom turizmu a výstavba priemyselného parku Mokrad' je na Orave prioritná.

Štruktúra podnikateľských subjektov

Z celkového počtu 3 288 subjektov registrovaných Štatistickým úradom SR k 31. 12. 2006 v meste Dolný Kubín (uvedené sú všetky subjekty, t.j. podnikateľské aj nepodnikateľské) bolo 2772 fyzických osôb (84%), 454 s.r.o. (14%) a 23 a.s. (0,7%). Až 95% tvorili súkromné tuzemské spoločnosti. Len 3 % firiem zamestnávali viac ako 20 pracovníkov.

Tabuľka č.37

Subjekty podľa právnej formy v Dolnom Kubíne		
Právna forma	Počet firiem	Podiel
Fyzické osoby spolu, z toho:	2 772	83,6%
Podnikateľ fyzická osoba nezapísaný v Obchodnom registri	2 594	79%
Podnikateľ fyzická osoba zapísaný v Obchodnom registri	7	0,2%
Samostatne hospodáriaci roľníci nezapísaný v Obchodnom registri	79	2,4%
Fyzická osoba – slobodné povolanie	92	2%
Verejná obchodná spoločnosť	3	0,1%
Spoločnosť s ručením obmedzeným	454	14,3%
Akciová spoločnosť	23	0,8%
Družstvo	26	0,9%
Zahraničná osoba právnickej osoby – organizačná zložka	3	0,1%
Zahraničná osoba fyzickej osoby – organizačná zložka	6	0,15%
Odštepny závod podniku zapisujúci sa v Obchodnom registri	1	0,05%
Spolu	3 288	100,00

Zdroj: Štatistický úrad SR

Údaje k 31. 12. 2006 mesto Dolný Kubín

Tabuľka č. 38

Podniky a živnostníci podľa hlavnej kategórie OKEČ v Dolnom Kubíne			
Kód	Hlavná kategória OKEČ (Odvetvová klasifikácia ekonomických činností)	Počet podnikov	Živnostníci
A	Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a lesníctvo	53	40
B	Rybolov, chov rýb	0	0
D	Priemyselná výroba	79	680
F	Stavebníctvo	51	536
G	Veľkoobchod a maloobchod	223	744
H	Hotely a reštaurácie	18	121
I	Doprava, skladovanie	17	63
J	Finančné sprostredkovanie	1	14
K	Nehnutelnosti, prenájom a obchodné činnosti	80	279
M	Školstvo	5	14
N	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	19	6
O	Ostatné	12	97
	SPOLU	558	2 594

Zdroj: Štatistický úrad SR, Údaje: k 31.12 mesto Dolný Kubín

Tabuľka č. 39

Firmy podľa počtu pracovníkov v Dolnom Kubíe			
Typ firmy	Počet pracovníkov	Počet firiem	Podiel
Veľké závody	nad 500	4	0,7%
Stredné závody	20-500	62	11,1%
Malé závody	do 20	494	88,2%
Spolu	-	560	100,0 %

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, údaje k 31. 12. 2006

Poľnohospodárska výroba

Na území mesta a v jeho katastrálnom území nemá sídlo žiadne poľnohospodárske družstvo. Poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území Veľký Bysterec, Malý Bysterec, Beňova Lehota, Kubínska hoľa a Záskanie obhospodaruje PD Veličná, v katastrálnych územiach Medzihradné, Srňacie a Dolný Kubín PD Jasenová a v katastrálnych územiach Kňažia, Mokrad', Mokrad'ská hoľa PD Bziny. V katastrálnom území Záskanie pod Kubínskou hoľou je na poľnohospodárskom aj lesnom pôdnom fonde umiestnená jelenia farma fy ZVEREX, s.r.o.

2.14 Inžinierske siete

Plyn

V Dolnom Kubíne distribuuje zemný plyn Slovenský plynárenský priemysel (SPP), a.s., sústavami rozvodov plynov:

- STL rozvody s pretlakom do 90 kPa
- STL 2 rozvody s pretlakom do 300 kPa
- VTL rozvody s pretlakom do 6,3 MPa

V priebehu rokov 2007 – 2008 SPP, a.s., neplánuje uskutočniť žiadne investičné projekty viazané k rekonštrukcii a obnove existujúcich plynárenských zariadení; v širšom časovom horizonte závisí od aktuálneho technického stavu distribučnej siete. Roku 2009 plánuje SPP investičný projekt aktívnej protikoróznej ochrany miestnych sietí, ktorý by mal zabezpečiť väčšiu životnosť prevádzkovaných plynovodov.

Možnosť uskutočnenia budúcich rozvojových projektov je podmienená ich ekonomickou návratnosťou v zmysle vnútorných pravidiel spoločnosti SPP.

3. SWOT ANALÝZA

- jej úlohou je prezentácia výsledkov sociálno–economickej analýzy mesta, ako aj rozboru realizovaných opatrení vo forme objektívnej, výstižnej, hutnej a čo najkomplexnejšej charakteristiky vyváženého vývoja mesta.

SWOT analýza (**S**trong points, **W**weak points, **O**portunities, **T**hreats) predstavuje štandardnú metódu, ktorá sa používa na prezentáciu analytických poznatkov o najrozličnejších objektoch skúmania.

Pri hľadaní východísk a formulovaní vlastnej politiky rozvoja je potrebné zohľadniť silné a slabé stránky na území mesta, vziať do úvahy príležitosti, ktoré sa ponúkajú i možné ohrozenia.

Životné prostredie

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none">▷ zachované prírodné prostredie, mesto nie je bezprostredne atakované emisiami z priemyselných aktivít;▷ plochy mestskej zelene priamo v centrálnej časti, plochy záhrad a sádov v prímestských častiach;▷ priamo na intravilán mesta nadväzujúce lesné spoločenstvá (Kuzmínovo, Krnáče, Trniny, Brezovec, Horica), mestské časti a okolité obce priamo susediace s lesnými komplexami Kubínskej hole, Oravskej vrchoviny a Choča;▷ cez mesto pretekajúca rieka Orava zapísaná v Ramsárskom zozname medzinárodne významných mokradí;▷ ochranársky a prírodovedecky cenné lokality;▷ nezaťaženosť prírodného prostredia alergénmi pochádzajúcimi z výrobných aktivít;▷ prostredie vhodné pre astmatikov a alergikov citlivých na mestský smog;▷ ochranársky a prírodovedno-krajinársky hodnotné prostredie;▷ situovanie priemyselnej zóny na okraji mesta;▷ plynofikácia tepelných zdrojov v meste; využívanie alternatívnych zdrojov;	<ul style="list-style-type: none">▷ staré ekologické zaťaženie zo skládok Široká a Istebné;▷ drobné skládky v okolí tokov a v brehových porastoch;▷ regulovaný tok rieky v priestore intravilánu mesta bez inundačného územia;▷ nepostačujúce finančné zabezpečenie na realizáciu opatrení, riešenie havarijných stavov a mimoriadnych udalostí;▷ nepostačujúce množstvo kontajnerov na separovaný zber, vysoká opotrebovanosť;▷ zastaralá zberová technika;▷ značné výkyvy vodnej hladiny rieky v 24 hodinovom a týždennom cykle ako dôsledok prevádzky vodných nádrží Oravská priehrada a VN Tvrdošín;▷ nevyrovnaný prietok rieky, silné zakalenie prívalových vln;▷ sporadické znečisťovanie prítokov Oravy pretekajúcich okolo ľudských sídiel;▷ ekologicky nevhodné technické zásahy do prítokov rieky;▷ neúplná kanalizačná sieť a jej zlý stav;▷ nedoriešený odvod prívalových povrchov vôd v urbanizovanej krajine;▷ komplexne nedoriešený systém triedenia, zberu a likvidácie PDO;

<ul style="list-style-type: none"> ▷ legislatívne zabezpečenie nakladania s odpadmi (súladi so smernicami EÚ, VZN Mesta Dolný Kubín; ▷ zavedený systém triedenia komunálnych odpadov, nová triediaca linka; ▷ existujúca infraštruktúra odpadového hospodárstva; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ nedostatok vlastných zdrojov pitnej vody; ▷ plytvanie pitnou vodou i na technické a hygienické účely; ▷ melioračné odvedenie povrchových drobných tokov – jarkov potrubiami; ▷ nejednotný prístup k hodnoteniu priorit ŽP; ▷ podceňovanie hluku ako významného faktora ovplyvňujúceho kvalitu životného prostredia mesta; ▷ trend stále častejšie povoľovať a sústreďovať do mesta a jeho okolia spoločenské aktivity so silným hlukovým pozadím; ▷ nedostatočná kontrola a ochrana prostredia hlavne okrajových častí; ▷ nedostatočné povedomie občanov o dôležitosti ochrany ŽP;
Príležitosti:	Ohrozenia:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ inovatívne riešenie odpadového hospodárstva; orientácia na nové trendy v odpadovom hospodárstve; ▷ využitie odborného potenciálu; ▷ posilňovanie a efektívne využívanie existujúcej štruktúry v odpadovom hospodárstve; ▷ rekultivácia skládok PKO; ▷ stanovenie priorít: optimalizácia vodného režimu Oravy verzus výroba el. energie; ▷ eliminovanie rizika vzniku ekologických katastrof; ▷ úplné odkanalizovanie územia; ▷ rozšírenie druhovej skladby ekologicky vhodných drevín v mestskej výsadbe; ▷ rozvinutie systému triedeného zberu odpadu; legislatívne zabezpečenie jeho triedenia u podnikateľských subjektov, zvýšenie motivácie a povedomia obyvateľstva k triedeniu odpadu; ▷ vytvorenie duálneho systému vodovodných rozvodov; ▷ odstránenie a eliminovanie nevhodných technických zásahov do tečúcich vôd; ▷ využitie drobných tokov (v súčasnosti odvádzaných potrubiami) v urbanizme mesta; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ úniky látok agresívnych pre životné prostredie z priemyselnej výroby - ekologické havárie; ▷ komplexne neuplatňovaný zber pevného domového odpadu; ▷ neregulované priemyselné, nezohľadňujúce princípy tvorby a ochrany prírodného prostredia; ▷ staré ekologické zaťaženie zo skládok Široká a Istebné – možnosť kontaminácie vôd; ▷ zvyšovanie hlukového zaťaženia – zníženie kvality života samotných obyvateľov mesta; ▷ znižovanie kvality životného prostredia – zníženie atraktivity mesta a okolia pre návštevníkov mesta; ▷ nedostatočné uplatňovanie legislatívnych a technických opatrení;

<ul style="list-style-type: none"> ▷ vytvorenie programu starostlivosti o ŽP a programu tvorby prírodného prostredia v dlhodobejšom časovom horizonte; ▷ využitie podzemných vôd na alternatívne účely; ▷ automatická monitorovacia stanica (AMS) pre poskytovanie informácií o reálnom stave ovzdušia, perspektívne i kvalite povrchových vôd; ▷ revitalizácia vodných tokov; 	
--	--

Priemysel

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ potenciál rozvoja priemyslu strojárkeho, hutníckeho, kovoobrábacieho, elektrotechnického a drevospracujúceho; ▷ dostupnosť priestorových kapacít; ▷ relatívne nízke mzdové požiadavky zamestnancov; ▷ existencia stavebných firiem s celoslovenskou pôsobnosťou; ▷ existencia zahraničných investorov; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ málo rozvinutá technická infraštruktúra; ▷ rezervy v produktivite práce; ▷ odlúčenosť od strategických priemyselných parkov; ▷ neexistujúca surovinová základňa v regióne; ▷ nízky podiel výroby s finálnymi produktmi; ▷ nevhodná štruktúra priemyslu – ťažký priemysel – pozostatok bývalého vývoja; ▷ veľký vývoz drevnej suroviny a reziva; ▷ absencia spracovania domácich surovinových zdrojov v regióne (drevo, poľnohospodárska produkcia, kameň); ▷ chýbajúca prezentácia “Prečo investovať v regióne Kubín” ▷ nedostatok vhodných plôch na výstavbu nových priemyselných komplexov; ▷ veľká rozdrobenosť vlastníctva plôch vhodných na priemyselné zóny; ▷ nedostatok pozemkov v majetku mesta – absentuje ponuka potenciálnym investorom;
Príležitosti:	Ohrozenia:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ rozvoj drevospracujúceho priemyslu; ▷ možnosť získania investícií z EÚ na podporu rozvoja priemyslu; ▷ možnosť spracovania poľnohospodárskej produkcie, konzervársky priemysel; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ nedocenenie významu priemyslu pre región – preceňovanie významu cestovného ruchu pre rozvoj regiónu; ▷ nedostatok mladých odborníkov (deficit kvalifikovanej pracovnej sily) pre súčasný

<ul style="list-style-type: none"> ▷ sumarizáciou výhod – prečo investovať v regióne – vytvoriť ponukový materiál pre potenciálnych investorov; ▷ úspešné stavebné firmy ako potenciálny zdroj nových pracovných miest; ▷ diverzifikácia priemyslu; ▷ príprava plôch pre investorov vyriešením vlastníckych vzťahov; ▷ zabezpečenie inžinierskych sietí v priemyselných parkoch; 	<ul style="list-style-type: none"> a vznikajúci priemysel; ▷ nízka aktivita v ponuke vhodných priestorov pre silných investorov; ▷ nekoordinovaný postup samospráv v regióne pri vytváraní podmienok pre vstup investorov; ▷ nevhodná profesná štruktúra absolventov; ▷ odchod kvalifikovanej pracovnej sily mimo región; ▷ silnejúca konkurencia okolitých miest;
---	--

Rozvoj malého a stredného podnikania

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ tradícia v oblasti remesiel, stavebníctva a drevospracujúcej výroby; ▷ pracovitosť a zručnosti obyvateľstva; ▷ mesto tvorí spádovú oblasť – centrum dolnej Oravy; ▷ relatívne nízka mzdová náročnosť obyvateľstva; ▷ strategická geografická poloha; ▷ veľké existujúce kapacity stredného odborného školstva; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ nedostatočné právne povedomie podnikateľov; ▷ nízka kúpyschopnosť obyvateľstva; ▷ absencia poradenského podnikateľského centra; ▷ absencia podnikateľskej tradície; ▷ subjektívne bariéry rozvoja MSP; ▷ nedostatočná informovanosť v oblasti marketingu, financovania a plánovania; ▷ absencia strategického investora v regióne ako potenciálneho odberateľa tovarov a služieb MSP; ▷ klientelizmus a korupčné trendy, zneužívanie postavenia úradníkmi; ▷ pozostatok myslenia, že podnikateľ je nepriateľ; ▷ chýbajúce stabilné tržné miesto ako priestor realizácie miestnej drobnej produkcie; ▷ absencia silných stavebných firiem na realizáciu investičných zámerov v regióne;
Príležitosti:	Ohrozenia:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ vybudovanie fungujúceho poradensko–podnikateľského centra a podnikateľského inkubátora; ▷ rozvoj spolupráce malých podnikateľov s firmami zo susedných regiónov; ▷ rozvoj spolupráce a kooperácie v rámci Euroregiónu Tatry; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ pokračujúci odchod mladých ľudí z regiónu za prácou, resp. podnikaním; ▷ riziko podnikateľského neúspechu v dôsledku existujúcich slabých stránok; ▷ ohrozenie nedostatočne rozvinutých MSP v dôsledku uvoľnenia pohybu tovarov, služieb a kapitálu po vstupe SR do EÚ;

<ul style="list-style-type: none"> ▷ významná skupina mladých nezamestnaných absolventov škôl ako potenciálne najperspektívnejší zdroj tvorby nových MPS; ▷ rozvoj nových podnikateľských aktivít v prepojení a kooperácii s prihraničnou oblasťou Poľska; ▷ rozvoj turizmu; ▷ úspešné firmy ako potenciálny zdroj nových pracovných miest; ▷ využitie geografického postavenia vedľa cestovného ťahu na Poľsko; ▷ rozvoj firiem zameraných na spracovanie poľnohospodárskej produkcie ; ▷ rozvoj firiem zameraných na služby; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ cezhraničná nákupná politika, obchodné reťazce; ▷ klientelizmus, korupcia;
---	---

Lesné hospodárstvo

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ lesnatosť územia, zdravotný stav lesa, zdravý lesný genofond; ▷ prístupnosť, sieť lesných ciest, skladba – druhová štruktúra; ▷ kvalitná drevná hmota; ▷ dobre zazverené poľovné revíry; ▷ ľudské zdroje – dostatok odborníkov pre prácu s drevom i v lese; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ zlá veková štruktúra hospodárskych lesov – prevládajúci podiel mladých lesných spoločenstiev; ▷ v niektorých lokalitách prestarnuté lesné porasty; ▷ horský terén s vysokým podielom lokalít nedostupných cestnou sieťou; ▷ rozdrobenosť vlastníkov a nespôlupráca; ▷ dôraz len na hospodárske – ťažobné využívanie lesa; ▷ export drevnej hmoty ako suroviny z regiónu; ▷ absencia drevospracujúceho priemyslu; ▷ znečisťovanie lesných plôch návštevníkmi a drobnými nelegálnymi skládkami odpadu; ▷ nedostatočne regulované sprístupnenie pre návštevníkov; ▷ nedostatočné využívanie oddychovo – rekreačného potenciálu lesa;
Príležitosti:	Ohrozenia:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ mimoprodukčné využívanie lesov (poľovníctvo, turizmus, cestovný ruch, rekondičné pobyty); ▷ rozširovanie lesnej plochy 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ nepredvídané kalamity: abiotické (polomy, vietor, sneh, námraza, zosuvy, lavíny), biotické (kôrovec, ohryz); ▷ protiprávne aktivity (pytliactvo a krádeže,

<p>o poľnohospodársky nevyužívané horské pasienky a lúky;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▷ dobudovanie lesných chodníkov (turistických a cykloturistických) a komplexné riešenie situovania horských zariadení pre turistiku; ▷ užšia spolupráca medzi jednotlivými vlastníkami lesa; ▷ technologické vybudovanie výrobných kapacít na finálne spracovanie; ▷ usmernenie návštevnosti; ▷ produkcia lesných plodov, veľkoplošné pestovanie plodonosných drevín, liečivých bylín ekologicky vhodných k daným lokalitám; ▷ vyššia výťažnosť lesnej produkcie – spracovanie a zvoz odpadu (konáre, ihličie, drewný odpad) ako primárnej suroviny; ▷ výchova a podpora mládeže k starostlivosti o čistotu a ozdravenie lesa; 	<p>nelegálne ťažby a výstavba na lesnom pôdnom fonde);</p> <ul style="list-style-type: none"> ▷ neregulovaný zber lesných plodín (najmä čučoriedok, malín a húb) s priamym dopadom na zužovanie potravinovej bázy pre vtáctvo a zvieratá; ▷ neregulované a neodborné zásahy do lesných spoločenstiev; ▷ klimatické zmeny (globálne otepľovanie); ▷ ohrozenie exhalátmi – globálny (diaľkový) prenos emisií; ▷ nadmerná ťažba s následným porušením druhovej i vekovej skladby porastov;
--	--

Poľnohospodárstvo

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ lúky a pasienky s veľkou druhovou diverzitou flóry, výskytom liečivých rastlín a rozmanitých pôvodných plodonosných drevín; ▷ geografické podmienky pre pasienkové využitie poľnohospodárskych plôch; ▷ pôdo – klimatické podmienky na pestovanie plodonosných drevín a produkciu biopotravín; ▷ genofond hospodárskych zvierat so zachovanými pôvodnými plemennými varietami; ▷ zachovaný vzťah k poľnohospodárstvu u malovýrobcov, drobných chovateľov a záhradkárov; ▷ striedanie poľnohospodárskej pôdy s poľnými hôrkami, remízками, lesnými spoločenstvami – charakterizované ako hôrnoľnohospodársky biotop; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ upadajúci systém poľnohospodárskych družstiev bez plynulého prechodu na fungujúce farmárske podniky; ▷ členitosť terénu a sklon pozemkov náchylných na vodnú eróziu pôdy; ▷ vysoký podiel málo úrodnej až neúrodnej pôdy na flyšovom podloží; ▷ vlastnícka i geografická rozdrobenosť a rozdielny sklon poľnohospodárskych pozemkov; ▷ neujasnenosť a ťažká identifikovateľnosť vlastníctva pôdy; ▷ rozličný vzťah vlastníkov k pôde; ▷ slabá podpora podnikateľských subjektov zo strany štátu;

Príležitosti:	Ohrozenia:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ zachovanie genofondu pôvodných ovocných drevín; ▷ zachovanie genofondu pôvodných rastlinných a živočíšnych druhov, variet, klonov, plemien a foriem využiteľných v netradičnom poľnohospodárstve; ▷ rozvoj živočíšnej výroby na báze využívania trvalých trávnych porastov so smerovaním na produkciu biopotravín; ▷ rozvoj rastlinnej výroby na báze produkcie biopotravín, liečivých rastlín a plodonosných drevín; ▷ spracovanie poľnohospodárskej produkcie do konečnej – konzumnej podoby = finalizácia; ▷ využívanie finančných prostriedkov EÚ na rozvoj poľnohospodárstva; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ erózia pôdy; ▷ v dôsledku zanedbanej kultivácie alebo nevhodného využívania rozšírenie burín a náletových drevín; ▷ zaťaženie pôdy nadmernou chemizáciou poľnohospodárskych pozemkov; ▷ zníženie prirodzenej odolnosti hospodárskych rastlinných a živočíšnych druhov, variantov a klonov;

Cestovný ruch

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ historické dedičstvo regiónu a uzavretý geografický celok Oravy; ▷ existencia cesty E 77, ktorá má európsky význam a je spojniciou medzi krajinami v smere sever – juh; ▷ existencia národných kultúrnych pamiatok, pamätníky národných kultúrnych dejateľov; ▷ tok rieky pretekajúci cez mesto; ▷ existencia podmienok pre letný a zimný cestovný ruch; ▷ možnosť rozvoja vidieckej agroturistiky; ▷ potenciál – odborné školstvo (SOU, SZŠ); ▷ prírodné danosti regiónu v zimnom i letnom období; ▷ oddychovo športový priestor – Kuzmínovo, plaváreň, rieka Orava, Gäcel'; ▷ blízkosť atraktívnych turistických a športových centier (Lučivná a Malá Fatra, Vlkolíne, Oravský hrad, Roháče – MOD, Oravská priehrada, Bešeňová, 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ nedostatočný imidž mesta; ▷ absencia moderného poňatia a ponuky kultúrneho dedičstva v rámci cestovného ruchu; ▷ nedostatočné skúsenosti a výstupy z marketingovej komunikácie i nepostačujúce štatistické údaje (takmer žiadne); ▷ absencia združenia podnikateľov v cestovnom ruchu na úrovni mesta; ▷ nepostačujúci rozpočet mesta pre rozvoj a menežovanie odvetvia cestovného ruchu; ▷ nedostatočná spolupráca medzi subjektmi pôsobiacimi v regióne; ▷ nevyhovujúca kapacita a kvalita poskytovaných služieb; ▷ nedostatok doplnkových aktivít pre voľný čas v strediskách turizmu; ▷ neinformovanosť o možnostiach financovania rozvoja; ▷ nízka úroveň propagácie; ▷ nízka úroveň uvedomenia si historických a prírodných daností;

Oravice);	<ul style="list-style-type: none"> ▷ nedostatok vodných plôch na letnú turistiku; ▷ neflexibilná ponuka služieb a otváracích časov; ▷ nevyužívanie možností zimného štadióna, neudržiavané bežecké trate; ▷ zlá koordinácia aktivít poskytovateľov v neprospech komplexnosti využitia; ▷ nedostatok miestnych suvenírov; ▷ nedostatočné využívanie trás pre turistiku – cykloturistika + kolieskové korčule, bežky; ▷ nedostatočné využívanie silných stránok; ▷ webová stránka mesta – problematické vyhľadávanie, veľa vecí sa javí navonok nefunkčných; ▷ nevyhovujúci oddychovo–športový park; ▷ chýbajúca jedinečná turistická atrakcia definujúca mesto i región; ▷ zložitosť majetkovo–právnych vzťahov (vlastníctvo pozemkových spoločenstiev – urbárne spoločenstvá) ▷ absencia koordinovanej spolupráce – viaceré aktivity zostávajú len na úrovni proklamácií;
Príležitosti:	Ohrozenia:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ blízkosť atraktívnych turistických a športových centier (Lučivná a Malá Fatra, Vlkolínec, Oravský hrad, Roháče - MOD, Oravská priehrada, Bešeňová, Oravice); ▷ nové trendy v cestovnom ruchu (najmä rozvoj nových produktov osobitne kongresového cestovného ruchu); ▷ možnosti pre rozširovanie cezhraničnej spolupráce; ▷ aktivizácia cestovného ruchu na národnej úrovni; ▷ budovanie prírodných kúpalísk; ▷ vybudovanie oddychovo – športovo – zábavného parku – „Park voľného času“ (Kuzmínovo, Bysterec, Gäcel') so zameraním na turistické atrakcie – investor; ▷ využívanie termálnych prameňov; ▷ oživenie tradičných remesiel v rámci 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ podcenenie významu inštitucionálneho rámca pre partnerstvo a koordinovaný postup v manažmente rozvoja cestovného ruchu zo strany podnikateľskej sféry; ▷ slabá informovanosť o našich destináciách v zahraničí; ▷ nedostatočná podpora pre marketing mestského cestovného ruchu z úrovne Slovenskej agentúry pre cestovný ruch; ▷ nedostatok kapitálu (investorov) pre rozvoj ubytovacích kapacít; ▷ obsadenie pracovných pozícií v cestovnom ruchu nekvalifikovanými pracovníkmi; ▷ výraznejšie aktivity konkurenčných krajín, najmä Poľska, Rakúska, Maďarska a Českej republiky; ▷ podcenenie rozvoja doplnkových služieb; ▷ protichodné stratégie subjektov cestovného ruchu;

<p>turistických atrakcií;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▷ Kubínska Hoľa ako priestor zimnej i letnej turistiky; ▷ Gäcel' ako priestor prímestskej rekreácie; ▷ vylepšenie dopravnej infraštruktúry; ▷ vybudovanie plne funkčného regionálneho informačného a koordinačného centra – TIK; ▷ rozmach agroturistiky (rozvoj ponuky bývania v štýlových oravských dreveniciach, poskytovanie stravy z tradičnej kuchyne, prezentácia typických krajových zvyklostí, činností, produktov); ▷ zvýšenie ubytovacích a stravovacích kapacít rozvojom rodinných firiem; ▷ prezentácia regiónu na výstavách a iných podujatiach i na medzinárodnej úrovni; ▷ využitie významných kultúrnych podujatí na zviditeľnenie mesta; ▷ pozitívny prístup ku klientovi s dosiahnutím efektu opakovanej návštevy regiónu; ▷ zabezpečiť účasť manažmentu CR na medzinárodných veľtrhoch za účelom získavania poznatkov a skúseností; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ slabá motivácia podnikateľských subjektov a zamestnancov; ▷ nepostačujúce legislatívne normy ako aj reálne štatistické ukazovatele o návštevnosti mesta; ▷ stroskotanie spolupráce mesta, obcí a záujmových skupín; ▷ chýbajúci program podpory začínajúcich podnikateľov v CR; ▷ hromadenie administratívnych prekážok, klientelizmus, korupcia úradníkov; ▷ dopravná infraštruktúra mesta, ktorá naruší integritu mesta; ▷ chýbajúca podpora VÚC;
--	---

Infraštruktúra – technická infraštruktúra

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ nadregionálna cestná doprava; ▷ geografická poloha mesta; ▷ relatívna blízkosť a hlavný cestný ťah na Krakov, hlavné obchodno–priemyselné a kultúrne centrum; ▷ doriešenie technických parametrov kruhovej križovatky cesty I/59 a Aleje slobody; ▷ dobre vyriešený systém prepojenia MAD ▷ vznik dopravy City Bus; ▷ čistiareň odpadových vôd kapacitne schopná riešiť odkanalizovanie celého miniregiónu; ▷ Oravský skupinový vodovod – privádzanie kvalitnej pitnej vody; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ nedostatočná kapacita dopravnej siete; ▷ statická doprava; ▷ nevybudovanosť rýchlostnej komunikácie R3; ▷ nevyhovujúci stav niektorých mestských komunikácií; ▷ integrácia dopravných systémov; ▷ preťaženosť hlavných cestných ťahov predovšetkým nákladnou dopravou; ▷ okrajové železničné spojenie, chýbajúce železničné prepojenie s Poľskom; ▷ nedostatočná a miestne zastaralá kanalizačná sieť; ▷ nedoriešená dopravná infraštruktúra v meste a napojenie na hlavný ťah; ▷ nedotvorené územné plány regiónu Orava;

	<ul style="list-style-type: none"> ▷ nevyhovujúci stav kanalizácie + neexistujúce úplné odkanalizovanie; ▷ nedostatočné pokrytie zásobenia pitnou vodou; ▷ nedostatočné nadregionálne prepojenie v dopravnej infraštruktúre; ▷ úpadok kvality a kvantity verejnej dopravy; ▷ odkanalizovanie povrchových vôd; ▷ neúplná plynifikácia; ▷ nezáujem rozvodných závodov brániaci iným aktivitám; ▷ slabé pokrytie TV signálom; ▷ komunikácie pre peších, cyklistov a ich bezbariérovosť;
Príležitosti:	Ohrozenia:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ výhodná tranzitná poloha; ▷ integrácia dopravných systémov; ▷ vybudovanie centrálnej autobusovej stanice; ▷ rozšírenie City Busu; ▷ vytvorenie rýchlostnej komunikácie; ▷ perspektívne smerovanie rýchlostnej komunikácie ako základu dopravnej tepny 21. storočia mimo intravilán mesta; ▷ rozvoj kombinovanej dopravy; ▷ vytvorenie mestského dopravného systému Banisko – Medzihradné – Brezovec a Beňová Lehota – Záskanie s prepojením na mosty Záskanie a Gäcel’; ▷ cyklotrasové zokruhovanie mesta a vyvedenie trás na smery Záskanie – Or. Podzáмок, Kuzmínovo – Gäcel’ – Zázrivá, Medzihradné – Srňacie – Leštiny; ▷ rozvoj moderných informačných technológií a komunikačných sietí; ▷ využitie zdrojov pitnej vody; ▷ financovanie z fondov EÚ; ▷ perspektívny zdroj termálnych vôd; ▷ využívanie alternatívnych zdrojov energie; ▷ konkurenčné prostredie iných operátorov – telekomunikácie; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ možné havarijné stavy kanalizácie a rozvodu pitnej vody; ▷ miera podpory štátu; ▷ nárast tranzitnej cestnej dopravy; ▷ oneskorenie výstavby a rekonštrukcie cestnej siete v dôsledku nedostatočného financovania; ▷ preferencie iných dopravných ťahov; ▷ zvyšovanie zaostávania vo vybavenosti rozvodmi komunikačných sietí; ▷ situovanie rýchlostnej komunikácie cez stred mesta a s tým spojený odpor verejnosti;

Zdravotníctvo

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ vysoká odborná úroveň; ▷ dostatočné priestorové možnosti; ▷ poskytovanie nadštandardných služieb aj pre iné regióny; ▷ rádiografia, technické zabezpečenie; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ vplyv počtu nemocníc na zaradenie do nižšej kategórie; ▷ menšia spádová oblasť; ▷ nedostatočná zdravotn. osвета a prevencia; ▷ zlý zdravotný stav, zlá výživa obyvateľstva;
Príležitosti:	Ohrozenia:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ vytvorenie úzkej spolupráce s ostatnými nemocnicami v blízkom okolí; ▷ vytvorenie podmienok pre zabezpečenie zdravotníckej odbornej starostlivosti pre poľské prihraničné oblasti; ▷ rodinní lekári; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ transformácia v zdravotníctve v prospech iných nemocníc – zlúčenie; ▷ odchod odborníkov a špecialistov do iných nemocníc – zánik odbornej úrovne; ▷ likvidácia nadštandardných služieb; ▷ blízke nemocnice Trstená, Ružomberok;

Sociálne služby

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ existujúci klub dôchodcov a vývarovňa, penzión pre dôchodcov, zariadenie pre mentálne postihnuté deti, ubytovňa pre bezdomovcov; ▷ domov pre osamelých rodičov; ▷ existencia tretieho sektora; ▷ potenciál odborných pracovníkov; ▷ odborné školstvo; ▷ opatrovateľská starostlivosť; ▷ dom opatrovateľských služieb; ▷ vyriešenie základných problémov sociálne ťažko prispôsobivých občanov mesta; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ chýbajúce iné formy na voľnočasové aktivity pre matky na MD; ▷ kapacita domu dôchodcov; ▷ systém starostlivosti o odkázaných dôchodcov; ▷ nedostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie starostlivosti o odkázaných občanov; ▷ chýbajúci zámer komplexného pohľadu na starostlivosť o starých občanov; ▷ chýbajúce kapacity pre starých a chorých občanov, doplnenie kapacity v ostatných zariadeniach; ▷ nízka informovanosť o možnostiach poskytovaných služieb; ▷ absencia koordinácie sociálnej starostlivosti; ▷ nedostatočná kapacita vývarovne pri klube dôchodcov;
Príležitosti:	Ohrozenia:

<ul style="list-style-type: none"> ▷ využitie zdrojov z grantov na podporu sociálnej sféry; ▷ integrácia zdravotne postihnutých, slabo prispôsobivé sociálne skupiny; ▷ možnosť založenia neziskového fondu sociálnych služieb; ▷ regranting z tohto fondu; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ nedostatočné finančné zabezpečenie; ▷ neúmerné zvýšenie počtu sociálne slabých, sociálne odkázaných, prípadne sociálne neprispôsobivých občanov z iných regiónov bez trvalého pobytu;
---	--

Školstvo a vzdelanie

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ úroveň základného a stredného školstva; ▷ dostatočná sieť škôl; ▷ odborná úroveň pedagógov; ▷ existencia iných výchovno – vzdelávacích zariadení; ▷ kapacita predškolských a školských zariadení; ▷ zastúpenie základných umeleckých škôl; ▷ zabezpečený systém špeciálneho školstva; ▷ dobrá činnosť mimoškolských zariadení; ▷ fungujúce športové zariadenia; ▷ nová športová hala pri gymnáziu; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ nedostatočná technická vybavenosť; ▷ zanedbaná údržba objektov a športových zariadení; ▷ zastarané učebné pomôcky, ich nedostatočné vybavenie; ▷ udržanie kvalitných pedagógov cudzích jazykov; ▷ absencia vysokého školstva; ▷ pokles počtu detí a žiakov v MŠ a ZŠ; ▷ nedostatok poradenských služieb, propagácie a využívania informačno – komunikačných technológií; ▷ nedostatočná miera informovanosti a prezentácie;
Príležitosti:	Ohrozenia:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ zapájanie sa do medzinárodných systémov vzdelávania; ▷ vytváranie partnerstiev pre rozvoj vzdelávania; ▷ rozvoj spolupráce so školami družobných miest; ▷ zvýšenie využívania objektov škôl mimo vyučovania; ▷ zvyšovanie kvality výučby výmenou skúseností; ▷ premena tradičnej školy na modernú a otvorenú pre komunitu; ▷ kvalitnejšie prepojenie vzdelávania s požiadavkami trhu práce; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ vysoká feminizácia školstva; ▷ odchod kvalitných pedagógov zo školských služieb; ▷ chátranie objektov v dôsledku nedostatku finančných zdrojov; ▷ možnosť vybudovania osemročných gymnázií (odchod detí – osemročné gymnáziá spadajú pod VÚC); ▷ spolupráca a koordinácia mimoškolských organizácií; ▷ nedostatok finančných prostriedkov; ▷ zmena legislatívy – narušenie zabehnutého systému; ▷ nepriaznivá demografická štruktúra

<ul style="list-style-type: none"> ▷ rozšírenie prístupu k celoživotnému vzdelávaniu a k vzdelávaniu pre marginalizované skupiny na trhu práce; ▷ zvýšenie kvality výchovno – vzdelávacieho procesu prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie školskej infraštruktúry; ▷ rekonštrukcia a modernizácia športových zariadení; ▷ vybudovanie nových nenáročných športových objektov pre širokú verejnosť – cyklodráhy; 	<p>obyvateľstva – prestarnuté obyvateľstvo;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▷ neriešenie komplexnej údržby existujúceho stavu školských budov;
--	--

Bývanie

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ príjemné prostredie menšieho mesta so špecifikami mestských častí; ▷ menšie kompaktné sídliská so svojimi špecifikami; ▷ sídliská nadväzujúce na prírodné prostredie a vnútro sídlisková zeleň; ▷ kvalitné životné prostredie; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ slabo rozvinuté služby obyvateľom súvisiace s bývaním; ▷ energetická náročnosť bytového fondu; ▷ nedostatok parkovacích plôch; ▷ nájomné a sociálne byty; ▷ nerozvinuté alternatívne zdroje vykurovania; ▷ nedostatočná energetická úspornosť bývania; ▷ zastarávanie bytového fondu; ▷ nedostatočné inžinierske siete; ▷ energetická náročnosť bytového fondu;
Príležitosti:	Ohrozenia:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ obnova bytového fondu – podkrovné byty; ▷ možnosť rozvoja bývania využitím záujmu obyvateľov blízkeho priemyselného Ružomberka o bývanie v príjemnom a ekologicky čistom prostredí; ▷ rozvoj alternatívnych zdrojov vykurovania a energií celkovo; ▷ zvýšenie energetickej úspornosti bývania; ▷ využitie rozvojových programov a fondov na rozvoj bývania a bytovej výstavby; ▷ vytvorenie sociálnej infraštruktúry; ▷ vytvorenie športovo–rekreačno– 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ neobnovovanie bytového fondu; ▷ znehodnotenie životného prostredia exhalátmi, emisiami, hlukom, nadmerným dopravným ruchom – rýchlostnou komunikáciou v meste; ▷ nízka úroveň starostlivosti o prostredie; ▷ nedostatočná obnova, deficit finančných prostriedkov; ▷ vysoká energetická náročnosť bývania; ▷ výrazné zhoršenie životného prostredia; ▷ nízka úroveň starostlivosti o životné prostredie; ▷ ekonomická neudržateľnosť nájomných bytov;

<p>zábavného horského parku Kuzmínovo;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▷ možnosť dotvorenia príjemného bývania dobudovaním vnútroštruktúrových športovo–oddychových parčíkov; ▷ dobudovanie parkovacích plôch; ▷ výstavba bytov do osobného vlastníctva; ▷ zameranie výstavby bytov pre potreby sociálne slabších rodín; 	
---	--

Bezpečnosť

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ relatívne bezpečné prostredie menšieho mesta; ▷ bezproblémovo integrované etnické skupiny; ▷ mestská polícia pôsobiaca preventívne i represívne; ▷ systém protipožiarnej a protipovodňovej ochrany; ▷ dokonalá znalosť prostredia; ▷ výborná spolupráca s ostatnými bezpečnostnými zložkami; ▷ rozpracovaný systém prevencie na školách; ▷ kamerový systém v centrálnych častiach mesta; ▷ záchytná stanica pre odchytených psov; ▷ vyškoľení príslušníci MsP pre odchyt psov; ▷ informovanosť občanov o práci MsP prostredníctvom médií; ▷ vytvorený priestor pre legálne sprejerstvo; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ slabé pôsobenie na mládež a verejnosť v súvislosti s dostupnosťou drog, prostredníctvom protidrogového programu; ▷ riziko nárastu trestnej činnosti mládeže a ťažko prispôsobivých skupín v súvislosti s drogami, alkoholom a vysokou mierou nezamestnanosti ▷ minimálne príležitosti pre mládež na voľnočasové aktivity a zábavu bez alkoholu a cigariet; ▷ chýbajúci systém na dosledovanie drobných priestupkov predovšetkým u mládeže; ▷ chýbajúci systém dosledovania a riešenia problémov domáceho násillia; ▷ výskyt rizikových miest so zníženou bezpečnosťou občanov; ▷ priestory so zvýšeným rizikom kolízií chodcov a hrajúcich sa detí s motorovými vozidlami; ▷ momentálne neobsiahnutá nepretržitá 24 hodinová služba MsP; ▷ veľký počet podnikov v centre mesta; ▷ nedostatočná kontrola prevádzkovateľov reštauračných zariadení v súvislosti s predajom alkoholických nápojov neplnoletým občanom ▷ režim peších zón v meste; ▷ nezáujem občanov o spoluprácu; ▷ nízky počet príslušníkov MsP (odporúčanie EÚ – 1 prísl. na 1000 obyvateľov);

Príležitosti:	Ohrozenia:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ zvýšenie právneho povedomia občanov (itineár Ako si pomôcť); ▷ klásť väčší dôraz na zodpovednosť rodičov za aktivity detí; ▷ vytvoriť systém na dosledovanie a eliminovanie domáceho násillia a drobnej priestupkovej činnosti (drobné krádeže vandalizmus, vulgárne a agresívne správanie, podávanie alkoholu a cigariet mladistvým); ▷ protipožiarna a protipovodňová prevencia vo voľnej krajine; ▷ venovať zvýšenú pozornosť sociálne problémovým a slabo prispôsobivým skupinám občanov; ▷ spolupracovať so školami v oblasti prevencie (verejný poriadok, doprava, drogy...); ▷ preventívne a represívne akcie zamerané na alkoholizmus mládeže; ▷ prednášková činnosť pre mládež, dôchodcov a pod.; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ slabé povedomie verejnosti o súčasnej situácii a hrozilacom drogovom nebezpečí; ▷ nedostatok aktuálnych informácií o možných rizikách (nevenovanie pozornosti sporadickým informáciám o používaní drog mládežou); ▷ slabé personálne (početnosť) a technické zabezpečenie bezpečnostných zložiek; ▷ korupcia a klientelizmus; ▷ nárast trestnej činnosti občanov ako dôsledok neriešenia drobných problémov a slabej prevencie; ▷ nárast priestupkovej a trestnej činnosti občanov; ▷ nízka informovanosť občanov o súčasnej situácii a nezáujem o aktuálne informácie; ▷ nezáujem občanov o zapájanie sa do preventívnych akcií (Nočné havrany); ▷ nedostatočná kontrola dodržiavania zákonov, vyhlášok a VZN /všeobecne záväzné nariadenie/

Kultúra

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ osobnosti kultúry – dejatelia minulosti; ▷ kultúrne pamiatky; ▷ historický cintorín; ▷ množstvo kultúrnych ustanovizní; ▷ množstvo kultúrno–spoločenských a osvetových podujatí; ▷ aktívni a kvalifikovaní ľudia pracujúci v oblasti kultúry; ▷ rozvinutie nových kultúrno–spoločenských akcií a aktivít spojených s významnými osobnosťami a históriou a potenciálom kultúrno–spoločensky aktívnych občanov; ▷ tradičné kultúrne podujatia nadregionálneho, celoslovenského i medzinárodného významu; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ nedostatok finančných zdrojov na organizovanie súčasných kultúrno–spoločenských aktivít; ▷ v dôsledku nedostatku finančných zdrojov slabá propagácia miestnych, regionálnych, celoslovenských i medzinárodných aktivít; ▷ nevyužívanie možností usporadúvať kultúrno–spoločenské akcie spojené s významnými osobnosťami a kultúrnou minulosťou v dôsledku nedostatku finančných zdrojov; ▷ presun kultúry do domácností občanov TV, DVD, Internet ▷ nejednotné riadenie kultúrnych ustanovizní rozličnými zriaďovateľmi; ▷ nízky záujem o kultúrne akcie zo strany

	<p>občanov;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▷ slabá propagácia kultúrnych akcií; ▷ chýbajúce samostatné mestské noviny; ▷ chýbajúca komunikácia medzi oficiálnou a neoficiálnou kultúrou; ▷ nevyužitie možností propagácie kultúry cez historický cintorín;
Príležitosti:	Ohrozenia:
<ul style="list-style-type: none"> ▷ získavanie finančných zdrojov z grantov vlády a EU; ▷ jednotné zastrešenie kultúrnych ustanovizní v meste – regióne; ▷ informačný systém o kultúrnych a spoločenských podujatiach v regióne (webová stránka – kalendár); ▷ rozvinutie aktivít tretieho sektora v oblasti kultúry; ▷ využitie osobností na nové akcie, programy a projekty; ▷ rozvinutie foriem vzájomnej komunikácie a spolupráce medzi oficiálnou a nezávislou – neformálnou kultúrou; 	<ul style="list-style-type: none"> ▷ pokles úrovne kultúrnych akcií stratou profesionality organizátora. ▷ organizovanie príliš „jednoduchých“ /hlučných/ kultúrnych podujatí pre mládež s rizikom alkoholizmu, vandalizmu a vulgárnosti ▷ neudržanie trendu v propagácii; ▷ neudržanie úrovne práce kultúrnych zariadení; ▷ neprofesionálne vedenie kultúrnych zariadení a akcií; ▷ nekoordinovaný postup v činnosti, aktivitách a smerovaní kultúry; ▷ dehonestovanie osobností, akcií, kultúry; ▷ privatizácia objektov kultúrnych ustanovizní, ktorých zriaďovateľmi sú iné subjekty ako mesto;

II. STRATEGICKÁ ČASŤ

Víziou mesta Dolný Kubín je, aby bolo mestom:

- s vyváženým hospodárskym a ekonomickým rastom,
- v ktorom žijú vzdelaní, aktívni, angažovaní a slušní občania,
- **„mestom pod Chočom“** so svojou nádhernou prírodnou scenériou, s odkazom na osobnosť P.O. Hviezdoslava, so zachovaným kultúrnym, historickým a prírodným dedičstvom, ktoré zabezpečí pre svojich občanov predovšetkým **miesto** pre dôstojné bývanie v čistom a zdravom prostredí, poskytujúce požadovaný materiálny komfort a primeranú zdravotnú a sociálnu starostlivosť.

PHSR mesta Dolný Kubín obsahuje 5 priorít; strategické rozvojové ciele popisujú stav, ktorý sa má dosiahnuť realizáciou PHSR. Strategické priority definujú oblasti rozvoja, na ktoré sa bude mesto v budúcnosti zameriavať, tieto sú ďalej špecifikované do jednotlivých opatrení.

CIELE:

Priorita 1 Rozvoj ľudských zdrojov

Opatrenie 1.1 Rozvoj aktívnej politiky trhu práce, posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitostí na trhu práce

Aktivity:

- vytvoriť partnerstvá medzi verejnými a neštátnymi subjektmi (konceptie, spolupráca)
- podporovať organizovanie školení, tréningov, rekvalifikačných kurzov pre nezamestnaných a ohrozených nezamestnanosťou
- podporovať vytváranie vzdelávacích programov pre dlhodobu nezamestnanosť
- podporovať realizáciu duálnych systémov vzdelávania prepájajúce teoretickú a praktickú prípravu

- podporovať zavádzanie aktivít a inovatívnych prístupov zameraných na tých, ktorí vstupujú prvýkrát na trh práce
- podporovať zvyšovanie kvality ľudských zdrojov rekvalifikáciou nezamestnaných s nízkou úrovňou vzdelania
- podporovať vytváranie programov pre ťažko zamestnateľných
- zvyšovať vzdelanostnú úroveň obyvateľov s dôrazom na marginalizované skupiny
- podporovať uľahčenie integrácie mladých ľudí do pracovného procesu
- podporovať aktivity zamerané na odstránenie prekážok rovnosti príležitostí mužov a žien na trhu práce

Opatrenie 1.2. Zvýšenie kvalifikácie pracovnej sily (vstupujúcej na trh práce)

Aktivity:

- vzdelávanie v oblasti jazykov a informačných technológií
- podpora spolupráce škôl s potenciálnymi zamestnávateľmi
- propagácia a koordinácia činností vzdelávacích inštitúcií v oblasti celoživotného vzdelávania
- spolupráca zamestnávateľov a MPSVaR so vzdelávacími inštitúciami pri profilácii študijných a učebných odborov
- podpora odborného vzdelávania v oblasti manažérskych a podnikateľských schopností
- podpora odborného vzdelávania ľudí zo sociálne znevýhodneného prostredia

Priorita 2 Ekonomický rozvoj

Opatrenie 2.1 Vytvárať a využiť všetky lokálne podmienky vnútorných i vonkajších zdrojov na rozvoj existujúcich strojárskych a stavebných firiem.

Aktivity:

- podpora miestnych firiem, ktoré vplývajú na zamestnanosť a s tým súvisiacu kúpyschopnosť obyvateľov regiónu
- vytvárať a využiť priestorové, legislatívne a lokalizačné podmienky na rozvoj existujúcich firiem

Opatrenie 2.2 Zvýšiť kvalitu a rozšíriť diverzifikáciu priemyslu s orientáciou na miestne zdroje.

Aktivity:

- zvýšiť diverzifikáciu priemyslu so smerovaním k výrobným aktivitám nezaťažujúcim životné prostredie
- zvýšiť využitie miestnych surovinových zdrojov vo výrobe až po konečnú finalizáciu

Opatrenie 2.3 Vytvoriť predpoklady na pritiahnutie perspektívnych investorov.

Aktivity:

- pripraviť voľné a vhodné plochy na výstavbu priemyselných zón, priemyselných parkov a podnikov
- predprojekčne pripraviť a majetkovoprávne doriešiť vlastnícke vzťahy na vytipovaných plochách pre priemyselné parky a zóny
- pripraviť ponukový katalóg voľných plôch a priestorov so sumarizáciou výhod „Prečo investovať v regióne Kubín“ pre perspektívnych investorov so stálou aktualizáciou a zverejnením na webových stránkach mesta

Opatrenie 2.4 Vybudovať funkčné poradensko – podnikateľské – inovačné centrum a rozvinúť spoluprácu s okolitými mestami, družobnými mestami i regiónmi.

Aktivity:

- vybudovať Poradensko – podnikateľské – inovačné centrum
- vytvoriť inkubátor pre začínajúcich podnikateľov
- rozvinúť podnikateľskú spoluprácu v rámci Euroregiónu Tatry
- podporovať spoluprácu s podnikateľmi susedných štátov cez družobné vzťahy mesta

Opatrenie 2.5 Podnikateľsky využiť miestne zdroje a produkciu poľnohospodárstva a lesníctva

Aktivity:

- využiť miestne suroviny na rozvoj podnikateľských aktivít v poľnohospodárstve a lesníctve

Priorita 3 Životné prostredie

Opatrenie 3.1 Zachovať a dotvoriť mestskú zeleň nadväzujúcu priamo na prírodné prostredie a lesné komplexy Kuzmínova, Brezovca, Trnín, Krnáčov a Horice, ktoré tvoria dobrý základ pre udržanie kvalitného životného prostredia mesta

Aktivity:

- dotvoriť vnútrosídlskovú zeleň a vybudovať športovo – oddychové parčíky medzi blokmi alebo na ich okraji
- voľné plochy v intraviláne i vo voľnej krajine, ktoré nie sú hospodársky využívané, určiť na výsadbu zelene

Opatrenie 3.2 Zachovať prírodno – krajinársky hodnotné prostredie mesta prepojené na okolité obce a rieku, ktoré nadväzujú na lesné komplexy Oravskej Magury, Oravskej vrchoviny a Chočských vrchov

Aktivity:

- komplexným riešením starostlivosti o životné prostredie dosiahnuť vysokú úroveň udržiavania a zveľaďovania ŽP
- podpora monitorovania zaťaženia životného prostredia
- zachovanie rozmanitosti pôvodných druhov drevín s dôrazom na zvýšenie podielu plodonosných drevín

Opatrenie 3.3 Vytvoriť spoločnú koncepciu tvorby krajinného prostredia

Aktivity:

- vytvorenie zásad odstraňovania nevhodných technických a hospodárskych zásahov vo voľnej i urbanizovanej krajine
- vytvorenie koncepcie tvorby krajinného prostredia

Opatrenie 3.4. Riešiť kanalizačnú sieť v meste

Aktivity:

- dobudovať napojenie kanalizačnej siete z mestských častí a okolitých obcí na ČOV

- komplexne zmapovať kanalizačnú sieť mesta podľa období jej budovania, vytvoriť harmonogram a pristúpiť k jej postupnej obnove
- komplexne riešiť kanalizáciu povrchových vôd

Opatrenie 3.5 Minimalizovať zaťaženie prírodného prostredia rozvojom spracovania druhotných surovín, recykláciou odpadov a komplexným riešením skládok odpadu

Aktivity:

- rozvinúť triedenie odpadov priamo ich producentmi
- legislatívne a ekonomicky znižovať množstvo netriedeného a druhotne nespracovateľného odpadu
- systémovo podporovať recykláciu odpadu a spracovanie druhotných surovín
- zefektívniť systém zberu, uskladnenia, spracovania, recyklácie a skládkového deponovania odpadu
- zvýšiť uvedomelosť obyvateľov pri zapájaní sa do systému triedenia a zberu komunálneho a drobného stavebného odpadu
- likvidovať drobné nelegálne skládky odpadu vo voľnej krajine a pri tokoch
- po uzatvorení skládky PKO Široká následne priestor rekultivovať
- riešiť staré ekologické zaťaženia
- perspektívne riešiť skládku odpadu

Priorita 4 Rekonštrukcia infraštruktúry cestovného ruchu

Opatrenie 4.1 Z priestoru Kuzmínovo – Bysterec – Gäcel' vybudovať športovo – oddychovo – zábavný „Park voľného času“

Aktivity:

- v rámci komplexu Kuzmínovo vybudovať horský park s kombinovaným využitím i na zimné bežecké trate
- dobudovať komplex športovísk na Bysterci
- postaviť prírodné kúpaliská
- využiť vhodné svahy na zriadenie ďalších lyžiarskych tratí a zjazdoviek

- vytvoriť cykloturistické trasy miestneho i regionálneho významu a napojiť ich na medzinárodné trasy „Jantárovej cesty“ a „Zelenej trasy okolo Tatier“
- vybudovať trasu pre kolieskové korčule nábrežím Oravy s vyvedením až do Mokrade
- mostom Bysterec – Gäcel' sprístupniť Gäcel' a Kuzmínovo z druhej strany

Opatrenie 4.2 Vytvoriť marketingovú „atrakciu“, pre ktorú sa oplatí turistovi prísť do Dolného Kubína.

Aktivity:

- zvoliť vhodné „atrakcie“ mesta na marketingové a reklamné vzbudenie záujmu
- vytvoriť „atrakciu“ na marketingové, mediálne a reklamné vzbudenie záujmu (Aquarelax.)
- zostaviť marketingovú stratégiu mesta a mestského regiónu

Opatrenie 4.3 Vytvoriť podmienky na celoročné využitie športovo a turisticky atraktívnych priestorov a zvýrazniť strategický význam Kubínskej hole pre rozvoj cestovného ruchu

Aktivity:

- vybudovať priestor Kubínskej hole ako stredisko zimných športov
- zvýrazniť strategický význam Kubínskej hole pre celoročný rozvoj cestovného ruchu regiónu

Opatrenie 4.4 Priestor Srňacie budovať ako chalupársku lokalitu s rozvojom agroturistiky

Aktivity:

- zachovať priestor Srňacieho pre rekreačné účely

Opatrenie 4.5 Budovať infraštruktúru cestovného ruchu

Aktivity:

- vybudovať rozhl'adne na krajinársky dominantných miestach, odpočívadlá a prístrešky pri studničkách a turistických trasách
- vytvoriť sieť cyklotrás, turistických a rekreačných chodníkov, odstavných parkovísk s informačnými panelmi a pod.

- obnoviť náučný chodník
- vybudovať TIK a verejné WC v meste

Priorita 5 Modernizácia základnej infraštruktúry

Opatrenie 5.1 Udržať vysoké odborné technické a priestorové zabezpečenie poskytovania nadštandardných služieb v nemocnici s poliklinikou

Aktivity:

- poskytovať nadštandardné služby aj pre iné regióny
- poskytovať špecializované, vysoko odborné služby zdravotníctva i pre prihraničnú oblasť Poľska

Opatrenie 5.2 Rozvinúť zdravotnú osvetu a prevenciu

Aktivity:

- osvetou a prevenciou prispieť k zlepšovaniu zdravotného stavu a odstráneniu zlej výživy obyvateľstva

Opatrenie 5.3 Komplexné dobudovať sieť zariadení a systém sociálnych služieb

Aktivity:

- rozvinúť systém starostlivosti o odkázaných dôchodcov
- rozšíriť kapacitu vývarovne pre dôchodcov
- vytvoriť systém stravovania pre sociálne odkázaných občanov a občanov v sociálnej núdzi
- rozšíriť informovanosť o možnostiach poskytovania sociálnych služieb
- zlepšiť spoluprácu a koordináciu medzi profesionálnou sociálnou starostlivosťou a neziskovou sférou
- využiť priestorové možnosti pre rozšírenie jestvujúcich a vytvorenie nových sociálnych zariadení

Opatrenie 5.4 Udržať vysokú úroveň vzdelávania kapacitne i personálne dobudovaného školstva

Aktivity:

- rekonštrukcia a modernizácia objektov škôl spojená so znižovaním energetickej náročnosti budov škôl
- zvyšovať odbornú úroveň pedagógov
- využiť možnosť vytvárania bilingválnych škôl

Opatrenie 5.5 Viacúčelové využívanie objektov škôl

Aktivity:

- zvýšenie využívania objektov škôl na mimovyučovaciu činnosť aj pre verejnosť
- rozvinúť voľnočasové podujatia škôl pre študentov
- rozvinúť aktivity celoživotného vzdelávania

Opatrenie 5.6 Rozvojom spolupráce so školami družobných miest a zapájaním sa do medzinárodného systému vzdelávania zvyšovať kvalitu vyučovacieho procesu, odstraňovať jazykové bariéry a zvyšovať úroveň vzájomného poznania

Aktivity:

- zapájať sa do medzinárodných systémov vzdelávania
- rozvíjať spoluprácu so školami družobných miest
- v rámci cezhraničnej spolupráce partnerských škôl euroregiónu odstraňovať jazykové bariéry formou výmen pedagógov a inými aktivitami

Opatrenie 5.7 Rozvíjať tradičné i nové kultúrno–spoločenské akcie spojené s významnými osobnosťami, históriou a kultúrnym dedičstvom, podujatiami regionálneho i nadregionálneho významu

Aktivity:

- rozvíjať tradičné kultúrne podujatia nadregionálneho, celoslovenského i medzinárodného významu
- rozvíjať nové kultúrno–spoločenské akcie a aktivity spojené s významnými osobnosťami, históriou a potenciálom aktívnych občanov
- zvýrazniť kultúrny význam historického cintorína v súvislosti s významnými osobnosťami

Opatrenie 5.8 Zachovať a zvýrazniť pestré a jedinečné kultúrne dedičstvo mesta

Aktivity:

- vytvoriť informačný systém o kultúrnych a spoločenských podujatiach v regióne (www stránka, kalendár)
- zvýšiť kultúrne povedomie a znalosti občanov o vlastnej histórii
- podporovať dobrovoľnícke a profesionálne aktivity ľudí pracujúcich v oblasti kultúry
- rozvinúť a obnoviť spoluprácu s partnerskými mestami a regiónmi v oblasti kultúrneho dedičstva a histórie
- zlepšiť finančné zabezpečenie a propagáciu miestnych regionálnych, celoslovenských i medzinárodných aktivít
- zlepšiť informovanosť občanov cez samostatné mestské alebo mikroregionálne noviny

Opatrenie 5.9 Komplexne a koncepčne riadiť kultúru v meste

Aktivity:

- vytvoriť podmienky na jednotné zastrešenie kultúrnych ustanovizní v meste
- odstrániť nekoordinovaný postup v činnosti, aktivitách a smerovaní kultúry

Opatrenie 5.10 Zvýšiť historické povedomie obyvateľov mesta

Aktivity:

- organizovať kultúrno – historické akcie k významným historickým udalostiam
- zvýrazniť historické medzníky a historické udalosti formou pamätníkov, súťaží, seminárov a pod.
- obnoviť tradíciu remeselných jarmokov (Vianočné trhy...)

Opatrenie 5.11 Zachovať príjemné prostredie sídlisk nadväzujúce cez vnútrosídliskovú zeleň na kvalitné prírodné okolie

Aktivity:

- dotvárať urbanizmus sídlisk architektonickými úpravami objektov
- doplniť urbanizmus sídlisk vnútornými športovo–oddychovými parčíkmi
- zachovávať vnútrosídliskovú zeleň

Opatrenia 5.12 Využívaním alternatívnych zdrojov energií a znižovaním energetickej náročnosti vykurovania zvýšiť energetickú úspornosť bývania s ohľadom na životné prostredie

Aktivity:

- v tepelnom hospodárstve využiť alternatívne zdroje vykurovania
- pri renováciách bytového fondu a novej výstavbe klásť dôraz na energetickú úspornosť
- prehodnotiť systém vykurovania a dodávky teplej úžitkovej vody z hľadiska energetickej náročnosti
- podporovať využitie alternatívnych zdrojov energie u individuálnej bytovej výstavby

Opatrenia 5.13 Urobiť mesto atraktívnym na bývanie i pre občanov pracujúcich v iných mestách

Aktivity:

- realizovať bytovú výstavbu finančne dostupných nájomných bytov
- realizovať obnovu bytového fondu s využitím možnosti výstavby podkrovných bytov

Opatrenia 5.14 Znižovať riziká nárastu trestnej činnosti mládeže a ťažko prispôsobivých skupín v súvislosti s drogami, vysokou mierou nezamestnanosti a chýbajúcimi voľnočasovými aktivitami

Aktivity:

- vytvárať príležitosti pre mládež na voľnočasové aktivity a zábavu bez alkoholu, cigariet a drog
- vytvoriť systém dosledovania a eliminovanie domáceho násillia a drobnej priestupkovej činnosti (drobné krádeže, vandalizmus, vulgárne a agresívne správanie, podávanie alkoholu a cigariet mladistvým)
- zvýšiť právne povedomie občanov
- venovať zvýšenú pozornosť sociálne problémovým a slabo prispôsobivým skupinám občanov
- navrhnúť a dlhodobo uskutočňovať program na potlačenie nezamestnanosti občanov
- rozšíriť počet aktivít v oblasti pôsobenia na mládež - v rámci protidrogového programu
- poskytovať dostatok informácií o súčasnej situácii a hroziacom drogovom nebezpečí
- posilniť personálne a technické vybavenie bezpečnostných zložiek

Opatrenia 5.15 Zdokonaľovať protipožiarnu a protipovodňovú ochranu

Aktivity:

- zdokonaľovať protipožiarnu a protipovodňovú prevenciu vo voľnej krajine
- skvalitniť protipožiarnu ochranu u podnikateľských subjektov a v domácnostiach

Opatrenia 5.16 Vytvoriť systém – Každé miesto v meste bezpečné

Aktivity:

- určiť rizikové miesta a priestory z hľadiska bezpečnosti a venovať im zvýšenú pozornosť
- perspektívne riešiť miesta možných kolízií chodcov a hrajúcich sa detí s motorovými vozidlami
- určiť miesta možného nárastu trestných činov (príležitostná vysoká koncentrácia občanov) a urobiť príslušné opatrenia

III. IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ

Implementačná časť PHSR poskytuje odpoveď na otázku, ako mesto zabezpečí realizáciu svojej vízie prostredníctvom zámerov a opatrení v jednotlivých prioritných (kľúčových) oblastiach rozvoja.

Príprava akčných plánov

Zákon o podpore regionálneho rozvoja vyžaduje, aby PHSR obce obsahoval aj návrh jeho finančného a administratívneho zabezpečenia. Implementačná časť PHSR by teda mala poskytnúť odpoveď na otázku, ako obec zabezpečí realizáciu svojej vízie, strategických cieľov a rozvojových priorít.

„Dôležitou súčasťou implementačnej časti je **akčný plán**. Je to krátkodobý plán (najlepšie na obdobie jedného roka), ktorý definuje prvé kroky pri plnení PHSR obce s ohľadom na jej momentálne finančné, personálne a technické kapacity a naliehavosť navrhnutých aktivít. Ide preto o akýsi doplnok k PHSR, ktorý treba každoročne aktualizovať. Jeho plnenie by mal zabezpečovať koordinačný tím, prípadne vytvorené pracovné skupiny.

Pri príprave akčného plánu musia byť zodpovedané nasledovné otázky:

ČO – výber jednotlivých krokov

Rozhodnutie o konkrétnych krokoch/ aktivitách/ projektoch, ktoré je potrebné realizovať so zameraním na stanovené priority.

KTO – stanovenie osobnej/inštitucionálnej zodpovednosti

Za každý projekt/ aktivitu musí niekto (osoba/inštitúcia) prevziať osobnú zodpovednosť. Projekty, za ktoré nebude nikto zodpovedný sa nebudú realizovať.

KDE – určenie miesta realizácie

Výber najvhodnejšieho miesta, kde sa projekt bude fyzicky realizovať.

KEDY – určenie času realizácie

Každý projekt/aktivitu treba naplánovať v reálnom čase a to nie len termínom realizácie, ale aj potrebného časového rozpätia na realizáciu. Všetky projekty nie je možné realizovať naraz, niektoré musia predchádzať a niektoré budú doplnené počas realizácie.

KOLKO – stanovenie nákladov

- Na realizáciu projektov, ako aj mnohých aktivít sú potrebné finančné prostriedky. Financie na realizáciu projektov obyčajne nie sú k dispozícii v plnej výške rozpočtu projektu, ani sa

nestane, že vám niekto ponúkne balík peňazí a poprosí vás, aby ste s nimi niečo urobili. Preto tieto finančné prostriedky treba často a niekedy aj dlho hľadať a vyskladať z rôznych zdrojov.

Akčný plán musí byť:

- **reálny** - má naplánované reálne projekty, za každý projekt je určená osobná zodpovednosť, má reálne odhadnuté náklady a potrebné časové rozpätie na realizáciu,
- **konkrétny** – pripravený na 3-5 rokov a konkretizovaný na 1 rok . Plán je rozdelený na projekty – jeden, alebo niekoľko, čo vyjadruje každodennú náplň práce,
- **flexibilný** – akčný plán nie je nemenný. Musí byť možné ho dopĺňať, vymieňať jednotlivé časti, musí byť transparentný – vyvesený na verejnom mieste, kde k tomu ľudia majú prístup a môžu ho kontrolovať a dopĺňať pod vplyvom rôznych objektívnych a subjektívnych zmien. Zároveň každú zmenu treba starostlivo zvážiť, pričom je potrebné zachovať pocit vlastníctva a zodpovednosť za realizáciu projektov,
- **vyjadruje spoločný postup** – zúčastnené strany vyjadrujú spoločný postup, zdieľanie zodpovednosti, informácií a finančných prostriedkov veľmi prehľadným spôsobom,
- **transparentný** – plán musí byť otvorený pre každého občana, ktorého sa týka, nie len pre úzku skupinu autorov. Mal by byť viditeľne umiestnený na verejne prístupnom mieste, kde často chodí veľa ľudí (napr.: OcÚ, pošta...) Vhodné je zabezpečiť komunikáciu s plánom – nejaké komunikačné centrum aby všetci záujemcovia mohli mať otázky, pripomienky, návrhy, spoluúčasť. Všetky tieto zmeny je potrebné riadne zaznamenať a tiež zverejniť.
- **monitorovateľný a hodnotiteľný** – monitorovanie základných ukazovateľov a ich kvalitatívnych a kvantitatívnych znakov je základná podmienka plánu a jeho projektov. Po čase je nutné merať a hodnotiť dopad plánu na dané územie so zameraním na jeho rozvoj, stagnáciu, prípadne úpadok. Je možné merať aj zmeny oproti stavu, keby plán nefungoval, nebol by realizovaný – aký by bol stav.“

Zdroj :

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE Význam, štruktúra a základné metodické tézy

Pri príprave tejto publikácie boli spracované informácie z materiálov Centra pre podporu miestneho aktivizmu (Ponická Huta, SR), Centra pro komunitní práci (Plzeň, ČR), Regionální rozvojové agentury, o. p. s. (Plzeň, ČR), Regionálního environmentálního centra (Bratislava, SR) a Ministerstva výstavby a regionálního rozvoje SR. Banská Bystrica máj 2004

Podklady pripravila: Katarína Lukáčová

Zostavil a graficky upravil: Juraj Zamkovský

Konzultácie: Vlasta Körnerová

Jazyková úprava: Ján Roháč

Tlač: Tlačiareň Merkantil, s. r. o., Banská Bystrica

Poradové číslo projektu	Názov projektu./plánovaná aktivita Viazanosť na strategickú časť (oblasť, priorita, opatrenie, aktivita)	Časový harmonogram	Zdroje	Ukazovatele/ indikátory	Finančná náročnosť v Sk	Zodpovedný
1	Nájomný bytový dom 34 b.j. Dolný Kubín, Brezovec + technická vybavenosť	04/06 09/07	MVaRZ SR, ŠFRB SR vlastné zdroje úverové zdroje	34 b.j. z toho 4- trojizbové 29-dvojizb. 1-jednoizb.	55.720.509,-	MsÚ, odbor výstavby -Ing. Marián Smoleň
2	Zákaznícke centrum pre občanov v budove MsÚ - prízemie	03/07 04/07	vlastné zdroje	nové kancelárske priestory - 143m2	903.000,-	MsÚ, odbor výstavby - Ing. Marián Smoleň
3	Parkovisko pri Gymnáziu P.O.H. Dolný Kubín	03/07 04/04	vlastné zdroje	23 parkovacích miest	698.354,-	MsÚ, odbor výstavby - Ing. Marián Smoleň
4	Parkovisko pri NsP Dolný Kubín	05/07 06/07	vlastné zdroje	37 parkovacích miest	1.732.818,-	MsÚ, odbor výstavby - Ing. Marián Smoleň
5	Parkovisko pri Slovenskej pošte Dolný Kubín	05/07 07/07	vlastné zdroje	46 parkovacích miest	3.047.825,-	MsÚ, odbor výstavby – Ing. Marián Smoleň
6	Dotvorenie Námestia J. Vojsaššáka Dolný Kubín, Brezovec	08/07 10/07	vlastné zdroje	600 m2 nových chodníkov	1.696.806,-	MsÚ, odbor výstavby – Ing. Marián

Poradové číslo projektu	Názov projektu./plánovaná aktivita Viazanosť na strategickú časť (oblasť, priorita, opatrenie, aktivita)	Časový harmonogram	Zdroje	Ukazovatele/ indikátory	Finančná náročnosť v Sk	Zodpovedný
						Smoleň
7	Pešia kolonáda OA-Gäcel' Dolný Kubín	08/07 10/07	vlastné zdroje	675m2 nov.+ 377m2 zrek. chodníkov	1.000.000,-	MsÚ, odbor výstavby – Ing. Smoleň
8	Parkovisko v Centrálnnej mestskej zóne Dolný Kubín	06/07 08/07	vlastné zdroje	44 parkovacích miest	2.742.617,-	MsÚ, odbor výstavby – Ing. Marián Smoleň
9	Inžinierske siete IBV Záskanie Lány, rozšírenie vodovodu, splašková a dažďová kanalizácia	05/07 09/07	dotácia z environment álneho fondu, vlastné zdroje	271m vodov. 266m splašk. kanalizácie 128m dažďov kanalizácie	4.515.000,-	MsÚ, odbor výstavby – Ing. Marián Smoleň
10	Prístupová komunikácia IBV Kuríny Dolný Kubín a odvodňovací rigol – II. etapa	03/07 05/07	vlastné zdroje	755m2 plocha kom. 27m rigol	401.000,-	MsÚ, odbor výstavby – Ing. Marián Smoleň
11	Rozšírenie verejného osvetlenia pri OD RUDEA Brezovec a rozšírenie verejného osvetlenia Banisko Dolný Kubín	06/07 06/07	vlastné zdroje	rozšírenie VO o 5 svet. bodov	201.630,-	MsÚ, odbor výstavby – Ing. Marián Smoleň
12	Využitie odpadového tepla v Zimnom štadióne v Dolnom Kubíne	07/07 08/07	vlastné zdroje	využitie odpadového	851.445-	MsÚ, odbor výstavby –

Poradové číslo projektu	Názov projektu./plánovaná aktivita Viazanosť na strategickú časť (oblasť, priorita, opatrenie, aktivita)	Časový harmonogram	Zdroje	Ukazovatele/ indikátory	Finančná náročnosť v Sk	Zodpovedný
				tepla		Ing. Marián Smoleň
13	Rekonštrukcia a dobudovanie zimného štadióna v Dolnom Kubíne	07/07 09/07	Dotácia zo Slovenského zväzu ľadového hokeja	skvalitnenie osvetlenia a ostatné dobudovanie	2.000.000,-	MsÚ, odbor výstavby – Ing. Marián Smoleň
14	Rekonštrukcia šatní na zimnom štadióne v Dolnom Kubíne	11/07 11/07	vlastné zdroje	rekonštrukcia 2 šatní, podlahy a ostatné úpr.	200.000,-	MsÚ, odbor výstavby – Ing. Marián Smoleň
15	Využiť priestorové možnosti pre rozšírenie jestvujúcich a vytvorenie v ubytovni ŠANCA	03/2007	FSR	20 lôžok	500.000,-	Ing. Gruchalák
16	Rekonštrukcia strechy ŠKD - J.Matúšku	05 – 06 / 2007	vlastné zdroje		550.000,-	ZŠ J.Matúšku
17	Rekonštrukcia MŠ Obrancov mieru	október- november 07	vlastné zdroje		300.000,-	MŠ Obrancov mieru
18	Rekonštrukcia telocvične ZŠ Ul.M. Hattalu	február 07	vlastné zdroje		1.300.000,-	ZŠ Ul.M. Hattalu
19	Rekonštrukcia telocvične ZŠ Ul.M. Hattalu - výmena okien	marec –apríl 07	MŠ SR		1.500.000.-	ZŠ Ul.M. Hattalu
20	Vydláždenie chodníkov pri MK na Ul. Okružnej a plochy priestranstva pri OD COOP	03-06/2007	vlastné zdroje	1.400 m2	2.300.000,-	TEHOS

Poradové číslo projektu	Názov projektu./plánovaná aktivita Viazanosť na strategickú časť (oblasť, priorita, opatrenie, aktivita)	Časový harmonogram	Zdroje	Ukazovatele/ indikátory	Finančná náročnosť v Sk	Zodpovedný
21	Výmena podlahy na Kolonádovom moste, kvetinová výsadba	05/2007	vlastné zdroje	500 m2	1.500.000,-	Odbor dopravy
22	Rekonštrukcia komunikácie Ul. Na Sihoti a na Bystereckej	06-11/2007	vlastné zdroje	5.922 m2	3.758.000,-	Odbor dopravy
23	Vybudovanie spojovacieho chodníka Ul.Okružnej a Bystereckej	05/2007	vlastné zdroje	71,5 m2	200.000,-	TEHOS
24	Oprava predpadnutého chodníka pri nadchode na Ul. Nemocničnej	08-11/2007	vlastné zdroje	98 m2	708.000,-	Odbor dopravy
25	Revitalizácia zelene, sadovnícke úpravy, doplnenie mobiliáru v okolí kostola sv. Kataríny	03-05/2007	vlastné zdroje	2.700 m2	350.000,-	Odbor dopravy
26	Odpadové hospodárstvo–triediaca linka + rozšírenie separovaného zberu Tetrapaky a kovový odpad		Recyklačný fond		2.700.000,-	Technické služby
27	Dodávka a montáž dvoch informačných panelov na nám. P.O.H a Ul. Radlinského	05/2007	vlastné zdroje	2 ks	540.000,-	Odbor dopravy
28	Vybudovanie mestského informačného systému	10-11/2007	FP firmy ARDSYSTEM	63 inf.uzlov 31 tabúl	2.400.000,-	Odbor dopravy
29	Rekonštrukcia verejného osvetlenia – Ul.Chočská, Hurbanova, Hollého, Štefánika, Dukel. hrđinov	05-11/2007	vlastné zdroje	157 ks svetel.bodov	2.000.000,-	Odbor dopravy
30	Detské ihrisko Bysterec – Ul. SNP	04/2007	vlastné zdroje	5 ks detsk.prvkov	350.000,-	Odbor dopravy

Poradové číslo projektu	Názov projektu./plánovaná aktivita Viazanosť na strategickú časť (oblasť, priorita, opatrenie, aktivita)	Časový harmonogram	Zdroje	Ukazovatele/ indikátory	Finančná náročnosť v Sk	Zodpovedný
31	Detské ihrisko Brezovec – areál býv. ZŠ Nemocn.	06-07/2007	vlastné zdroje	7 ks detsk.prvkov	600.000,-	Odbor dopravy
32	Detské ihrisko Banisko	06/2007	vlastné zdroje	8 ks detsk.prvkov	320.000,-	Odbor dopravy
33	Grantový projekt – Mladí mladým alebo aktivita pri oprave ihriska v Kňažej	06-10/2007	vlastné zdroje		130.000,-	Odbor dopravy
34	Vypracovanie koncepcie tepelného hospodárstva mesta Dolný Kubín	03-06/2007	vlastné zdroje		328.000,-	Odbor dopravy
35	Informačný systém mesta	03 – 06/ 2007	vlastné zdroje	Informačné tabule a smerovníky	2.700.000,-	ODMHaCR
36	Oddychový park, detské ihrisko Alej Slobody Dolný Kubín	06/07 07/07	vlastné zdroje	oddych. park, lavičky, doplnky na ihrisko, chodníky o výmere 86m2	199.554,-	MsÚ, odbor výstavby Ing. Marián Smoleň

VYHODNOTENIE DOTAZNÍKOV

Všeobecné východiská a metodika zberu informácií.

K úvodným prácam pri vypracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta (ďalej len PHSR) patril zber a následné odborné spracovanie informácií **z dotazníkovej ankety občanov mesta**, ktorá bola uskutočnená na základe metodiky a v zmysle štandardizovaného dotazníka. Vzorka respondentov bola volená s ohľadom na reprezentatívnosť vekového a sociálneho zloženia.

Cieľom prieskumu verejnej mienky bolo identifikovať potreby obyvateľov a ich názory na ďalší rozvoj mesta v súvislosti s vypracovaním dokumentu Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dolný Kubín na roky 2007 – 2013. Výsledky tohto prieskumu predstavujú podklad pre tvorbu SWOT analýzy a následne pre formovanie stratégie rozvoja mesta. Ďalším cieľom uskutočneného prieskumu bolo informovať obyvateľov o tom, že sa takýto dokument pripravuje a že aj oni môžu byť jeho spolutvorcami. Tento fakt môže prispieť k zlepšeniu vzťahov v meste, k vytvoreniu pocitu spolupatričnosti a spoluzodpovednosti obyvateľov za jeho rozvoj.

Dotazníkový prieskum bol realizovaný medzi občanmi mesta Dolný Kubín v mesiacoch august – október 2007.

Dotazníkové hárky boli v počte 1300 ks distribuované prostredníctvom distribučných a zberných miest, ktorými boli: mestské základné školy, Stredná zdravotná škola, Obchodná akadémia, Gymnázium P. O. Hviezdoslava, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Sociálna poisťovňa, Všeobecná zdravotná poisťovňa a Nemocnica s poliklinikou v Dolnom Kubíne. Dotazníky boli k dispozícii na stiahnutie aj na internetovej stránke mesta www.dolnykubin.sk. Úlohou distribučných a zberných miest bolo sprostredkovať dotazníky rôznym skupinám občanov (rodičom, resp. členom).

Okrem toho boli dotazníky distribuované i poslancom, zamestnancom Mestského úradu a návštevníkom Mestského úradu.

Na spracovanie bolo zaradených 441 dotazníkov (od 121 mužov a 314 žien, 6 respondentov neuviedlo pohlavie), čo je 29% zo všetkých rozoslaných dotazníkov pre občanov mesta. Treba však podotknúť, že do vyplňania dotazníkov prispeli väčšinou všetci členovia domácnosti

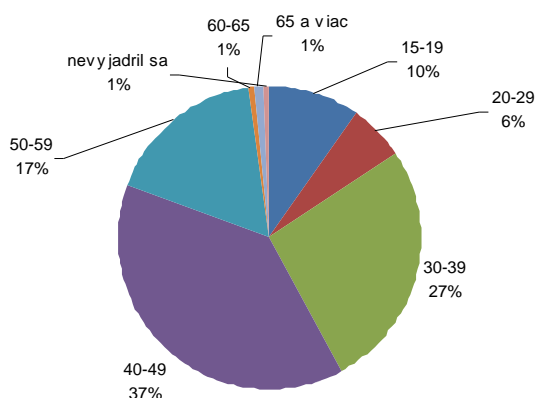
Charakteristika respondentov

Na prieskume sa podľa štatistických otázok uvedených v dotazníku podieľalo 441 osôb, z toho 121 mužov a 314 žien. 6 respondentov neuviedlo svoje pohlavie. V celkovom percentuálnom grafickom vyjadrení to vyzerá nasledovne:

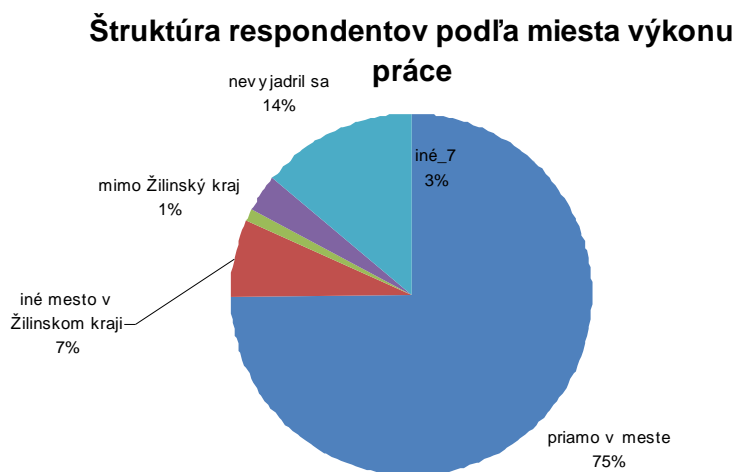
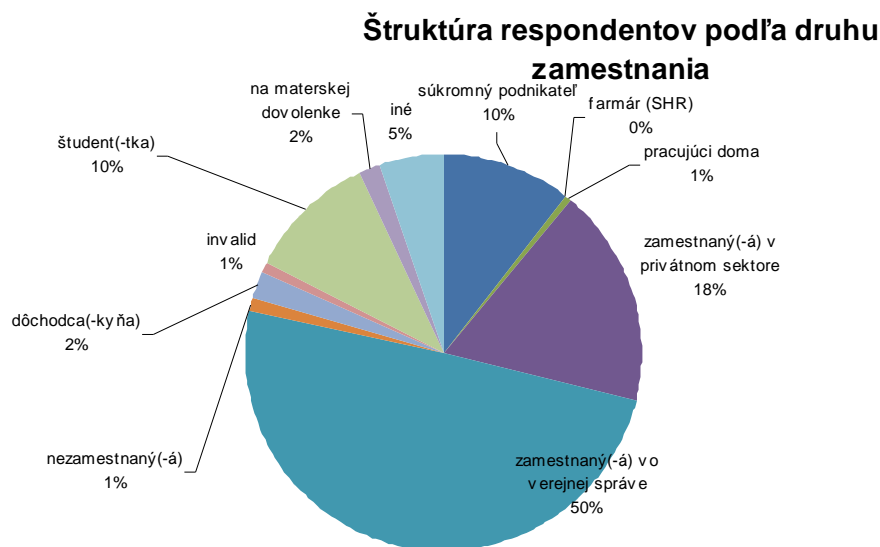

V rámci jednotlivých vekových kategórií najvyšší podiel tvorila skupina respondentov vo veku 40 – 49 rokov, po nich nasledovala skupina respondentov vo veku 30 – 39 rokov a 50 – 59 rokov. Našou snahou bolo osloviť čo možno najširšiu vzorku obyvateľov mesta Dolný Kubín. Vzhľadom k tomu, že návratnosť dotazníkov bola 29,4% sú jednotlivé skupiny respondentov zastúpené nerovnomerne. Ich percentuálny podiel vyjadruje nasledovný graf:

Štruktúra respondentov podľa veku

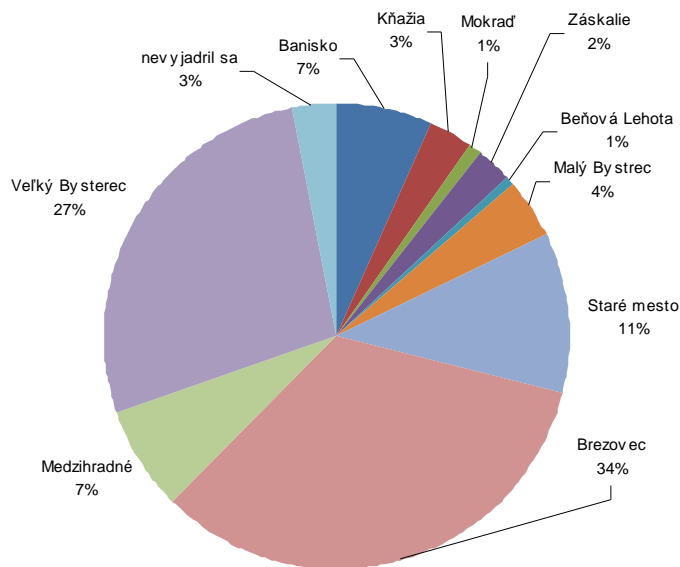

V rámci povahy zamestnania prevládali respondenti zamestnaní vo verejnej správe a privátnom sektore ktorí svoju prácu vykonávali priamo v meste. Značná časť respondentov sa nevyjadrila k miestu výkonu svojho zamestnania (až 14 %). Bližšia špecifikácia je uvedená v nasledovných grafoch.

Poslednou z uvádzaných štatistík skupiny respondentov je ich charakteristika podľa miesta bydliska, na základe ktorej je možné určiť hlavné problémy a potreby obyvateľov jednotlivých mestských častí resp. sídlisk. Uvedená štruktúra je zobrazená v nasledovnom grafe:

Štruktúra respondentov podľa uvedeného miesta bydliska

Zhrnutie

V nasledovnom zhrnutí uvádzame najväčšie problémy z pohľadu občanov mesta, oblasti podpory (na základe tém zisťovaných v dotazníku) a oblasti, s ktorými sú občania v rámci zisťovaných tém najviac spokojní.

Podľa dotazovaných občanov mesta sa im pri názve „Dolný Kubín“ spontánne vybaví:

- P.O.Hviezdoslav,
- moje rodisko (domov),
- malebné mestečko, pekné, pokojné,
- bydlisko,
- Choč,
- Hviezdoslavov Kubín,
- Kubínska hoľa.

Z prieskumu vyplýva, že najväčšími problémami mesta z pohľadu občanov sú:

- **nedostatočná sieť obchodov a služieb (opravovne, čistiareň), veľa čínskych obchodov,**
- **nedostatok pracovných príležitostí,**
- **technický stav a údržba ciest a chodníkov,**
- **preplnená dopravná sieť, absentuje obchvat na odklonenie dopravy mimo mesto,**
- **chýbajú ihriská pre deti,**
- **málo kultúrnych podujatí, akcií a zariadení pre mladých ľudí,**
- **absencia kúpaliska ,**
- **nedostatok športových zariadení,**
- **chýbajúca oddychová zóna v meste,**
- **znečistenie verejných priestranstiev, hluk, vandalizmus,**
- **nedostatok bytov, absentuje bytová výstavba.**

Podľa výsledkov prieskumu občania mesta Dolný Kubín väčšinou podporujú:

- **výstavbu letného kúpaliska (príp. Aquaparku)**
- **výstavbu obchodného centra a kvalitnej siete obchodov a služieb,**
- **výstavbu cyklistických ciest a dráh pre korčuliarov.**
- **výstavbu ihrísk a športovísk,**
- **tvorba záujmových projektov pre deti a mládež,**
- **opravu a údržbu chodníkov a ciest,**
- **výstavbu priemyselného parku spolu s rastom pracovných príležitostí,**
- **stratégiu podporovania výstavby rodiných domov i bytov zároveň,**
- **dobudovanie turisticko-relaxačného centra (oddychovej zóny).**

Zo zisťovaných oblastí v prieskume by nemalo v meste Dolný Kubín v roku 2013 chýbať:

- **letné kúpalisko (príp. Aquapark)**
- **obchodné centrum,**
- **cyklistické trasy a dráhy pre korčuliarov,**
- **dostatok pracovných príležitostí,**
- **priemyselný park,**
- **internet vo všetkých domácnostiach,**
- **kvalitné a udržiavané komunikácie,**

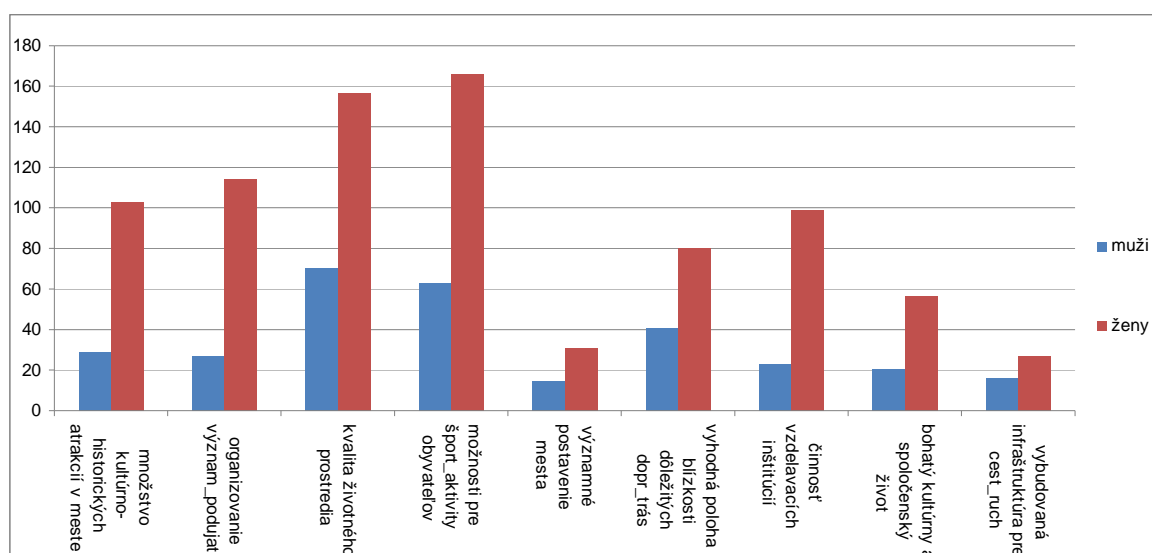
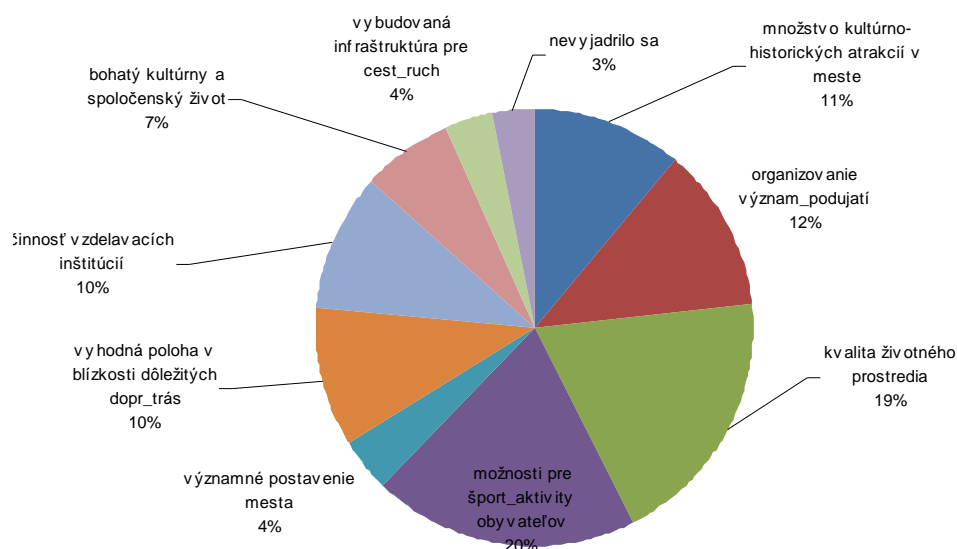
- kvalitná sieť služieb,
- dostatok bytov.

Podľa výsledkov prieskumu by k oživeniu spoločenského diania v meste Dolný Kubín prispeli nasledovné aktivity:

- koncerty rôzneho žánru pre všetky vekové kategórie,
- športové aktivity a turnaje,
- divadlo a divadelné predstavenia,
- festivaly,
- väčšia propagácia a reklama mesta,
- viac kultúrnych podujatí (na námestí, v uliciach mesta, diskotéky a zábavy pre všetky vekové kategórie, akcie pre rodičov s deťmi, maliari v centre mesta, ľudoví remeselníci na námestí, módné prehliadky, výučba starých remesiel, akcie s významnými osobnosťami mesta, karneval v uliciach mesta, divadelné a tanečné umenie...).

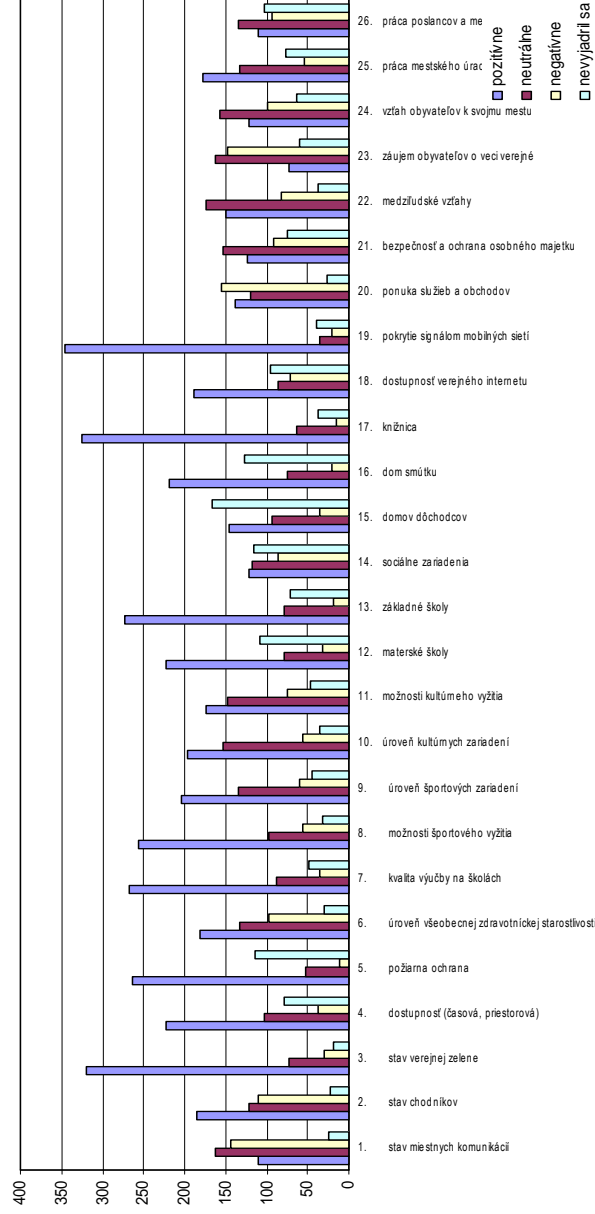
Podľa odpovedí respondentov na otázku „Aké výhody má bývanie vo Vašom meste“ najväčšie výhody vidia v dostatku možností pre športové aktivity a v kvalite životného prostredia. Medzi významné ukazovatele výhodnosti boli tiež zaradené organizovanie významných podujatí a množstvo kultúrnohistorických atrakcií v meste. Oproti tomu len necelým 4% respondentov sa ako výhoda javila vybudovaná infraštruktúra pre cestovný ruch. K uvedenej otázke sa nevyjadrili 4 % respondentov. Bližšiu špecifikáciu odpovedí vyjadruje nasledovný graf:

Aké výhody má podľa Vás bývanie v meste Dolný Kubín?

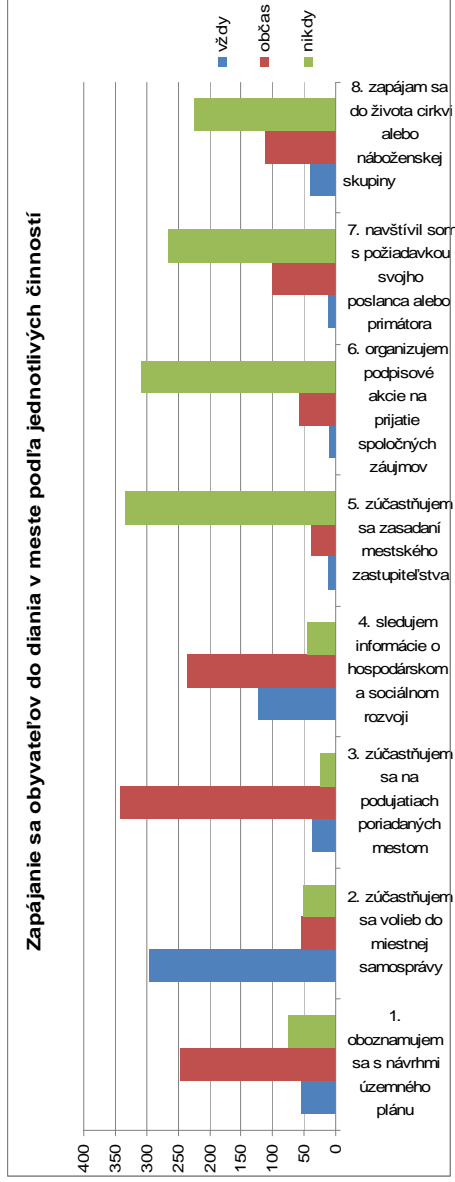

V rámci vyjadrenia spokojnosti obyvateľov s poskytovanými službami hodnotili respondenti 26 druhov poskytovaných služieb a činností. V rámci nich najvyššiu spokojnosť prejavili s pokrytím signálom mobilných sietí, knižnicou, stavom verejnej zelene a kvalitou výučby na školách. Najhoršie boli hodnotené ponuka služieb a obchodov, záujem obyvateľov o veci verejné, stav miestnych komunikácií a chodníkov a vzťah obyvateľov k svojmu mestu. Bez uvedenia konkrétneho vnímania, s neutrálnym hodnotením „ani ani“ vyšli medziľudské vzťahy či bezpečnosť a ochrana vlastného majetku.

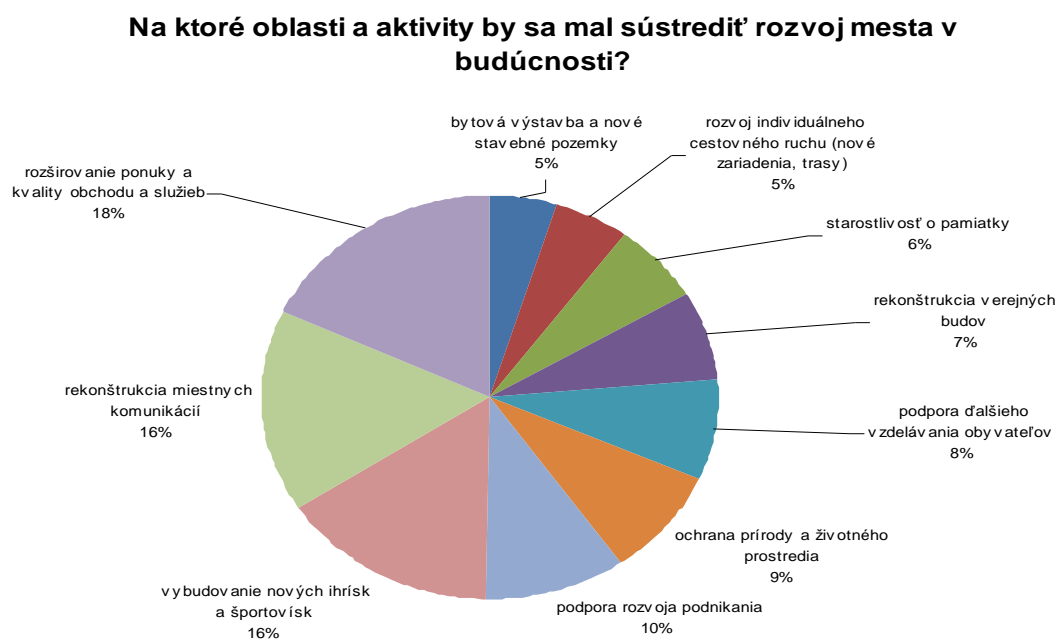
Percepcia respondentov vo vzťahu k poskytovaným službám

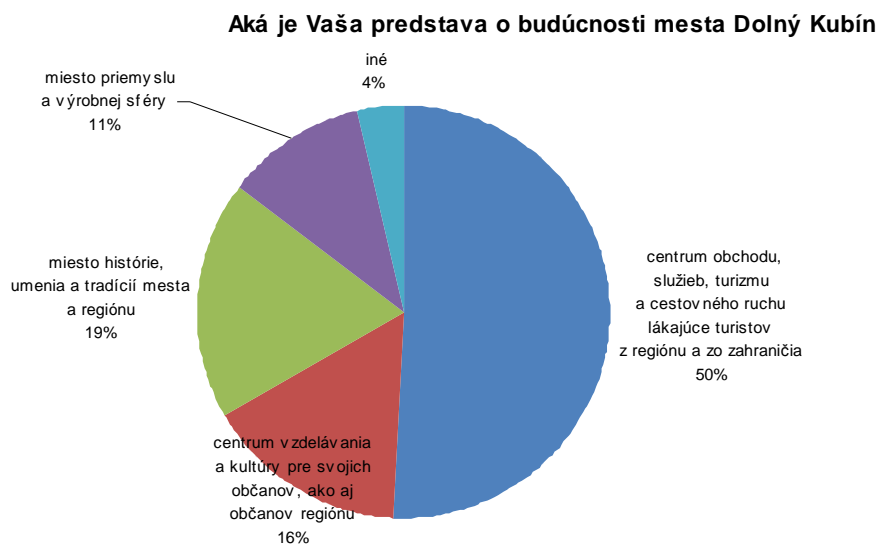
Na základe hodnotenia aktivity respondentov zapájajúcich sa do činnosti v meste je možné vybrať vzorku respondentov charakterizovať ako málo aktívnu. V celkovom vyjadrení takmer 43 respondentov sa nikdy nezapája do uvedených činností a len 19% respondentov sa zapája vždy. Najčastejšie sa respondenti zúčastňujú volieb do miestnej samosprávy a sledujú informácie o hospodárskom a sociálnom rozvoji.. Viac ako 300 respondentov (z celkovo dotazovaných 441) sa vyjadrili, že nikdy sa nezúčastňujú zasadaní mestského zastupiteľstva a neorganizujú podpisové akcie na prijatie spoločných záujmov. Až 266 respondentov nikdy ne navštívili s požiadavkou svojho poslanca alebo primátora.

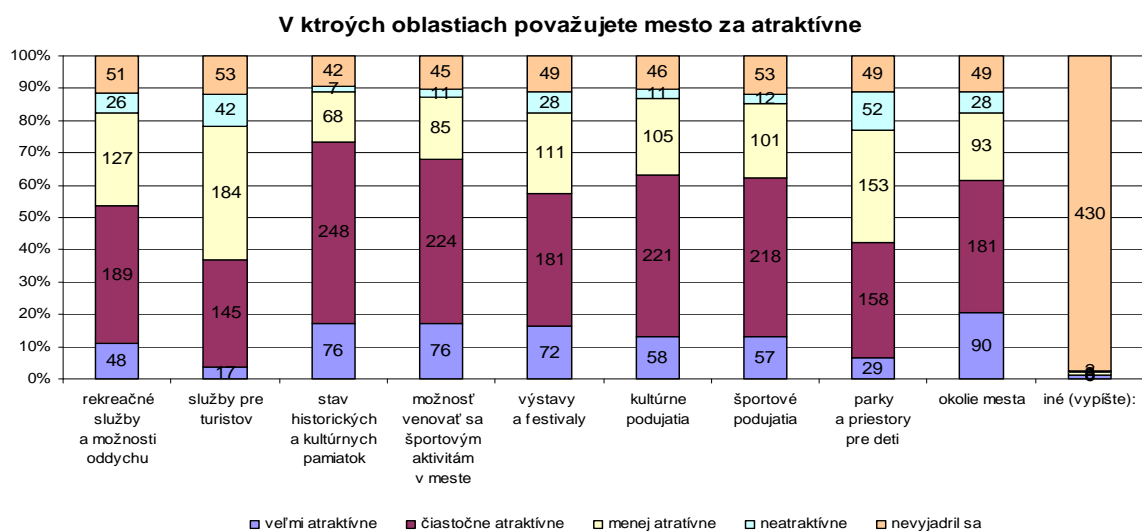
V otázke „Na ktoré oblasti by sa mal sústrediť rozvoj mesta v budúcnosti“ prejavilo najviac respondentov záujem o rozšírenie kvality a ponuky obchodu a služieb (18%), rekonštrukciu miestnych komunikácií (16%) a vybudovanie nových ihrísk a športovísk (16%). Najmenej respondentov si myslí, že rozvoj mesta by sa mal sústrediť na kultiváciu verejnej zelene, vybudovanie strediska zimných športov a poskytovanie sociálnej starostlivosti. Bližšia charakteristika desiatich aktivít s najvyšším podielom je uvedená v nasledovnom grafe:

V rámci otázky „Aká je Vaša predstava o budúcnosti mesta Dolný Kubín“ vidí až 50% obyvateľov mesto ako centrum obchodu, služieb, turizmu a cestovného ruchu lákajúce turistov z regiónu a zo zahraničia. Druhou najčastejšou víziou je mesto Dolný Kubín ako miesto histórie, umenia a tradícií mesta a regiónu. V rámci hodnotenia podľa pohlavia respondentov sú odpovede takmer identické. Najmenej respondentov sa prikláňa k vízii mesta ako centra priemyslu a výrobnjej sféry.

Jednou z posledných otázok bolo hodnotenie atraktivity mesta respondentmi. Za veľmi atraktívne až čiastočne atraktívne považujú najmä okolie mesta (viac ako 60%), stav kultúrnych a historických pamiatok (viac ako 70%) ako aj možnosť venovať sa športovým aktivitám v meste (viac ako 65%). Za menej atraktívne až neatraktívne považujú najmä služby pre turistov, parky a priestory pre deti. Na jednotlivé otázky neodpovedalo v priemere 50 respondentov.

PHSR V KONTEXTE PROGRAMOVÝCH DOKUMENTOV SR

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dolný Kubín je strednodobý programový dokument, ktorý mesto Dolný Kubín vypracováva v súlade so zákonom NR SR č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

Východiskové dokumenty pre vypracovanie PHSR

- Programové dokumenty jednotlivých oddelení MsÚ v Dolnom Kubíne, väčšinou vo forme informatívnych správ a realizačných zámerov;
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, AUREX, december 2001;
- Analýza sociálno – ekonomického rozvoja okresu;
- Národný rozvojový plán;
- PHSR Žilinského samosprávneho kraja;
- Územný plán mesta Dolný Kubín;
- Rozvojový plán mesta Dolný Kubín;

Štatistické informácie a stanoviská pre PHSR

- Štatistický úrad SR;
- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny;
- Krajský úrad v Žiline;
- Úrad Žilinského samosprávneho kraja;
- Príslušné oddelenia MsÚ v Dolnom Kubíne;
- Iné právnické a fyzické osoby;

Prerokovanie a schvaľovanie PHSR

Podľa zákona NR SR č. 503/2001 Z.z. mesto Dolný Kubín prerokováva a schvaľuje PHSR. Prerokovávanie sa realizuje v týchto etapách:

- na úrovni jednotlivých pracovísk MsÚ v Dolnom Kubíne
- na úrovni vedúcich pracovníkov MsÚ v Dolnom Kubíne
- na úrovni Mestskej rady v Dolnom Kubíne
- na úrovni Komisií MsZ v Dolný Kubíne
- na úrovni MsZ v Dolný Kubíne

Program hospodárskeho a sociálne rozvoja mesta Dolný Kubín schvaľuje Mestské zastupiteľstvo.

LEGISLATÍVNY RÁMEC

- Zákon č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,
- Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení,
- Zákon č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy,
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon)
- Metodický pokyn MP SR z 5. 11. 2002 č. 817/2002 k nariadeniu vlády SR č. 491/2002 Z.z.
- Zákon č. 733/2004 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení z. č. 553/2001 Z. z., z. č. 96/2002 Z. z., z. č. 261/2002 Z. z., z. č. 393/2002 Z. z., z. č. 529/2002 Z. z. (zákon o odpadoch)
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny
- Národný rozvojový plán, Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, Žilinský samosprávny kraj
- Územný plán mesta Dolný Kubín
- Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky
- Národný rozvojový plán, Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja
- Národný environmentálny akčný plán
- Územný plán VÚC Žilina
- Atlas krajiny SR, SA.P 2002

POUŽITÉ SKRATKY

PHSR – Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

VÚC – Vyšší územný celok

MsÚ – Mestský úrad

SZŠ – Stredná zdravotná škola

OA – Obchodná akadémia

ŠZŠ – Špeciálna základná škola

VŠ – Vysoká škola

ZŠ – Základná škola

MŠ – Materská škola

CZŠ – Cirkevná základná škola

SOU – Stredné odborné učilište

ZOS – Zariadenie opatrovateľskej starostlivosti

ŠK – Športový klub

MC – Materské centrum

DD – Domov dôchodcov

KD – Klub dôchodcov

MD – materská dovolenka

DSS – Domov sociálnych služieb

SOcÚ – Spoločná obecná úradovňa

MPSVaR – Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny

FSR – Fond sociálneho rozvoja

ÚSVSR RK – Úrad splnomocnenkyne vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity

ObÚŽP – Obvodný úrad životného prostredia

SHMÚ – Slovenský hydrometeorologický ústav

ČOV – čistiareň odpadových vôd

SPP – Slovenský plynárenský priemysel

PD – poľnohospodárske družstvo

MsP – Mestská polícia

PZ SR – Policajný zbor Slovenskej republiky

OR PZ – Okresné riaditeľstvo policajného zboru

OO PZ – Obvodné oddelenie policajného zboru

MVaRR – Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja

ŠFRB – Štátny fond rozvoja bývania

MsKS – Mestské kultúrne stredisko

TIK – Turisticko – informačná kancelária

MŠZ – Mestské športové zariadenie

SpKCH- Spišská katolícka charita

PKO - pevný komunálny odpad

ZÁVER

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dolný Kubín je strednodobý programový dokument s časovým horizontom 5–7 rokov. Bol spracovaný ako podporný dokument pre stanovenie priorít a opatrení rozvoja mesta. Z hľadiska štruktúry bol rozčlenený na tri základné časti. V prvej, analytickej, je podrobne charakterizovaný skutkový stav jednotlivých oblastí územia Dolného Kubína. Súčasťou analytickej state je aj SWOT analýza. Dôležitým prvkom je druhá časť – strategická, v ktorej sú zadefinované hlavné priority a opatrenia rozvoja mesta na plánované obdobie. Tretia oblasť – implementačná – zahŕňa akčné plány, ktoré sú špecifikované podľa jednotlivých aktivít

Vykonateľnosť jednotlivých opatrení a dosiahnutie stanovených cieľov bude závisieť od mnohých faktorov. Najkritickejším prvkom je finančná náročnosť jednotlivých priorít, ďalším dôležitým faktorom sú komplikované vlastnícke vzťahy. Realizátorom PHSR nie je len mesto, ale aj štátna správa a podnikateľské subjekty, preto popri financovaní z rozpočtu mesta sa pri jednotlivých opatreniach počíta s viac zdrojom financovaním.

Schválený PHSR je otvorený dokument, ktorý sa môže dopĺňať o nové aktivity a opatrenia, resp. niektoré sa môžu rušiť. PHSR mesta Dolný Kubín je rozvojovým dokumentom, ktorý schvaľuje MsZ v Dolnom Kubíne. Vykonateľnosť, kontrolu, monitorovanie a hodnotenie realizuje MsÚ v Dolnom Kubíne.

Na príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja spolupracovali

Občania, predstavitelia podnikateľských organizácií, škôl, neziskových organizácií, štátnych a verejnoprospešných inštitúcií

Mestské zastupiteľstvo v Dolnom Kubíne

Mestský úrad Dolný Kubín

Primátor mesta Dolný Kubín: Ing. Ivan Budiak

Odborný tím:

Ing. Marta Palugová, vedúca odboru ekonomiky, financií a komunálneho manažmentu

Ing. Ivona Halimovičová, projektový manažér

Mgr. Andrea Barienčíková, odborný referent cestovného ruchu

Ing. Stanislav Pekelnický, vedúci oddelenia komunálneho manažmentu

Štylistická a gramatická úprava textu:

Mgr. Jozef Kaščák

Konzultanti:

Ing. Ivan Dudáš

JUDr. Jozef Holdoš

PaedDr. Mária Dudáková

Ing. Jozef Gruchalák

Ing. Kosmel Miroslav

Ing. Milan Ďaďo

MUDr. Miloš Ostrihoň

Ing. Erika Lamačková

Ing. Marián Smoleň